

*Virrankoti
viitesuunnitelma 10.10.2015*

Leppävirran kunta
Puh (017) 570 911
PL 4, 79101 Leppävirta
www.leppavirta.fi

LEPPÄVIRRRAN KUNTA

TALOUSARVIO 2016
TALOUSSUUNNITELMA 2017-2018

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 14.12.2015

Sisältö

1 KUNNAN TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT	1
1.1 KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	1
1.1.1 <i>Sijainti ja alue</i>	1
1.1.2 <i>Väestö ja muuttoliike</i>	2
1.1.2.1 Väestömäärän kehitys	2
1.1.2.2 Väestön kehitys ikäryhmittäin 2010 - 2040	2
1.1.2.3 Luonnollinen väestönlisäys	2
1.1.2.4 Muuttoliike	3
1.1.3 <i>Työmarkkinat</i>	3
1.1.3.1 Työvoima, työlliset ja työpaikat	3
1.1.3.2 Elinkeinorakenne	4
1.1.3.3 Työllisyys	5
1.1.3.4 Huoltosuhde	5
1.2 TALOUSARVION JA SUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT	6
2 LEPPÄVIRRAN KUNNAN TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2016–2018 .	12
2.1 TALOUSARVIOESITYS	12
2.2 TOIMINTAKULUT	13
2.3 TOIMINTATUOTOT	18
2.4 TOIMINTAKATE	19
2.5 VEROTULOT	20
2.6 VALTIONOSUUDET	22
2.7 TULOSLASKELMAN ARVIOINTI	23
2.8 RAHOITUSLASKELMAN ARVIOINTI	23
2.9 TASE-ERIEEN KEHITYS	24
2.9.1 <i>Rahoitusvarallisuus/kassavarat 31.12.</i>	24
2.9.2 <i>Omavaraisuus</i>	24
2.10 TALOUSSUUNNITELMAKAUDEN 2016 – 2018 INVESTOINTIOHJELMA	24
2.11 SITOVUUSMÄÄRÄYKSET	25
2.11.1 <i>Tavoitteiden ja määrärahojen sitovuus</i>	25
2.11.2 <i>Investointiosa 2016</i>	27
2.11.3 <i>Rahoitus</i>	28
2.11.4 <i>Yleiset sitovat ohjeet vuodelle 2016</i>	29
2.12 TYÖLLISYYS- JA KOULUTUSMÄÄRÄRAHOJEN JAKO TALOUSARVIOVUODELLE 2016	30
2.13 TULOSLASKELMA	31
2.14 INVESTOINTIOSA	33
2.14.1 <i>Investoinnit kunnanvaltuustoon nähden sitovalla tasolla</i>	33
2.14.2 <i>Investoinnit kohteittain</i>	35
2.15 RAHOITUSLASKELMA	40
2.15.1 <i>Rahoitusosan tavoitteet ja tunnusluvut</i>	40
2.15.2 <i>Investointien omarahoitustavoite</i>	41
2.15.3 <i>Talousarvion ja -suunnitelman yhteydessä esitettävä toimenpideohjelma</i>	41
2.16 SISÄISET JA ULKOISET TOIMIELIMITTÄIN, SITOVUUS KV	42
2.17 SISÄISET JA ULKOISET TULOSALUEITTAIN, SITOVUUS KH	44
2.18 LEPPÄVIRRAN KUNTASTRATEGIA 2017	49
2.18.1 <i>Kuntastrategian painopistealueet 2016</i>	52
3 KÄYTTÖTALOUSOSA KUNNAN TALOUSARVIOSSA	55
Toimielin: 10 Kunnanhallitus	57
Tulosalue: 101 Yleishallinto talous ja toimistopalvelut	59
Tulosalue: 110 Elinkeinoitoimi	62
Tulosalue: 141 Ravintopalvelut	64
Toimielin: 13 Kunnanhallituksen yleisjaosto	67
Tulosalue: 131 Henkilöstöhallinto ja -palvelut	67
Toimielin: 15 Tilintarkastus	69
Tulosalue: 150 Tilintarkastus	69
Toimielin: 16 Keskusvaalilautakunta	70
Tulosalue: 160 Vaalit	70
Toimielin: 20 Perusturvalautakunta	71
Tulosalue: 211 Johtamisen tukipalvelut	73

Tulosalue: 221 Sosiaalihuollon palvelut	74
Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö	75
Vastuualue: 2203 Varhaiskasvatus.....	78
Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut	80
Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut	82
Tulosalue: 241 Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut	84
Vastuualue: 2402 Terveyspalvelut	84
Vastuualue: 2601 Sairaanhoitopalvelut	86
Tulosalue: 311 Koulutoimi.....	88
Vastuualue: 3011 Koulutoimen hallinto	91
Vastuualue: 3120 Opetustoimi	91
Toimielin: 40 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	92
Tulosalue: 471 Sivistystoimi	92
Vastuualue: 4711 Sivistystoimen hallinto.....	92
Vastuualue: 4713 Kulttuuritoimi	94
Vastuualue: 4750 Kirjastotoimi	95
Vastuualue: 4772 Soisalo-opisto	97
Vastuualue: 4803 Nuorisotoimi	98
Vastuualue: 4853 Liikuntatoimi	100
Toimielin: 50 Tekninen lautakunta	102
Tulosalue: 511 Tekninen toimi.....	104
Vastuualue: 5100 Hallinto, 5115 ostopalvelut	104
Vastuualue: 5201 Maankäyttö- ja mittauspalvelut.....	107
Vastuualue: 5301 Kunnallistekniset palvelut	109
Vastuualue: 5401 Tilapalvelut	112
Tulosalue: 900 Vesi- ja viemärilaitos	115
Tulosalue: 590 Rakennusvalvonta.....	118
Toimielin: 65 Keski-Savon ympäristölautakunta	120
Tulosalue: 650 Ympäristötoimi	120

4 TYTÄRYHTEISÖLLE ASETETTAVAT TAVOITTEET KUNNAN TALOUSARVIOISSA 124

4.1 LEPPÄVIRRRAN KIIINTEISTÖ OY	125
4.2 LEPPÄVIRRRAN VIRKISTYSUIMALA LEPPÄKERTTU OY	126
4.3 KIIINTEISTÖYHTIÖ LEPPÄVIRRRAN MONITOIMITALO OY	127

1 Kunnan talousarvion ja -suunnitelman yleisperustelut

1.1 Kunnan toimintaympäristö

1.1.1 Sijainti ja alue

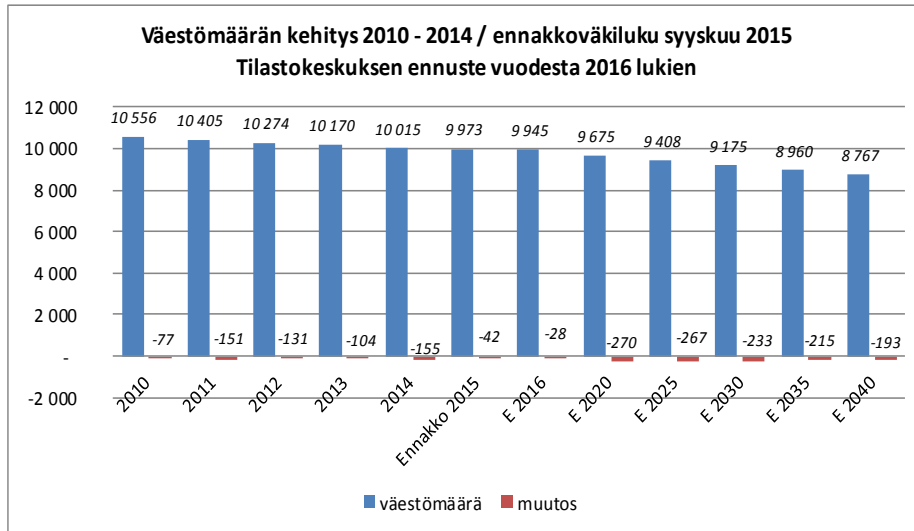
PERUSTIEDOT (Lähde: Tilastokeskus)

LEPPÄVIRTA

Maapinta-ala	1.1.2014	1 136 km ²
Tilastollinen kuntaryhmitys	1.1.2013	3
Väkiluku	31.12.2014	10 015 henkilöä
Väkiluvun muutos, % 2013 - 2014	2014	- 1,5 %
Muuttovoitto	2014	- 96 henkilöä
Ruotsinkielisten osuus väestöstä	31.12.2014	0,1 %
Ulkomaalaisten osuus väestöstä	31.12.2014	1,5 %
0 – 14 -vuotiaiden osuus väestöstä	31.12.2014	14,4 %
15 – 64 -vuotiaiden osuus väestöstä	31.12.2014	59,3 %
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	31.12.2014	26,3 %
Vähintään keskiasteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä	31.12.2013	66,0 %
Työssä käyvien henkilöiden osuus väestöstä	31.12.2013	32,1 %
Eläkkeellä olevien osuus väestöstä	31.12.2013	33,0 %
Asuntokuntien lukumäärä	31.12.2014	4 837
Perheiden lukumäärä	31.12.2014	2 830
Vuokra-asunnossa asuvien asuntokuntien osuus	31.12.2013	19,0 %
Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokunnista	31.12.2013	83,3 %
Kunnassa asuvien työssäkäyvien lukumäärä	31.12.2013	3 804 henkilöä
Kunnassa olevien työpaikkojen lukumäärä	31.12.2013	2 906 henkilöä
Omassa kunnassa työssäkäyvien osuus työssäkäyvistä (2 190 henkilöä)	31.12.2013	57,6 %
Alkutuotannon työpaikkojen osuus	31.12.2013	9,8 %
Jalostuksen työpaikkojen osuus	31.12.2013	32,1 %
Palvelujen työpaikkojen osuus	31.12.2013	56,4 %
Muiden toimialojen/toimialaltaan tuntemattomien työpaikkojen osuus	31.12.2013	1,7 %
Yritystoimipaikat	2013	752
Kesämökkien lukumäärä	31.12.2014	3 136
Tuloveroprosentti (2013 - 2015 20,00 %)	2016	20,00%

1.1.2 Väestö ja muuttoliike

1.1.2.1 Väestömäärän kehitys

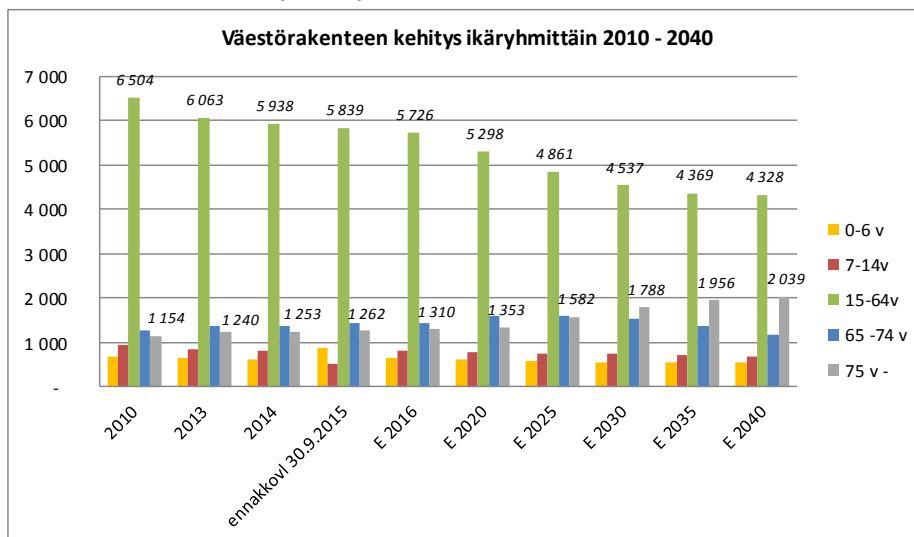

Graafi 1.

Väestömäärän kehitys 2010 – 2014

Lähde: Tilastokeskus, ennakkoväkiluku syyskuu 2015 (päivitetty 17.9.2015), Tilastokeskuksen ennuste vuodesta 2015 lukien (päivitetty 28.9.2012)

1.1.2.2 Väestön kehitys ikäryhmittäin 2010 - 2040

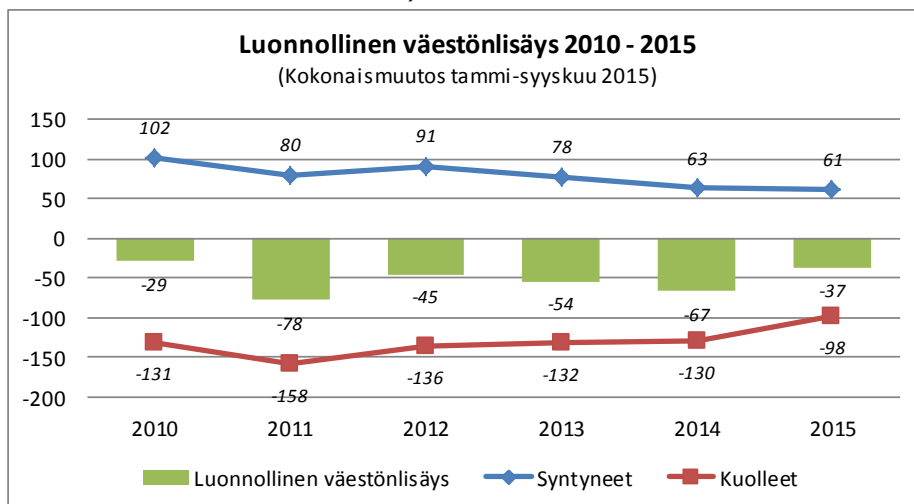
Graafi 2.

Väestörakenteen kehitys ikäryhmittäin 2010 – 2040.

Lähde: Tilastokeskus, ikärakenteen kehitys 2000 - 2014 päivitetty 10.4.2015, ennakkoväkiluku 30.9.2015 päivitetty 27.10.2015, väestöennuste 2016–2040 päivitetty 28.9.2012

Ikäjako ennakkoväkiluvussa: 0-9, 10-14, 15-64, 65-74 ja 75 →

1.1.2.3 Luonnollinen väestönlisäys

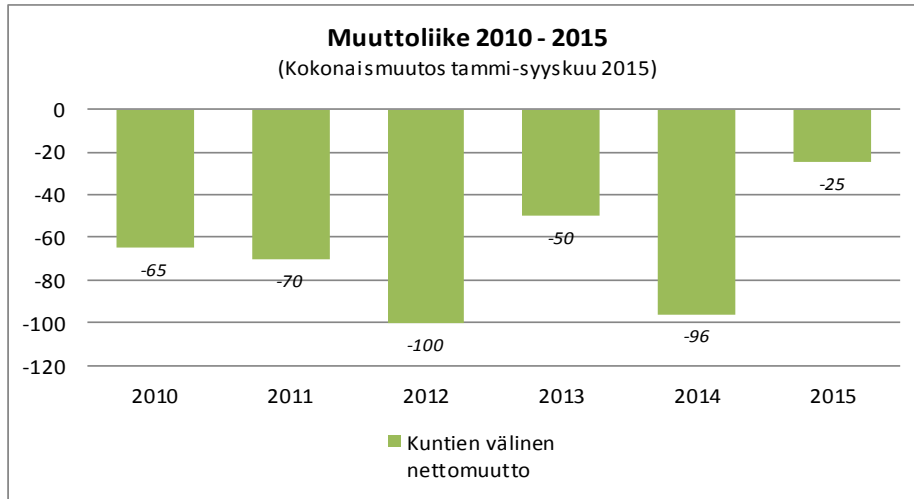

Graafi 3.

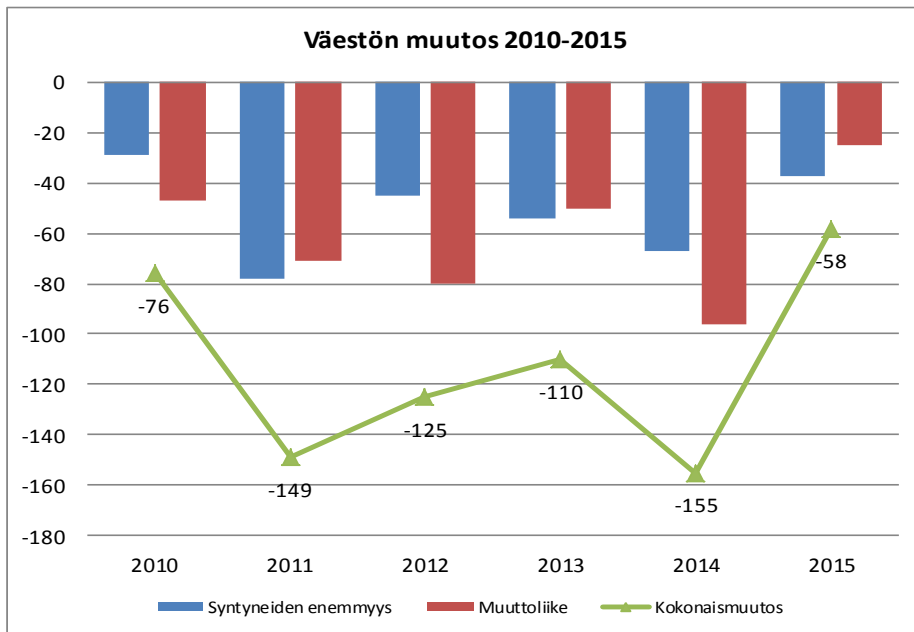
Luonnollinen väestönlisäys 2010 - 2015

Lähde: Tilastokeskus, kokonaismuutos tammi – syyskuu päivitetty 27.10.2015

1.1.2.4 Muuttoliike

Graafi 4.
Muuttoliike 2010 – 2015
Lähde: Tilastokeskus, kokonaismuutos tammi – syyskuu päivitetty 27.10.2015

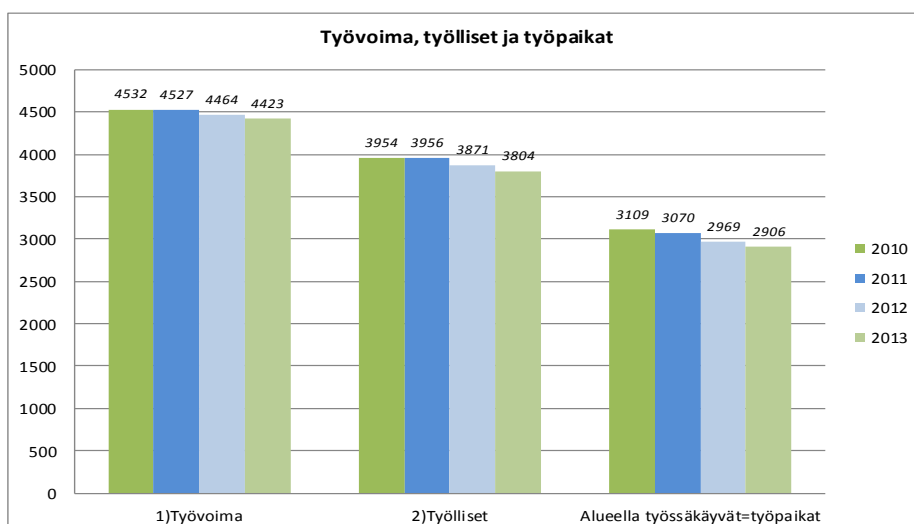

Graafi 5.
Väestön muutos 2010 - 2015
Lähde: Tilastokeskus, kokonaismuutos tammi – syyskuu päivitetty 27.10.2015

Väestötappio 2000-luvulla vuoteen 2007 saakka oli maltillista. Sen jälkeen vuotuinen väestötappio on kohonnut selkeästi. Tilastokeskuksen uuden ennusteen mukaan väkiluku tulee vähenemään vuoteen 2040 mennessä noin 1226 henkilöä enemmän kuin 2009 tehdystä ennusteesta oli arvioitu.

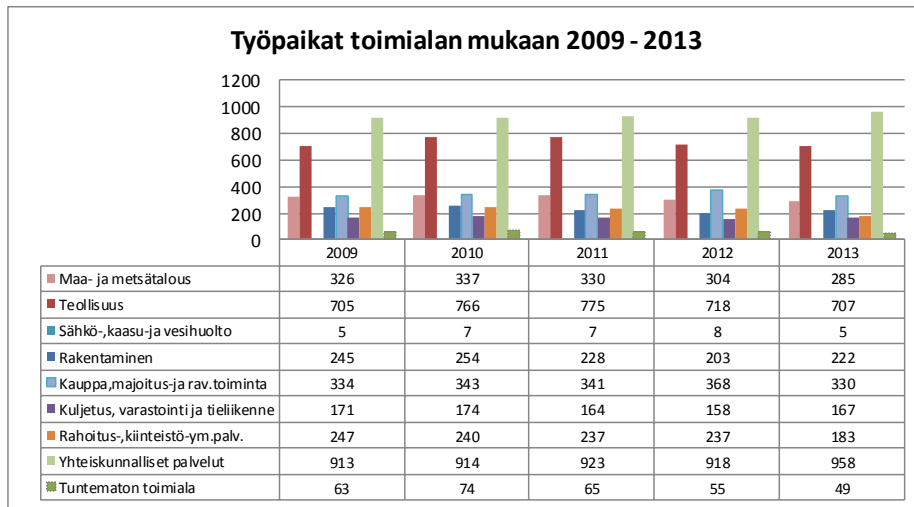
1.1.3 Työmarkkinat

1.1.3.1 Työvoima, työlliset ja työpaikat

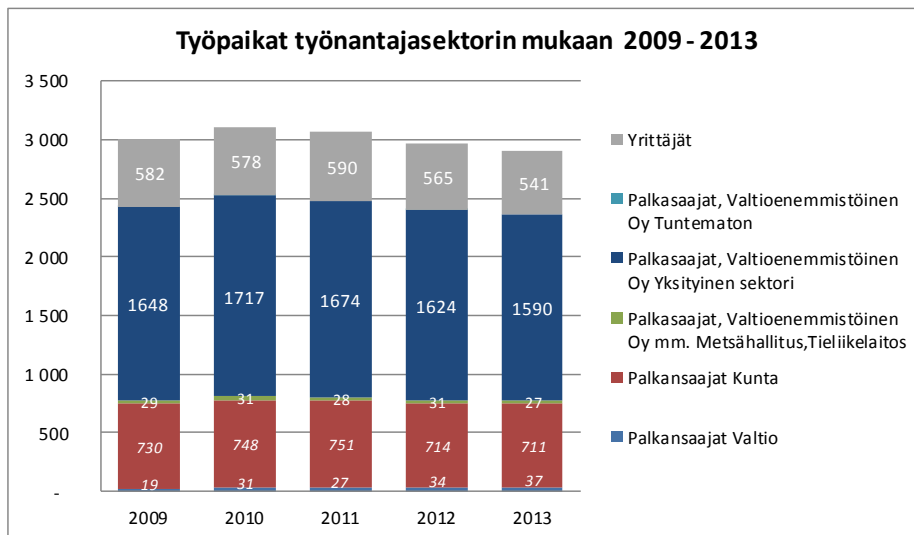
Graafi 6.
Työvoima, työlliset ja työpaikat 2010, 2011, 2012 ja 2013. Lähde: Tilastokeskus päivitetty 7.10.2015

1.1.3.2 Elinkeinorakenne

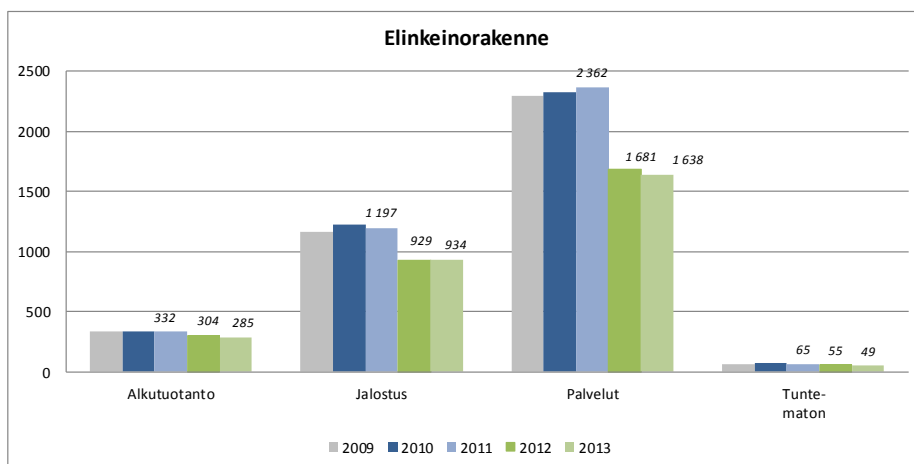

Graafi 7. Työpaikat toimialan mukaan 31.12.2013
Lähde: Tilastokeskus 31.12.2013 (päivitetty 7.10.2015)

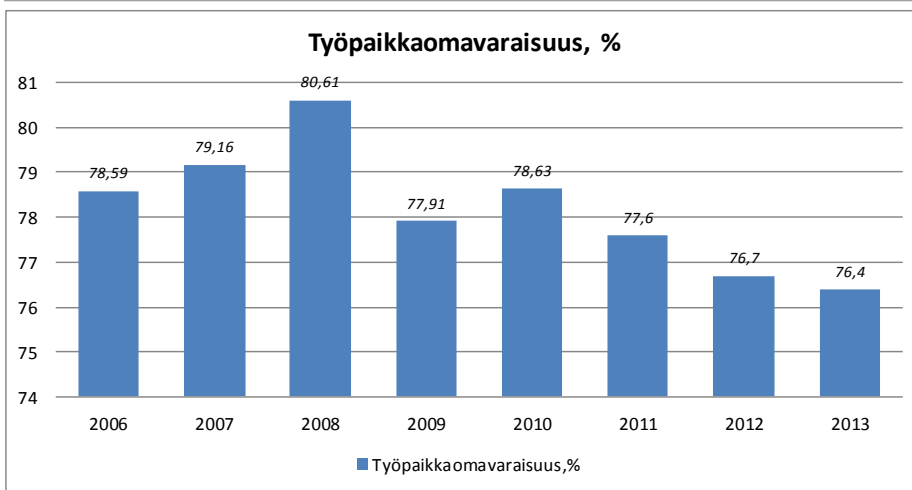
Vuoden 2013 tietojen mukaan työpaikkojen määrä oli 2906. Työpaikkojen määrä väheni 63:lla vuonna 2013.

Graafi 8. Työpaikat työnantajasektorin mukaan 31.12.2013
Lähde: Tilastokeskus (päivitetty 7.10.2015)

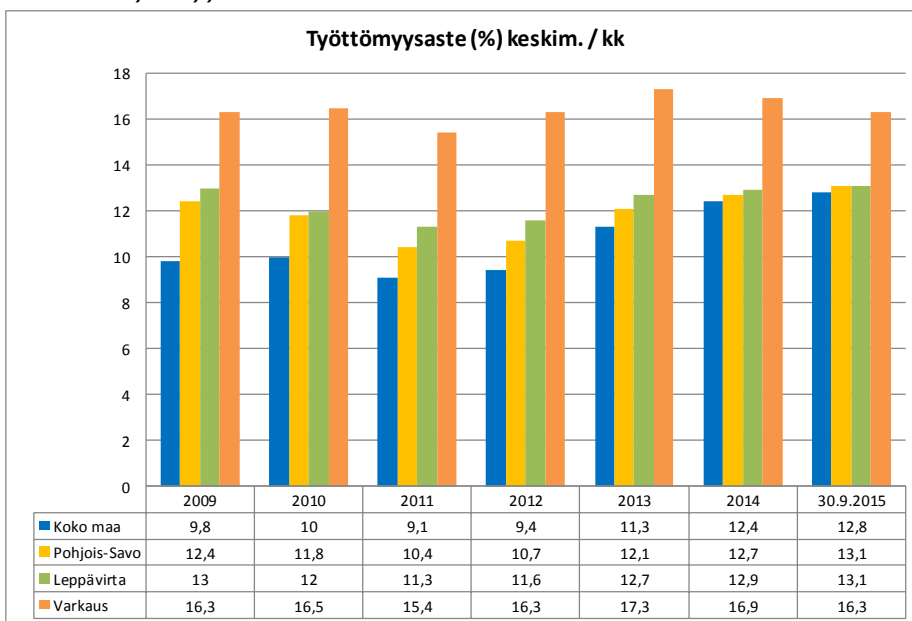

Graafi 9. Elinkeinorakenne 31.12.2013
Lähde: Tilastokeskus 31.12.2013 (päivitetty 7.10.2015)

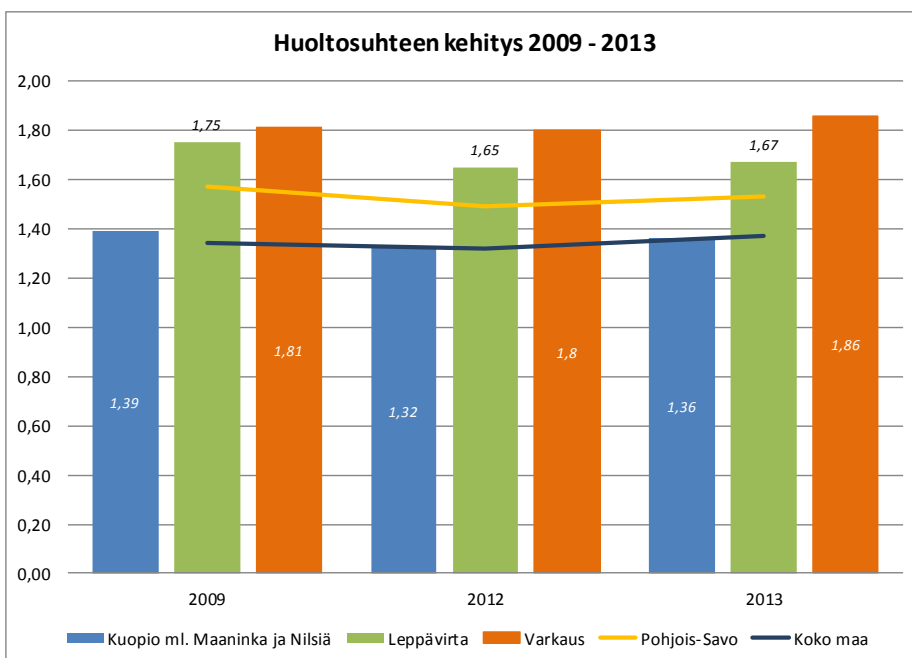
Graafi 10.
Työpaikkaomavaraisuus, %
31.12.2013
Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 8.10.2015

1.1.3.3 Työllisyys

Graafi 11.
Työttömyysaste 30.9.2015
Lähde: Pohjois-Savon liitto /
Pohjois-Savon ELY + TEM
Työnvälitystilasto, tilanne-
katsaus, päivitetty
20.10.2015

1.1.3.4 Huoltosuhte

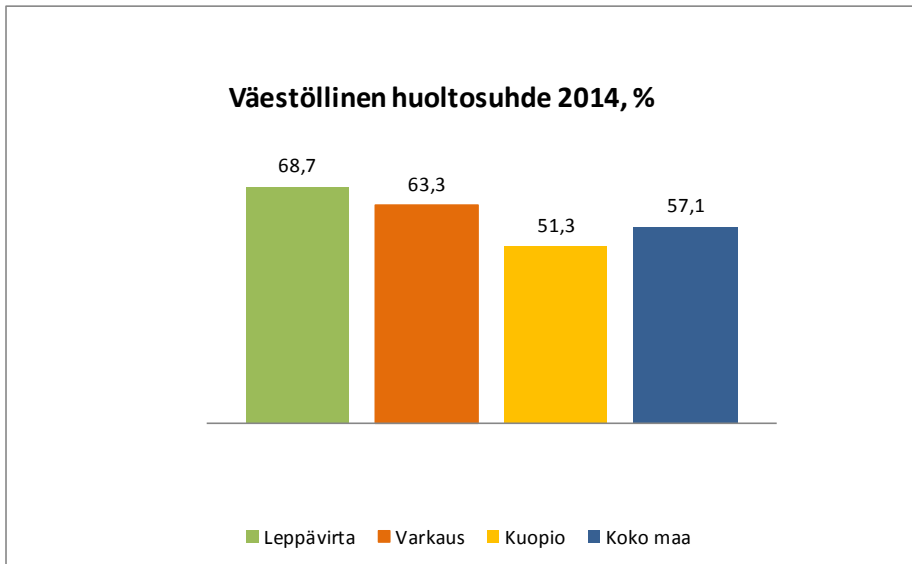

Graafi 12.
Huoltosuhteen kehitys 2009
- 2013
(Lähde: Tilastokes-
kus/Pohjois-Savon Liitto)

Huoltosuhte tai taloudellinen huoltosuhte kuvaa sitä osuutta väestöstä, jonka työlliset joutuvat elättämään.

Huoltosuhte lasketaan seuraavasti: työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien summa / työllisten määrällä.

Graafi 13.
Väestöllinen huoltosuhde (demografinen) 2014
Lähde: Tilastokeskus

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde on alle 15 -vuotiaiden ja yli 65 -vuotiaiden määrän suhde 15 – 64 -vuotiaiden määrään.

Matala huoltosuhde kuvaa korkeaa työllisyyttä ja matalaa työttömyyttä sekä aktiivikäisten suurta osuutta väestömäärästä. Huoltosuhteen nousee työllisyystilan-

teen heikentyessä ja laskee työllisyystilanteen parantuessa.

1.2 Talousarvion ja suunnitelman yleisperustelut

Kansantalouden kehitys (Lähde VM:n taloudellinen katsaus syysy 2015)

Ennusteiden mukaan Suomen bruttokansantuote saattaisi kasvaa tänä vuonna 0,2 %, kolmen miinusmerkkisen vuoden jälkeen. Seuraavina kahtena vuotena Suomen talouden ennustetaan kasvavan alle puoli-toista prosenttia vuosittain. Suomen talous on erittäin vaikeassa tilanteessa. Ennusteen mukaan teollisuustuotannon taso tulee olemaan v. 2017 noin neljänneksen alemmalla tasolla kuin kymmenen vuotta sitten. Viennin kehitys on ollut vaisua myös kuluvaan vuoden alkupuolella ja markkinaosuuksien menettäminen kansainvälisessä kaupassa jatkunee myös lähitulevaisuudessa. Talouskasvu jääneekin seuraavina parina vuotena kilpailijamaitamme hitaammaksi ja työttömyysaste jää varsin korkealle tasolle. Keskipitkällä aikavälillä talouden käytettävissä oleviin resursseihin perustuva potentiaalisen tuotannon kasvu jää alle yhden prosentin.

Huolestuttava uusi käänne on Kiinan kasvunäkymien heikentyminen. Venäjän talous jatkaa supistumistaan aikakin parin seuraavan vuoden ajan. Toisaalta, yhdysvalloissa näkymät ovat hyvät, samoin Iso-Britanniassa kasvu on laaja-alaista. Saksassa talouskasvuksi ennakoitaan 1,5 % vuosittain. Ruotsissa kehitys on koko euroaluetta nopeampaa.

Korkotason ennakoitaan pysyvän alhaisena vielä useita vuosia. Euro suhteessa dollariin heikkenee arviolta 10 % vuoteen 2017 mennessä. Öljyn ja muun energian hinnan aleneminen tukee energiaintensiivisen maan, Suomen, kasvunäkymiä. Teollisuuden ja yksityisten investointien supistuminen Suomessa jatkuu edelleen ja työllisyystilanne heikkenee. Rakenteellisen työttömyyden taso on korkea. Työttömyysaste nousee 9,6 prosenttiin tänä vuonna ja ennuste vuodelle 2016 on 9,4 %. Julkinen velka ylittää tänä vuonna 60 prosentin rajan eikä velkasuhde ole taittumassa lähivuosina joskin velkasuhteen kasvu hidastuu.

Vuoden 2016 kasvuksi ennustetaan 1,3 %. Kasvun taustalla on hyvin pitkälti investointien suotuisa kehitys. Tehdasteollisuuden rakennusinvestoinnit lisääntyvät ensi vuonna merkittävästi johtuen jo päätetyistä hankkeista. Myös kone- ja laiteinvestoinnit lisääntyvät ja siten yksityisten investointien ennustetaan lisääntyvän yli 6%. Investointien ennustaminen on kuitenkin useastakin syystä hankalaa ja niiden ajoittumiseen liittyy riskitekijöitä.

Valtion talousarvioesitys vuodelle 2016 (Lähde: Valtion talousarvio vuodelle 2016)

Valtion talousarvioesityksen määrärahoiksi ehdotetaan 54,1 mrd. euroa, mikä on n. 0,2 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2014 varsinaisessa talousarviossa. Talousarvio on 5 mrd alijäämäinen.

Vuoden 2016 budjettitalouden tulojen (pl. nettolainanotto) arvioidaan olevan n. 49,1 mrd. euroa ja verotulojen n. 40,8 mrd. euroa. Varsinaiseen talousarvioon verrattuna verotulojen arvioidaan kasvavan 2 %, eli n. 0,9 mrd. euroa. Verotulojen kehitykseen vaikuttavat veropohjien kehitys sekä veroperusteisiin tehtävät muutokset. Budjettitalouden tulojen kokonaisuutena arvioidaan alenevan yhteensä n. 0,1 mrd. euroa. Muiden kuin verotulojen heikkenemistä selittää vuoden 2015 tuloarvioihin sisältyneet poikkeukselliset tuloerät, joista merkittävimmät liittyvät kertaluonteisiin osakemyyntituloihin. Hidas talouskasvu rajoittaa veropohjien kasvua edelleen v. 2016. Vuonna 2016 voimaan tulevat veroperustemuutokset lisäävät verotulojen kertymää.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ehdotetaan 9 028 milj. euroa, missä on lisäystä 528 milj. euroa vuoden 2015 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Valtionosuutta kasvattaa eniten valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, 269 milj. euroa. Valtionosuutta lisäävät myös lisäpanostus lastensuojeluun ja lapsiperheiden kotiapuun, veroperustemuutosten kompensatio sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset.

Valtionosuutta puolestaan vähentävät edellisellä hallituskaudella päätetty valtionosuuden leikkaus sekä seuraavat kuntien kustannuksia alentavat toimenpiteet: alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen, subjektiivisen päivähoito-oikeuden muuttaminen ja varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutos. Peruspalvelujen valtionosuuteen ei tehdä v. 2016 indeksikorotusta. Kuntien yhdistymisavustuksiin ehdotetaan 26 milj. euroa. Vuonna 2016 toteutetaan neljä kuntaliitosta.

Talousarvioesitykseen liittyvien veroperustemuutosten vaikutukset kuntien verotuloihin v. 2016 (milj. euroa)

Veroperusteiden indeksitarkistus	-49
Työtulovähennyksen korottaminen	-218
Korkeakoululahjoitusten vähennyskelpoisuus	-1
Merityötulovähennyksen supistaminen	5
Asuntolainan korkovähennyksen supistaminen	14
Ns. avainhenkilölain voimassaolon jatkaminen	-13
Yhteisöveron korotetun jako-osuuden päätyminen	-258
Kiinteistöveron kiristäminen	25
Yhteensä	-495

Maksuperusteiden muutokset

Sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksuja korotetaan siten, että maksutulot kasvavat 150 milj. euroa. Päivähoidon maksuja korotetaan siten, että maksutulot kasvavat 22 milj. euroa v. 2016 ja vuositasolla 54 milj. euroa vuodesta 2017 lähtien. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuja korotetaan siten, että maksujen korotus vahvistaa kuntien taloutta arviolta 10 milj. eurolla v. 2016 ja vuositasolla arviolta 26 milj. eurolla vuodesta 2017 lähtien.

Vero- ja maksuperustemuutosten vaikutus kuntatalouteen

Kunnallisvero

Vuonna 2016 ansiotuloveroperusteisiin tehdään ansiotasoindeksiin nousua vastaava tarkistus, mikä vähentää myös kunnallisveron tuottoa. Tarkistus tehdään korottamalla valtion tuloveroasteikon tuloarvoja, perusvähennystä sekä työtulovähennystä. Pieni- ja keskituloisten verotusta kevennetään kasvattamalla työtulovähennystä. Yksityishenkilöiden korkeakouluille tekemät 850—500 000 euron suuruiset lahjoitukset säädetään vähennyskelpoisiksi. Asuntolainan korkojen vähennysoikeuden supistamista nopeutetaan. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti asuntolainan koroista vähennyskelpoinen osuus supistuu 65 prosentista 60 prosenttiin v. 2016. Hallitusohjelman mukaisesti ehdotetaan, että vähennysoikeus supistuisi 55 prosenttiin v. 2016. Ns. avainhenkilölain voimassaoloa jatketaan. Edellisen hallituksen päättämä merityötulovähennyksen supistaminen kasvattaa kuntien verotuloja.

Yhteisövero

Kuntien yhteisövero-osuuden määräaikainen viiden prosenttiyksikön korotus päättyy vuoden 2015 lopussa, mikä alentaa kuntien yhteisöverotuottoa 258 milj. euroa. Vaikutus vuoden 2016 kertymään jää ajoitustekijöiden takia pienemmäksi, 222 milj. euroon.

Kiinteistövero

Hallitusohjelman mukaisesti kiinteistöveroa korotetaan 100 milj. eurolla hallituskaudella. Korotus ehdotetaan toteutettavaksi asteittain, ja v. 2016 kiinteistöverotusta kiristetään 25 milj. eurolla.

Veroperustemuutosten vaikutukset kuntien verotuloihin on esitetty alla olevassa taulukossa. Taulukossa on mukana myös edellisten hallitusten päätökset, jotka vaikuttavat vuoden 2016 verokertymään. Hallitusohjelman mukaisesti hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille. Valtionosuusjärjestelmän kautta tehtävä verotuottomenetyksen kompensaatio on 262 milj. euroa v. 2016.

Valtion toimenpiteiden vaikutukset kuntien ja kuntayhtymien talouteen, milj. euroa, muutos 2015—2016¹⁾

	Menot	Tulot	Netto
1. Toiminnan muutokset ja budjettipäätökset			
Sipilän hallituksen toimet:			
VM, subjektiivisen päivähoito-oikeuden muutos 1.8.2016 lukien	-26	-7	19
VM, varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutos 1.8.2016	-25	-6	19
VM, erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen	-50	-13	27
VM, lisäys lastensuojeluun ja lapsiperheiden kotiapuun	10	10	0
VM, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muutos	1	1	0
VM, valtionosuusindeksin jäädytys		-35	-35
OKM, osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeet	13	13	0
OKM, ryhmäkokojen pienentämiseen suunnattujen avustusten lopettaminen	-29	-29	0
OKM, muiden koulutuksen laadun parantamiseen suunnattujen avustusten vähentäminen	-14	-14	0
OKM, varhaiskasvatuksen kehittäminen	4	4	0
OKM, poistojen takuukorotuksen päättyminen ammatillisessa koulutuksessa ²⁾	-46	-19	27
OKM, teattereiden ja orkestereiden valtionosuuden tasomuutos	-2	-2	0
OKM, museoiden valtionosuuden tasomuutos	-4	-4	0
OKM, valtionosuusindeksin jäädytys		-5	-5
STM, hyvinvoinnin ja terveyden kärkihankkeiden kuntakoikeilut	6	6	0
Muut toimet:			
VM, valtionosuusleikkaus (edellinen hallitus)	-40	-40	
VM, päivystysjärjestelmän uudistus	-4	-1	3
VM, aikuisten hammashuollon säästötoimet	-6	-2	4
VM, valtionosuusmenetyksen kompensaatiot		-3	-3
OKM, koulutuksen laadun kehittäminen	-9	-9	0
OKM, eräiden määräaikaisten lisäysten poistuminen (koulujen kerhotoiminta, oppisopimuskoulu-tus, aikuisten osaamisperusta, ammatillinen koulutus)	-34	-26	8
OKM, nuorten yhteiskuntatakuun toimeenpano: lisämääräraha alueille, joilla tarjonta niukinta suhteessa ikäluokan kokoon	7	3	-4
OKM, lukiokoulutukseen valmistava koulutus maahanmuuttajille ja vieraskielisille	2	1	-1
OKM, nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö	-7	-7	0
OKM, Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlakirjaston perustaminen	3	3	0
STM, säästö kehittämishankkeissa (Kaste)	-6	-5	1
STM, oikeuspsykiatriset tutkimukset ja potilassiirrot	1	1	0
STM, koulutus-EVO-korvaukset	2	2	0
STM, kuntouttava työtoiminta	-2	-2	0
STM, perustoimeentulotuen muutokset	-19	-9	9
TEM, pitkäaikaistyöttömyyden vähentämisen määräaikainen kokeilu	-20	-20	0
Yhteensä	-256	-217	39

¹⁾ Valtion budjetilla on kuntatalouteen myös välillisiä vaikutuksia, joita ei ole huomioitu tässä taulukossa. Taulukossa luvut on pyöristetty lähimpään täyteen miljoonaan euroon.

²⁾ Sisältää hallitusohjelmalinjauksen lisäksi voimassaolevaan lainsäädäntöön perustuvan muutoksen.

Väestökehitys (Lähde: Pohjois-Savon Liiton artikkeli 19.11.2015 / Kuopion seutu kasvaa, muuten harmaampaa)

Pohjois-Savon väestökehitys on tammi-lokakuussa 2015 ollut heikompaa kuin neljänä edellisenä hyvän väestökasvun vuotena. Tammi-lokakuussa 2015 Pohjois-Savon väestömäärä väheni -226, vuosi sitten kasvua oli tähän aikaan 148 henkeä. Muuttotappio maan sisältä oli vain -29 henkeä, vuosi sitten muuttovoittoa oli 213. Siirtolaisia on tämän vuoden aikaan tullut lisää 228, vuosi sitten taso oli 380. Alkuvuonna kuolleita oli -425 enemmän kuin syntyneitä (v. 2014 -445).

Varkauden seutu menetti väestöä edellistä vuotta vähemmän. Varkauden väki väheni -224 (-233), mutta Leppävirralla väestömäärä pieneni -52, kun lasku oli vuotta aikaisemmin -125. Leppävirralla muuttotappio (-11) pieneni kuudesosaan edellisestä vuodesta (-76).

Leppävirralla lokakuun lopussa väkiluku oli 9 963. Vuoden 2014 lopussa väkiluku oli 10 015 eli vähennys on 52 henkilöä.

Alueen kehitysnäkymät (Lähde: Alueelliset kehitysnäkymät syksy 2015/TEM Toimialapalvelut)

Varkauden seutukunta	Tilanne nyt verrattuna vuoden takaiseen	Tilanne 6 kk:n kulu- tua verrattuna nyky- hetkeen	tilanne 12 kk:n kulu- tua verrattuna nyky- hetkeen
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	+	+	+
Työttömyyden määrä ja rakenne	0	+	+

Arviointiasteikko: ++ Paljon parempi, + Parempi, 0 ennallaan/nykytasolla, -heikompi, -- Paljon heikompi

Vuodesta 2010 alkaen kokonaiskehitys Pohjois-Savossa on ollut heikosta tilanteesta huolimatta monelta osin maan keskitasoa parempaa. Tässä on tapahtunut käänne viimeisen vuoden aikana. Sekä työllisyyden kehitys että muu talouskehitys on ollut viimeisen vuoden aikana selvästi aiempaa heikompaa. Kuopion vetovoima on pysynyt vahvana, mutta heikentynyt työttömyystilanne on lisännyt myös poismuuttoa. Maakunnan kasvun jatkuminen tulevaisuudessa edellyttää uusien yrityshankkeiden ja investointien käynnistymistä.

Varkauden seudun näkymät eroavat merkittävästi muusta maakunnasta. Suuret investoinnit etenevät ja vaikutukset näkyvät selvästi yleisessä ilmapiirissä ja barometreissä. Varkauden näkymät ovat valoisimmat moneen vuoteen. Varkaudessa on meneillään metsäteollisuuden investointi hienopaperikoneen muuttamiseen kartongintuotantoon. Tehtaan yhteyteen investoidaan myös uusi puisten LVL-rakennuselementtien tuotantolinja. Tehtaalta syntyy suoraan 80 uutta työpaikkaa ja välillisine vaikutuksineen Varkauden alueelle noin 150. Kokonaisuudessaan kyse on yli 150 miljoonan euron investoinneista. Toinen suurinvestointi seudulla on yli sadan miljoonan euron jätevoimala Leppävirran Riikinnevalle. Ekovoimalan työmaalle syntyy noin 250 rakennusaikaista työpaikkaa. Toimissaan voimalaitos työllistää 25–30 henkilöä ja välillisten vaikutusten arvioidaan olevan samaa luokkaa.

Työllisyystilanne (Lähde: Pohjois-Savon Ely-keskus / Työllisyyskatsaus Lokakuu 2015)

Työttömiä työnhakijoita oli lokakuun lopussa Pohjois-Savossa 6,9 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Ilman lomautettuja työttömyys lisääntyi 6,6 %. Koko maan tasolla työttömyys kohosi vuodessa 5,6 %. Työttömiä työnhakijoita oli Pohjois-Savossa lokakuun lopussa henkilökohtaisesti ilmoittautuneet lomautetut mukaan lukien 15 082 henkilöä. Ilman lomautettuja, työttömiä oli 13 767. Työttömyys lisääntyi edellisestä lokakuusta 968 henkilöllä. Työttömien määrä lisääntyi syyskuusta lokakuuhun kausivaihtelu huomioon ottaen varsin lievästi, + 1,5 %. Leppävirralla työttömyysaste oli lokakuun lopussa 13,6 %. Edellisvuonna 12,7 %. Pohjois-Savossa työttömyysaste on 13,3 %. Edellisvuonna 12,4 %.

Asuntojen rakentamistarve Leppävirralla

Omakotitalojen rakentamisen määrä viime vuosina: 10–15 uutta taloa rakennetaan ja valmistuu vuosittain. Vuonna 2015 on uusia asuinrakennusten rakennuslupia myönnetty 17 kpl. Uutta kerros- ja rivitalorakentamista ei ole rakenteilla.

Ikäihmisten asumisen haasteena Leppävirralla on kerrostalojen hissittömyys sekä rakennuskannan vanhanikäisyys.

Leppävirralla on ikäihmisille tarkoitettuja vuokra-asuntoja vanhustentaloyhdistyksellä. Asunnot ovat pääasiassa 70-luvulla rakennettuja ja melko huonokuntoisia. Artun palveluasunnot Oy:lle on myönnetty ARA:n rahoitusavustusta. Leppävirran Pappilanpuistopolun varteen alkaa senioritalon rakentaminen 2016. Rakennukseen tulee 28 vuokra-asuntoa ikäihmisille sekä 30 paikkaa tehostetulle palveluasumiselle.

Leppävirran kunta aloittaa 60-paikkaisen tehostetun palveluasumisyksikön Virrankodin suunnittelun ja rakentamisen terveyskeskuksen läheisyyteen. Hankkeelle on haettu rahoitusavustusta ARA:lta lokakuussa 2015. Leppävirran kunnan omistuksessa on tällä hetkellä 13 osakehuoneistoa. Vuokralla olevia huoneistoja pyritään myymään.

Maankäytön suunnittelussa asemakaavahankkeet kohdennetaan alueille, joissa voidaan tiivistää asumista taajamissa sekä saadaan toteutettua erilaisia asuintontteja. Vireille tulevia asuinrakentamisen kaavahankkeita kirkonkylän taajamassa ovat Lossinpellon ja Juottorannan asemakaavat.

Suunnittelukaudelle ajoittuvat alueelliset kehittämishankkeet

Ekovoimalaitos Riikinvoima Oy on rakenteilla ja valmistuu vuonna 2016. Hankkeen kustannusarvio on 123 Milj. €. Voimalaitosalueen ympäristöön on valmisteilla kaava ja alueelle on tulossa myös muuta yritystoimintaa.

Ekovoimalaitoshanke on kahdeksan kunnallisen jäteyhtiön sekä Varkauden Aluelämpö Oy:n yhteinen hanke. Hankkeen ensisijaisina tavoitteina on lisätä Itä- ja Keski-Suomen sekä Kainuun alueella toimivien jätehuolto-yhtiöiden syntypaikkalajitellun yhdyskuntajätteen hyödyntämistä sekä turvata Varkauden kaupungin tarvitseman kaukolämmön tuotanto.

Iso alueelle uskoa luova hanke on suuren sellutehtaan rakentaminen Kuopioon. Hankkeen ympäristölupa ratkenee tarkastelukauden aikana ja edetessään hanke luo yhä voimakkaampaa uskoa alueelle ja toisi mukanaan merkittävän positiivisen taloudellisen sykäyksen.

Elinkeino toiminnan kehitys sekä alueellisesti että omassa kunnassa

Talouden ja elinkeinoelämän tilanne on kokonaisuudessaan haastava. Teollisuuden ja rakentamisen suhdannetilanne on viimeaikaisesta paranemisesta huolimatta alle tavanomaisen ja näkymät ennakoivat tilanteen pysyvän lähes ennallaan vuonna 2016. Vähittäiskaupan myynnin määrän ennustetaan pienenevän tänä vuonna edelleen, mutta kääntyvän ensi vuonna hitaaseen kasvuun. Jos työllisyys kasvaa ensi vuonna, myös kotitalouksien kulutukselle on kasvuedellytyksiä. Tänä vuonna jo pelkästään epävarmuus työllisyydestä ajaa kuitenkin säästämään ja vähentämään kuluttamista. Tukkukaupassa kasvuun yllettäneen jo tänä vuonna.

Työttömyys tulee hyvin todennäköisesti nousemaan tai pysymään samana vuonna 2016. Talouskasvun mahdollisesti voimistuessa ja eläkkeelle siirtymisen jatkuessa työvoiman riittävyys kasvaa todelliseksi ongelmaksi pienissä Pohjois-Savon kunnissa, joissa uutta työvoimaa ei juuri tule työmarkkinoille. Maakunnan sisällä muuton vaihtelevuus ja eläköitymisen erilaisten kohdentumisten seurauksena väestön ikä- ja koulutusrakenne vinoutuvat, jolloin kysyntä ja tarjonta kohtaavat yhä harvemmin. Ikääntymisen vaikutukset näkyvätkin eri tavoin Kuopion seudulla ja muualla maakunnassa.

Leppävirtalaisissa yrityksissä tilauskanta on kohtuullinen, monissa jopa hyvä edellisiin vuosiin verrattuna.

Yritykset investoivat tehokkuuteen ja kilpailukykyyn, mikä näkyy tulevaisuudessa tuottavuuden kasvuna. Investoinnit automaatioon vähentävät työvoiman tarvetta, mutta mahdollistavat kilpailukyyn parantumisen kautta työpaikkojen säilymisen. Teolliset työpaikat vaativat yhä korkeampaa osaamistasoa.

Maatalouden haasteet ovat olleet mittavat vuonna 2015. Tuottajahinnat sekä maidossa että lihassa ovat erittäin alhaisella tasolla ja maataloustukien maksatukset ovat viivästyneet. Perusmaatalouden kipeä tilanne johtaa varmasti monilla tiloilla lopettamaan karjatalouden, vaihtamaan tuotantosuuntaa tai etsimään sivuelinkeinoja.

Työttömyysaste on Leppävirralla ollut viimeisen vuoden aikana noususuuntainen. Työ- ja elinkeinoministeriö ennustaa työttömyyden kasvavan edelleen vuonna 2016. Yleinen talouden kehitys tulee todennäköisesti lisäämään työttömyyttä myös Leppävirralla

Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö tai lainsäädäntömuutokset

Sote- palvelujen järjestäminen siirtyy uudelle organisaatiolle näillä näkymin 1.1.2019. Tavoitteena on kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja, parantaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhdenvertaisuutta ja saatavuutta sekä hillitä kustannuksia. Näiden palveluiden järjestämistä hallinnoisivat **sote-alueet** eli **sosiaali- ja terveydenhuoltoalueet**. Pohjois-Savossa on linjattu että sosiaalipalvelujen tuottamiseksi **perustetaan Pohjois-Savon maakunnan yhteinen tuottajaorganisaatio**.

Marraskuussa 2015 maan hallitus linjasi että Suomi jaetaan 18 itsehallintoalueeseen ja niiden sisällä 15 sote-alueeseen, joiden puitteissa sosiaali- ja terveystaloudelliset tuotettaisiin, niin että kansalainen saa itse valita palvelunsa julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin tuottajalta. Eduskunnan käsittelyyn esitys tulee vuonna 2016.

Perustettaville 18 itsehallintoalueelle suunnitellaan sote-tehtävien lisäksi siirrettäväksi myös pelastustoimi, maakuntien liittojen aluekehitys- ja rahoitustehtävät ja maankäytön suunnittelu sekä Ely-keskusten alueiden kehittämistehtävät. Mahdollisesti siirretään myös ympäristöterveydenhuolto.

Uusi kuntalaki astui voimaan 1.5.2015. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Sama koskee kuntayhtymiä. Kuntakonsernia alijäämän kattamisvelvollisuus ei koske. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyä ns. kriisikuntamenettelyä koskevat säännökset on siirretty kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetusta laista uuteen kuntalakiin. Kuntalakiin sisältyy kuntatalousohjelman laatiminen hallituskauksi osana julkisen talouden suunnitelmaa.

Hallitusohjelmassa kuntataloudelle asetetun tavoitteen mukaan kansantalouden tilinpidon mukainen paikallishallintosektori (kuntatalous) saisi olla vuonna 2019 korkeintaan 1/2 prosenttia alijäämäinen suhteessa kokonaistuotantoon. Kevään 2015 teknisen julkisen talouden suunnitelman pohjana olleeseen ennusteeseen suhteutettuna tavoitteen saavuttaminen merkitsee runsaan miljardin euron sopeutustarvetta vaalikauden loppuun mennessä.

Hallitusohjelman lähtökohtana on, että kunnille ei anneta uusia tehtäviä tai velvoitteita. Uusiin tai laajeneviin tehtäviin ja velvoitteisiin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Jos kuntien ja kuntayhtymien toimintamenoja pysyvästi lisäävistä tehtävistä tai velvoitteista poikkeuksellisesti kuitenkin säädetään julkisen talouden kokonaisedun vuoksi, kuntatalouden rahoitusaseman heikentyminen estetään lisäämällä valtionapuja, karsimalla samassa yhteydessä kuntasektorin muita tehtäviä ja velvoitteita tai mahdollistamalla maksutulosten korotukset.

Hallituksen toimenpiteiden kokonaisvaikutus on yhteensä 0,5 mrd. euroa kuntataloutta vahvistava vuoden 2019 tasolla edellyttäen toimenpiteiden täysimääräistä toimeenpanoa niin valtion kuin kuntien toimesta. Tämä ei riitä yksinään kattamaan runsaan miljardin euron sopeutustarvetta, vaan loppuosa jää katettavaksi hallitusohjelman vielä täsmentymättömillä toimenpiteillä tai myöhemmin päätettävillä uusilla valtion toimenpiteillä sekä kuntien omilla toimilla.

Muutokset ja kehittämistarpeet kuntien yhteistoiminnassa

On paljon toimialakohtaisia asioita joissa alueen kuntien välistä yhteistyötä voidaan jatkossa kehittää. Yhteishankkeita on vireillä varsin vähän.

Muutokset ja kehittämistarpeet Kuntakonsernin hallinnossa ja organisaatiossa

Leppävirran Kiinteistö Oy on myynyt yksityisille asunto-osakkeita As Oy Savo 2:ssa niin että omistusosuus on kutistunut 55,6 %:sta 16,3 %:iin, joten Kiinteistö Oy on yhtiön vähemmistöosakas eikä yhtiö Savo 2 kuulu enää Leppävirran kuntakonserniin. Ukko 1-talo on myyty.

Leppävirran Monitoimitalo Oy:n rakennushanke valmistui keväällä. Erillinen operaattori yhtiö, Leppävirta Areena Oy vuokrasi talon Leppävirran Monitoimitalo oy:ltä. Kunta ja Virkestysuimala Leppäkerttu Oy ovat operatiivisessa yhtiössä vähemmistöosakkaina. Leppävirran kunta ostaa operatiiviselta yhtiöltä palveluja 414 000 eurolla vuonna 2016. Leppävirran Monitoimitalon hallinnointi siirtyy Leppävirran Kiinteistö Oy:lle 2016 alusta.

Tytäryhtiöiden tulos on ensi vuodelle – merkkinen. Kiinteistö Oy:n osalta vuoden 2015 tulos tulee olemaan + merkkinen vaikka talousarviossa oli ennusteena -170 000. Ukko I n myynti ja käyttötuloilla tehtävien investointien jaksotus on parantanut vuoden 2015 taloudellista toteumaa. Pyrkimys on että vuonna 2016 toteuma on olennaisesti parempi kuin talousarvioon kirjattu -300 000 alijäämä. Peruskorjausvelkaa olisi saatava lyhennettyä ja se on haastavaa kassavaroin.

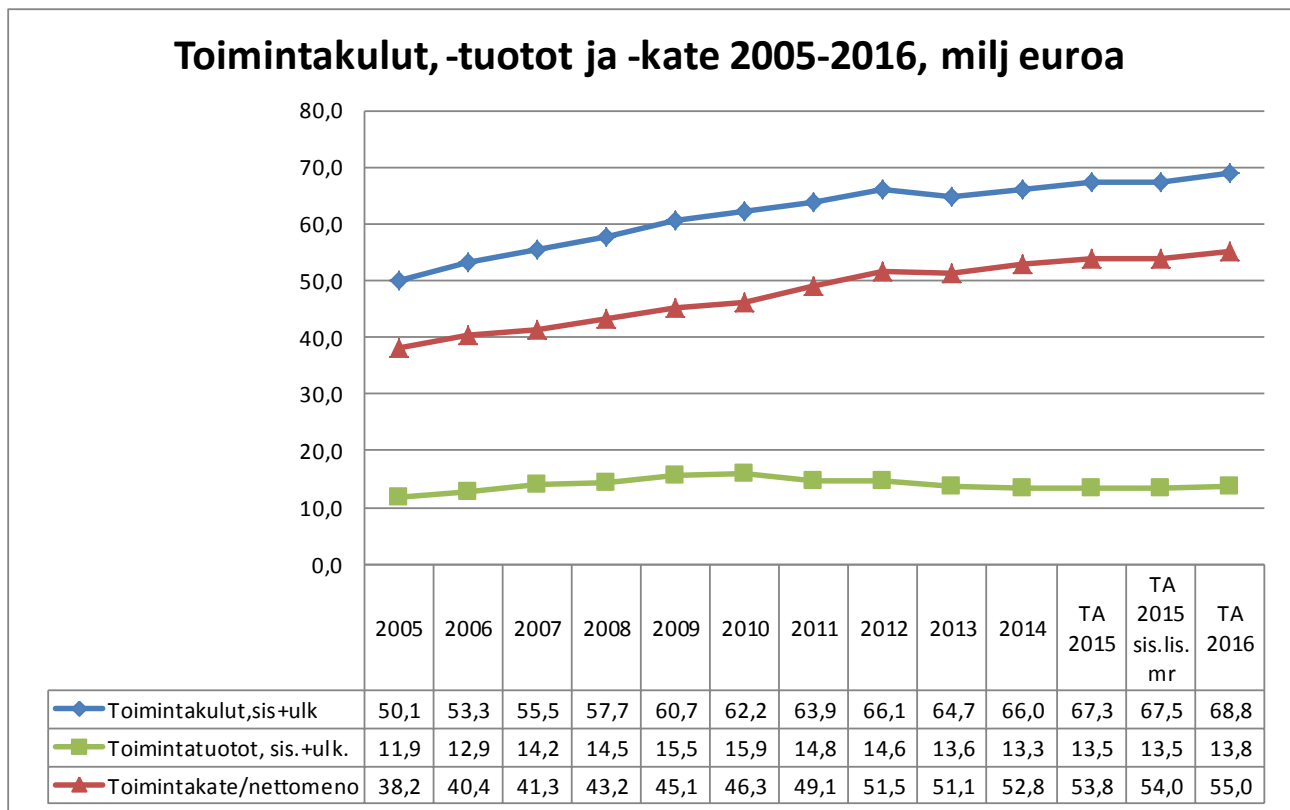
Virkestysuimalan tulosenuste on alijäämäinen. Investointeja olisi kyettävä tekemään lähivuosina kiinteistö-kannan kunnossapitämiseksi. Vokkolan alueen toiminta on lähtenyt syksystä alkaen hyvin käyntiin investointien valmistuttua. Toiminnat on saatava vakiinnutettua, tasapainoon talouden osalta ja alue ympärivuoden toimivaksi.

2 Leppävirran kunnan talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2016–2018

2.1 Talousarvioesitys

Kunnanhallituksen antamassa talousarvioraamissa vuodelle 2016 käyttötalouden toimintakate oli -54 625 milj. € eli vuoden 2015 talousarvion toimintakate + 1,6 %. Kunnanjohtajan esityksessä kunnanhallitukselle toimintakate on -55 040 milj. €. Syksyllä kuluvan vuoden talousarviota jouduttiin muuttamaan työllisyysmäärärahojen osalta +200 000 €. Kunnanjohtajan esitys kunnanhallitukselle vuodelle 2016 oli toimintakulujen osalta -68,859 milj. €. Toimintatuotot ovat 13,820 milj. €. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että toimintamenoihin lisätään 27 000 € ostopalveluihin Leppäkerttu Oy:ltä ja 7 000 € kylätoiminnan tukemiseen. Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2015 kunnanhallituksen esityksen kunnanvaltuustolle. Talousarvio on toimintakulujen osalta -68,893 milj. euroa.

Talousarvion nettomenot (55,074 milj. euroa) ovat 4,4 % vuoden 2014 tilinpäätöstä suuremmat. Vuoden 2015 toimintakate tulee toteutumisenusteen mukaan olemaan noin -53,5 milj. euroa. Vuoden 2016 talousarviossa nettomenojen ennakoidaan kasvavan 2,9 % vuoden 2015 toteutumisenusteeseen nähden.

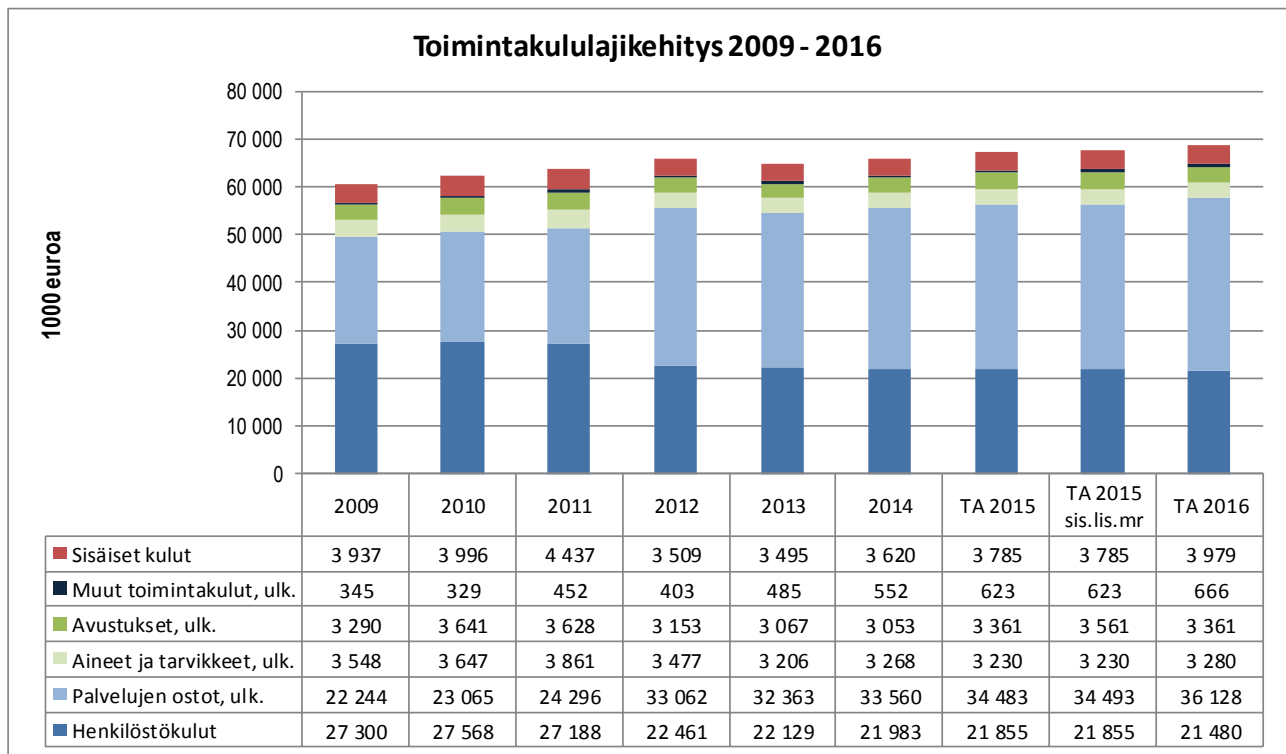

Graafi 14.

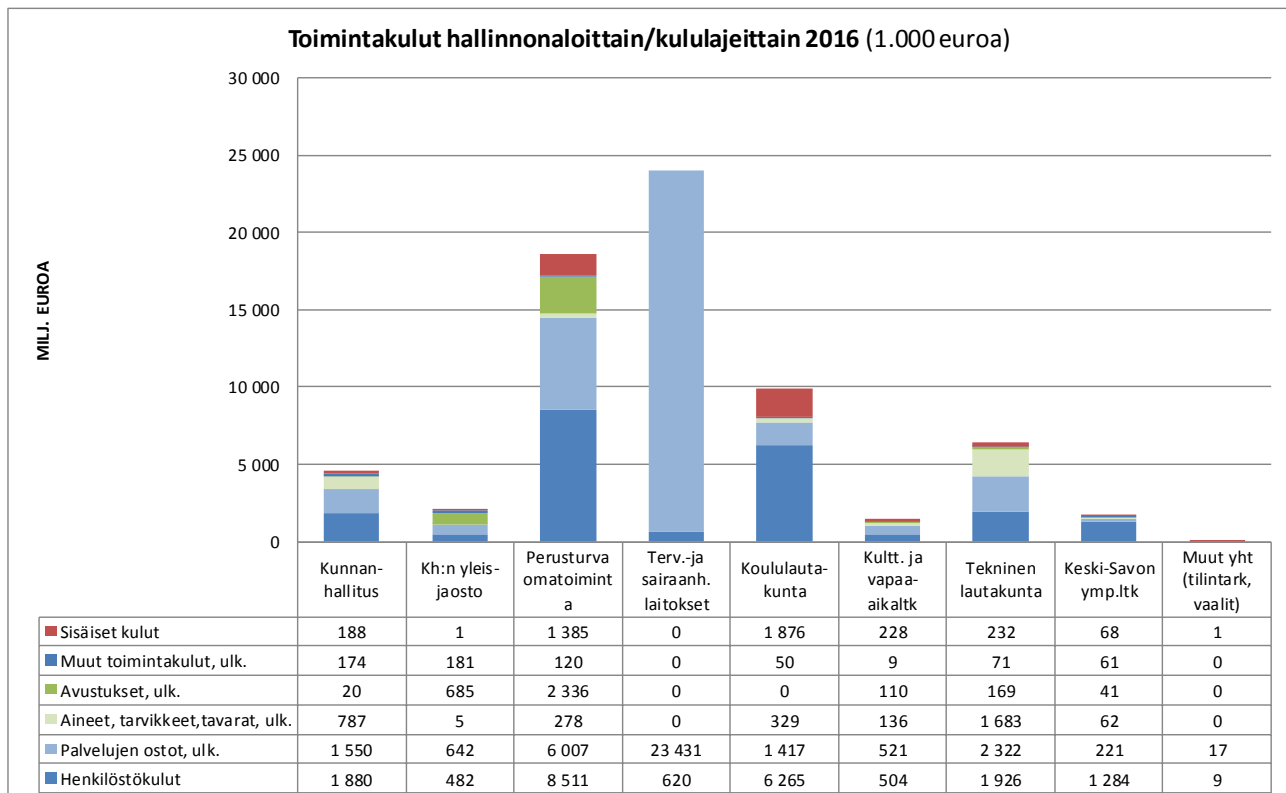
Kuluvan vuoden inflaatio on ollut miinus-merkkinen. Vuodelle 2016 ennustetaan +1,1 % kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna.

Kuntien ansiotason muutosarvio on 0,8 % vuonna 2015 ja 1,1 % vuonna 2016. Budjetissa palkkoihin ja palkkioihin on budjetoitu 0,6 % kasvu.

2.2 Toimintakulut

Graafi 15. Kunnan ulkoiset toimintamenot

Graafi 16.

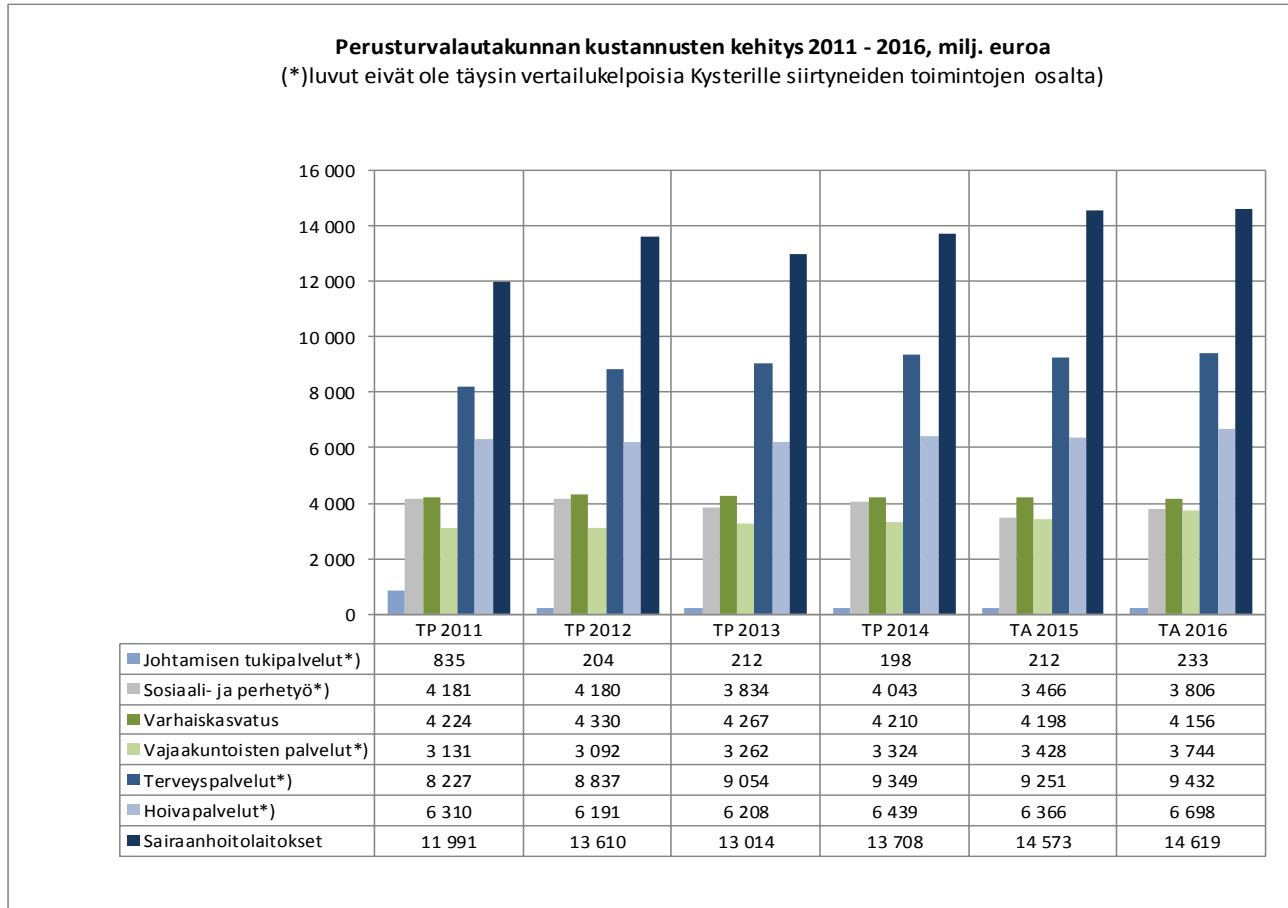
Henkilöstökulujen osuus ulkoisista toimintamenoista on 33,11 %. Henkilöstökulut ovat 0,375 milj. euroa kuluvan vuoden talousarviota pienemmät ja 0,500 milj. euroa 2014 tilinpäätöstä pienemmät. Palvelujen ostojen osuus on 55,64 %. Palveluostojen määrä on kasvanut 2,5 milj. verrattuna tilinpäätökseen 2014. Muiden menojen osuus on n. 11,25 %.

Toimialakohtaiset toimintakulut

Toimialoittain tarkasteltuna, kunnan kokonaismenoista 62 %, 42,688 milj. euroa kohdistuu perusturvan tu-losalueille. Siitä n. 56,3 %, 24,051 milj. euroa on terveyden ja sairaanhoitolaitosten meno-osuutta. Koulu-toimen osuus kaikista toimintamenoista on 14,4 %, 9,937 milj. euroa. Koulutoimen osuus kokonaismenoista on pienentynyt -0,5 % - yksikköä, kuten edellisenäkin vuonna. Perusturvan ja koulutoimen osuus kaikista toimintamenoista on 52,625 milj. euroa, noin 76,4 %.

Perusturvalautakunta

Graafi 17. Perusturvalautakunnan menoissa huomioitavaa on oman toiminnan menojen kasvu 0,967 milj. eurolla kuluvan vuoden alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

Perusturvan menot eivät ennusteen mukaan ole ylittymässä tänä vuonna kokonaisuutena mutta oman toiminnan osalta perusturva on muuttanut talousarviotaan kuluvana vuonna. Perusturvan kokonaisuus ei ylitä mikäli sairaanhoitomenot toteutuvat kuluvana vuonna budjetoitua olennaisesti pienempänä. Sosiaalihuollon palveluissa määrärahat ylittyvät kahdeksan kuukauden toteutumana pohjalta yhteensä 620 000 euroa. Ylityksestä 320 000 kohdistuu sosiaali- ja perhetyöhön, 200 000 euroa vajaakuntoisten palveluihin ja 100 000 euroa hoivapalveluihin.

Sosiaali- ja perhetyössä ylitykset kohdistuvat palvelujen ostoihin lastensuojelussa (250 000 euroa) ja vammaispalveluissa (70 000 euroa). Vajaakuntoisten palveluissa palvelujen ostot ylittyvät sekä kehitysvammahuollossa (150 000 euroa) että mielenterveyskuntoutujien palveluissa (50 000 euroa). Hoivapalvelujen ylitys kohdistuu kotikuntalain mukaiseen asumispalveluun, vuokriin, päivätoimintaan sekä omaishoidontukeen. Sairaanhoitopalvelujen talousarviossa on varauduttu 6,3 %:n kasvuun, mutta menot ovat laskeneet 1,6 %. Mikäli erikoissairaanhoidon kustannukset eivät aivan oleellisesti muutu loppuvuodesta, on erikoissairaanhoidossa siirrettävissä määräraha sosiaalihuollonpalveluihin.

Perusturvalautakunnan esitys kunnanhallitukselle 620 000 euron määrärahan siirrosta terveyden- ja sairaanhoitopalveluista (sairaanhoitopalvelut, erikoissairaanhoido) sosiaalihuollon palveluihin seuraavasti:

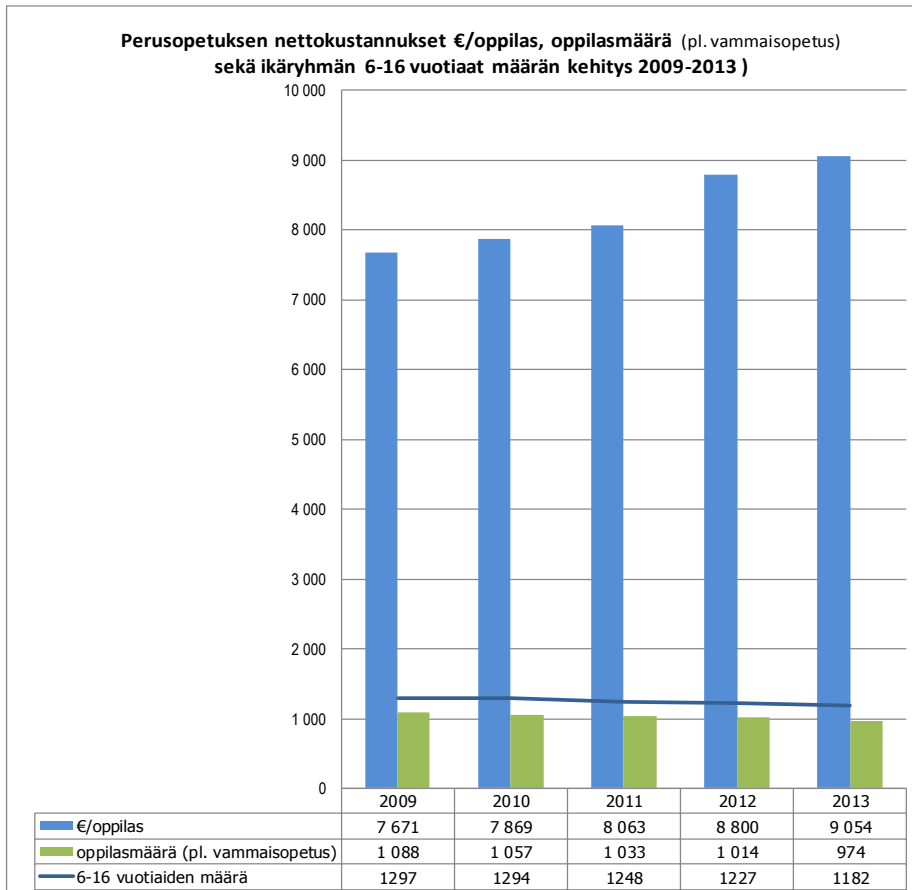
- Sosiaali- ja perhetyö 320 000 euroa
- Vajaakuntoisten palvelut 200 000 euroa
- Hoivapalvelut 100 000 euroa

Hyväksyttiin kunnanhallituksessa 16.11.2015.

Terveyden ja sairaanhoitolaitosten tulosalueelle on budjetoitu 1 % menokasvu verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon. Talousarviossa vuodelle 2016 on huomattava kasvu perusturvan oman toiminnan kustannuksissa.

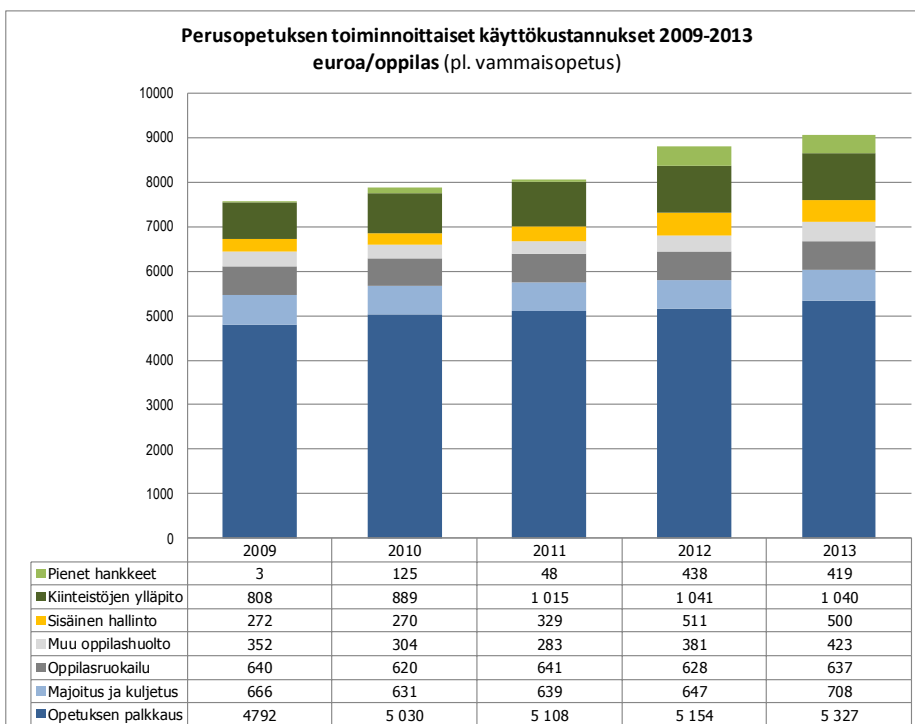
Sairaanhoitopalvelujen menot ovat syksyllä 2015 kasvaneet suhteessa alkuvuoteen. Kuntakortin mukaan esim. hoitojonot ovat kasvaneet syksyn mittaan. Nähtäväksi jää toteutuvatko sairaanhoidon menot 0,620 milj. budjetoitua pienempinä. Perusturvan määrärahakokonaisuus on vaarassa ylittää valtuustoon nähden sitovan tason.

Koulutoimi

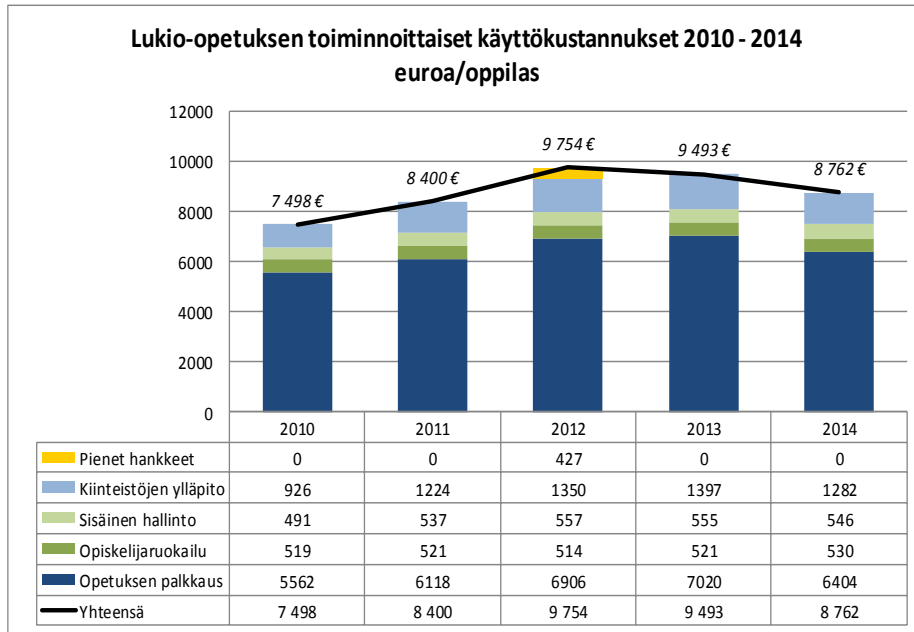

Graafi 18. Perusopetuksen nettokustannukset €/oppilas, oppilasmäärät v. 2009 - 2013 (pl. vammaisopetus)
Lähde: Opetus- ja kulttuuri-toimen rahoitusjärjestelmän raportit 30.10.2015

Väestön ikäryhmän 6-16 -vuotiaiden määrä kehitys 2009 – 2013
Lähde: Tilastokeskus päivitetty 27.3.2015

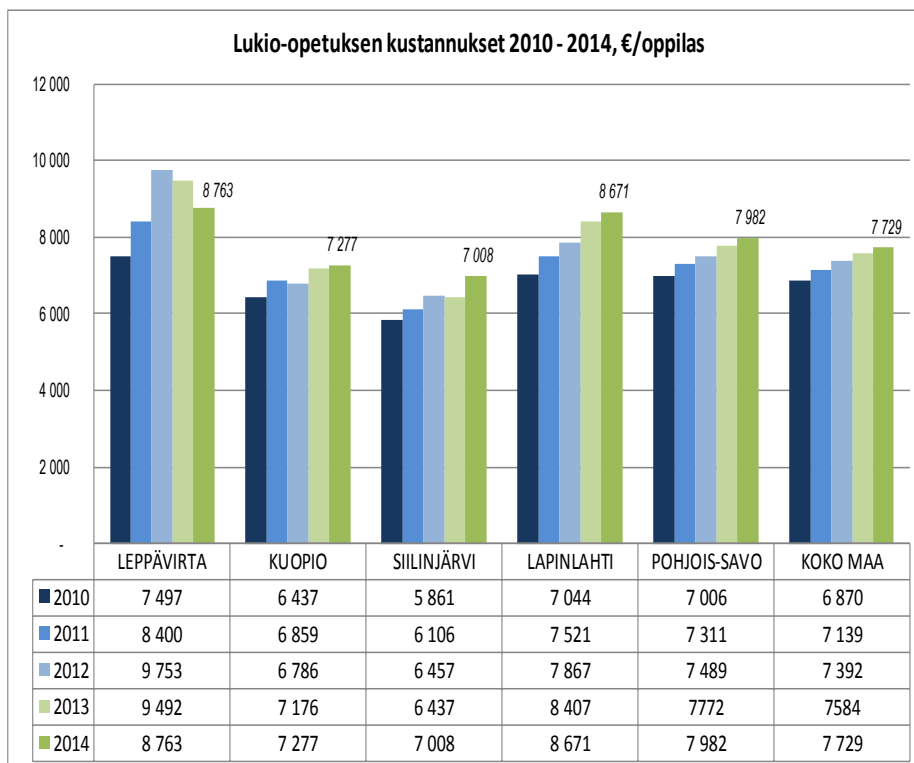
Graafi 19. Perusopetuksen toiminnoittaiset käyttökustannukset 2009–2013 euroa/oppilas (pl. vammaisopetus)
Lähde: Opetus- ja kulttuuri-toimen rahoitusjärjestelmän raportit 30.10.2015

Graafi 20. Lukio-opetuksen toiminnoittaiset käyttökustannukset 2010–2014 €/oppilas

Lähde: Opetus- ja kulttuuri-toimen rahoitusjärjestelmän raportit 30.10.2015

Lukio-opetuksen menot vuonna 2014 olivat 1,107 milj. euroa. Vuonna 2014 lukion oppilasmäärä nousi 126,3 oppilaaseen, 2013 vuoden 115,3 oppilaasta.

Graafi 21. Lukio-opetuksen kustannukset 2010 - 2014, €/oppilas alueittain

Lähde: Opetus- ja kulttuuri-toimen rahoitusjärjestelmän raportit 30.10.2015

Koulutoimen budjetti vuodelle 2016 on n. -110 000 € kuluvan vuoden budjettia pienempi. Koululautakunnan talouden tasapainottamisohjelma 1.8.2013 – 31.7.2015 on sisältänyt seuraavat toimenpiteet:

lv. 2013/14 perusopetuksen tuntikehyksen määrä laski -46 h (-2,2 %), josta -61.000 € kohdistui vuodelle 2014

lv. 2014/15 tuntikehyksen määrä (perusopetus ja lukio) laski -78 h (-3,4 %), josta -75.000 € kohdistuu vuodelle 2014 ja loput -105.000 € vuodelle 2015

koulunkäyntiavustajien viikkotyömäärä lv. 2014/15 supistui -64 h; tasapainottamisen mukainen tavoite oli -74 h (-13 %)

Tasapainottamisohjelman mukainen henkilötyövuosien vähennystavoite oli -6,32 htv. Konnuslahden ja Kurjalan kouluruokailu yhdistettiin 1.8.2014 alkaen ravintokeskukseen.

Hallinto- ja talous

Kunnanhallituksen tulosalueilla (yleishallinto, talous- ja toimistopalvelut, henkilöstöhallinto- ja palvelut, elinkeinotoimi sekä ravintohuolto) on uusina kustannuksina talousarviossa vuodelle 2016 ruokakuljetuskustannukset. Ne on siirretty palveluja käyttäviltä hallintokunnilta ravintokeskukselle palvelun kokonaishinnan selkiyttämiseksi. Ravintokeskus laskuttaa käyttäjiä sisäisesti toimitetuista aterioista, sisältäen kuljetuskustannukset. Ravintokeskukseen perustettiin uusi vakanssi, ruokapalvelujohtaja. Ruokapalvelujohtaja aloitti työnsä marraskuussa 2015.

Elinkeinoitoimen budjetissa on Vokkolan alueen kehittämishanke johon saadaan tukirahoitus. Nettokustannus kunnalle hankkeesta on alle 20 000 €.

Tytäryhtiöiden kirjanpidot hoidettiin vuoden 2014 loppuun saakka kunnan taloustoimistossa. Leppävirran Kiinteistö Oy:n kirjanpito siirtyi heille itselleen toiminnanohjusrjestelmän hankinnan myötä vuoden 2014 marraskuun alusta. Leppävirran Virkistysuimala oy:n kirjanpito siirtyi ulkopuoliselle palvelutuottajalle 1.7.2015 koska nähtiin järkeväksi hoitaa koko Vokkolan alueen toimijoiden talous- ja toiminnanohjauksen samassa järjestelmässä.

Ostot Leppävirta Areena Oy:ltä ovat samassa tasossa kuin v. 2015 eli 0,414 milj. euroa. Työllisyyden kustannukset on keskitetty henkilöstöhallintoon. Työmarkkinatuen kuntaosuus on henkilöstöhallinnossa. Kasvu kuntaosuuteen on 0,085 milj. euroa verrattuna kuluvaan vuoden alkuperäiseen talousarvioon. TYömarkkinatuen kuntaosuuteen kunnanvaltuusto joutui myöntämään kuluvaan vuonna 0,2 milj. € lisämäärärahan. Toiteumaennuste on n. 0,8 milj. euroa. Ensi vuodelle on suunniteltu toimenpideohjelma jolla passiivista maksuosuutta pyritään pienentämään. Toimenpiteissä on mm. työllisyyskoordinaattorin palkkaaminen 2 vuoden määräajaksi. Henkilöstösuunnittelua ja henkilöstön koulutusta kehitetään.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan menot ovat vuonna 2016 1,474 milj. euroa. **Kirjastotoimessa** vakituisten henkilöstön määrä vähenee yhdellä htv:lla > 2016: 6 htv. Henkilöstömenot pienentyvät "vain" 10 500 euroa koska henkilöstökuluihin tullut elokuussa 2015 palkkahinnoittelukohtien muutokset (Kuntatyönantajien yleiskirjeen 9/2014 mukaiset muutokset)

Nuorisotoimessa tehty merkittävä toimintamuutos. Lakivelvoitteinen etsivä-nuorisotyö ostetaan alk. 8/2015 Tukeva-työvalmennussäätiöltä (2016: 14 500 €).

Soisalo-Opiston sopimus on päivitetty 1.1.2016 alkaen. Ostopalveluun käytetään sama euromäärä kuin 2015: vapaa sivistystyö 103 000 €, Verso-lastenkulttuurikeskus 3 000 €, taiteen perusopetus yleinen ja laaja yht. 50 000 €. Opiston *HTV-määrä 2015: 32,2* *2016: 30,4."*

Liikuntapalvelut tuottaa Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy. Liikuntapalvelujen ulkoiset menot ovat yhteensä 220 500 €, josta liikuntapalvelujen osto yhtiöltä on 204 500€. Liikuntapaikkojen ulkoiset kustannukset (sähkö jne.) ovat 16 000 € + rakennusten sisäiset vuokrat ja vast. n. 100 000 €/v.

Lisäksi välillinen tuki liikunta- ja urheilutoimintaan avustuksina seuroille: 33 650 € v. 2015.

Liikuntapalvelujen ostopalvelusopimus v. 2014: 274 500 € pudotettiin 204 500 euroon vuodelle 2015.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti marraskuussa, että Leppävirran virkistysuimala Leppäkerttu Oy:ltä ostetaan v. 2016 liikuntapalveluja 203 500 eurolla ja että palvelu tulee mitoittaa käytettävissä olevan budjetitvarauksen mukaiseksi. Ylläpidettyjä liikuntapaikkoja tulee olla sekä kirkonkylällä että kylillä. Kunnanhallituksen esityksessä kunnanvaltuustolle, toimintamenoihin lisättiin 27 000 € kylätoiminnan (mm. latujen ylläpito) ostopalveluihin Leppäkerttu Oy:ltä ja 7 000 € kylätoiminnan tukemiseen. Kunnanvaltuusto hyväksyi esityksen 14.12.2015.

Tekninen lautakunta

Teknisellä osastolla sähkötyöt ulkoistettiin vuoden 2015 alusta. Varastoista on luovuttu. Puutarhатыönjohto siirtyi osaksi vuoden 2015 alusta työnsä aloittaneen metsätaloudeninsinöörin toimenkuvaa. Lisäksi metsätaloudeninsinööri hoitaa tieasiat ja työsuojelun. Metsien hoitotoimenpiteitä tehostetaan.

Korjausvelkaa kunnan kiinteistöissä ja verkostoissa ei ole mahdollista selvittää kattavasti. Korjausvelka on kuitenkin todella huomattava ja vaatii akutteja toimenpiteitä. Painopiste investoinneissa lähivuosina on peruspalvelutuotantorakennusten uusiminen ja korjaus. Energiänsäästöpotentialiaali on iso niin kunnan kuin koko konsernin osalta ja energiänsäästöhankkeita toteutetaan resurssien puitteissa. Kaavahankkeet etenevät suunnitellusti.

Vesihuolto eriytettiin kirjanpidollisesti v. 2015 alusta. Vesihuoltolain uudistuksen 1.9.2014 seurauksena kunnallisten vesihuoltolaitosten tuli muuttaa kirjanpidokäytäntöään. Kirjanpidossa tulee noudattaa tasejatkuvuuden periaatetta. Lisäksi vesihuoltolaitokselle määriteltiin avaavan taseen 1.1.2015 tilanteen perusteella peruspääoma ja tästä 1/3 erotettiin kunnan lainaksi vesihuoltolaitokselle. Vesihuollon taksoilla tulee kattaa edellisvuosina syntynyt n. -1,4 milj. € alijäämä kohtuullisessa ajassa ja vesi- ja jätevesitaksoilla on katettava toiminnan kustannukset. Tästä syystä jätevesitaksaa on esitetty korotettavaksi 13 % 1.2.2016 alkaen.

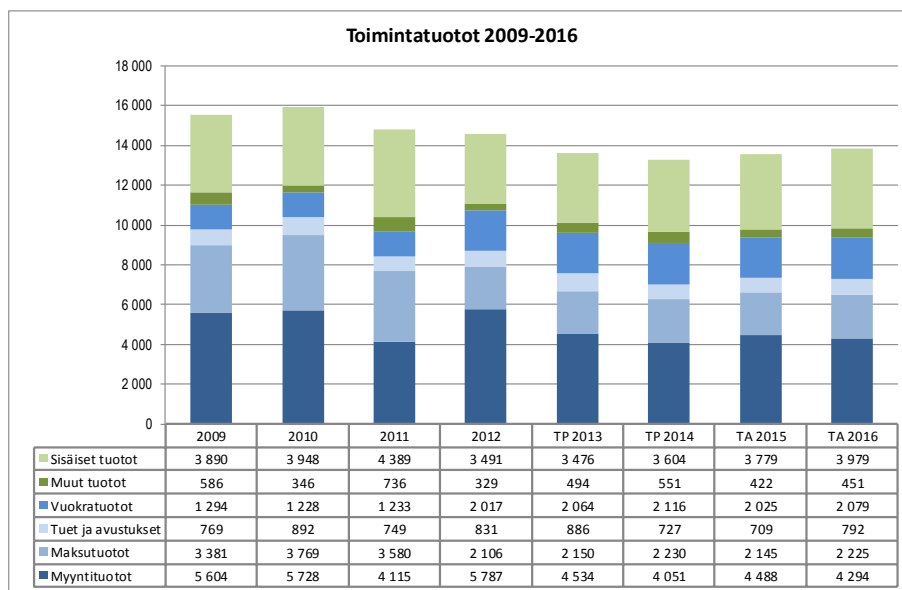
Keski-Savon ympäristölautakunta

Seudullinen ympäristöpalveluyksikkö, Keski-Savon ympäristölautakunta muodostuu kuntien (Varkaus, Pieksämäki, Heinävesi, Joroinen ja Leppävirta) ympäristöterveyshuollosta (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) sekä ympäristönsuojelusta. Vuodelle 2016 lautakunnan kokonaismenot on budjetoitu 1,737 milj. euroon. Leppävirralle valmistuu eläinlääkintähuollolle uudet toimitilat vuodenvaihteessa 2015/2016.

Keskeisimpiä muutoksia vuodelle 2016 ovat esim.:

- Maa-aineslain valvonta ympäristönsuojelu-viranomaisille 1.6.2016
- Lupia valvottavaksi noin 120 kpl, joista Pieksämäki 60 , noin 35 Leppävirta. Varkaus 8 ja Heinävesi 20kpl
- Henkilöstötarve lisäys 1 htv jatkossa. Vastaavasti lupamaksu ja valvontatuotot siirtyvät.
- Todennäköisesti kunnalle suuri vakuusmassa hallinnoitavaksi
- Kokonaisvaikutus vasta v. 2017
- Eläinsuojien luparajojen muutokset
- Tuoteturvallisuuden valvonta siirtyy Tukesille, henkilöstövaikutus -0,5 htv, tulot – 5 000 €.

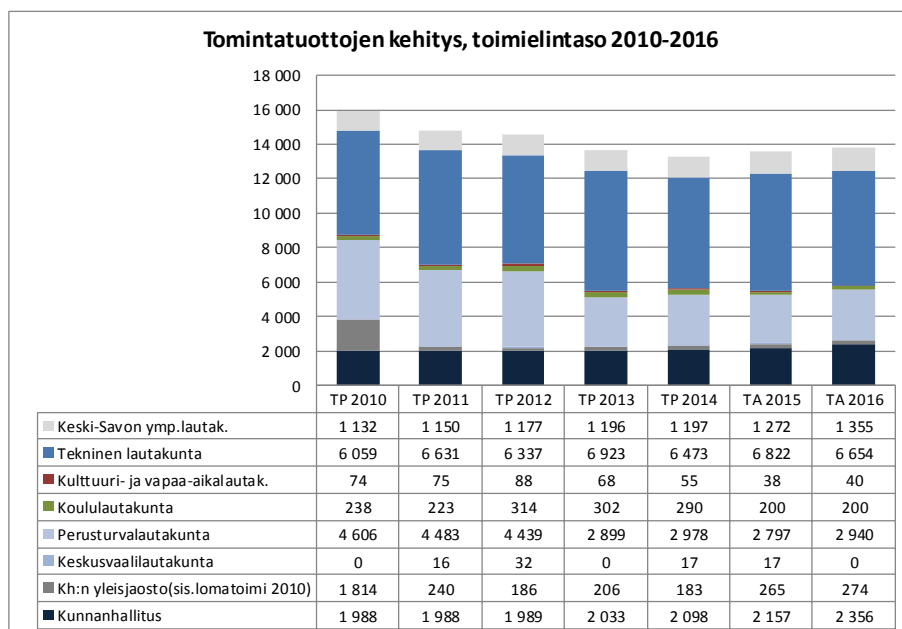
2.3 Toimintatuotot

Grafi 22.

Toimintatuottoja vuonna 2016 on arvioitu kertyvän yhteensä 13,820 milj. euroa. Talousarviossa kuluvalle vuodelle tuloja oli budjetoitu 13,569 milj. euroa.

Toimintatuotoista 9,840 milj. euroa on ulkoisia tuloeria ja 3,750 milj. euroa sisäisiä tuloeria.

Grafi 23.

Perusturvalautakunnan tulomuodostus on muuttunut Kysterin myötä hyvin paljon. Kysteri perii tutkimus- ja hoito- ym. avohoitomaksut tuottamistaan palveluista ja kunnan tuloslaskelmassa näkyy vain palvelujen ostot perusterveydenhuollon osalta. Asiakasmaksuja perusturvan palveluissa on budjetoitu 2,067 milj. euroa. Avustuksiin kirjautuvat valtionosuudet ovat 0,460 milj. euroa. Muita tuottoja, esim. vuokratuotot, kertyy 0,286 milj. euroa.

Kunnanhallituksen toiminnoissa tuotot ovat 2,356 milj. euroa. Tuotoista suurin osa koostuu ravintopalveluyksikön ateriamaksuista. Sisäisiä tuloeria kertyy myös kopiointi-, postitus- ja teleliikennepalvelujen sisäisistä veloituksista. Vokkolan alueen kehittämishankkeeseen saatava rahoitusosuus on budjetissa vuodelle 2016 0,138 milj. euroa.

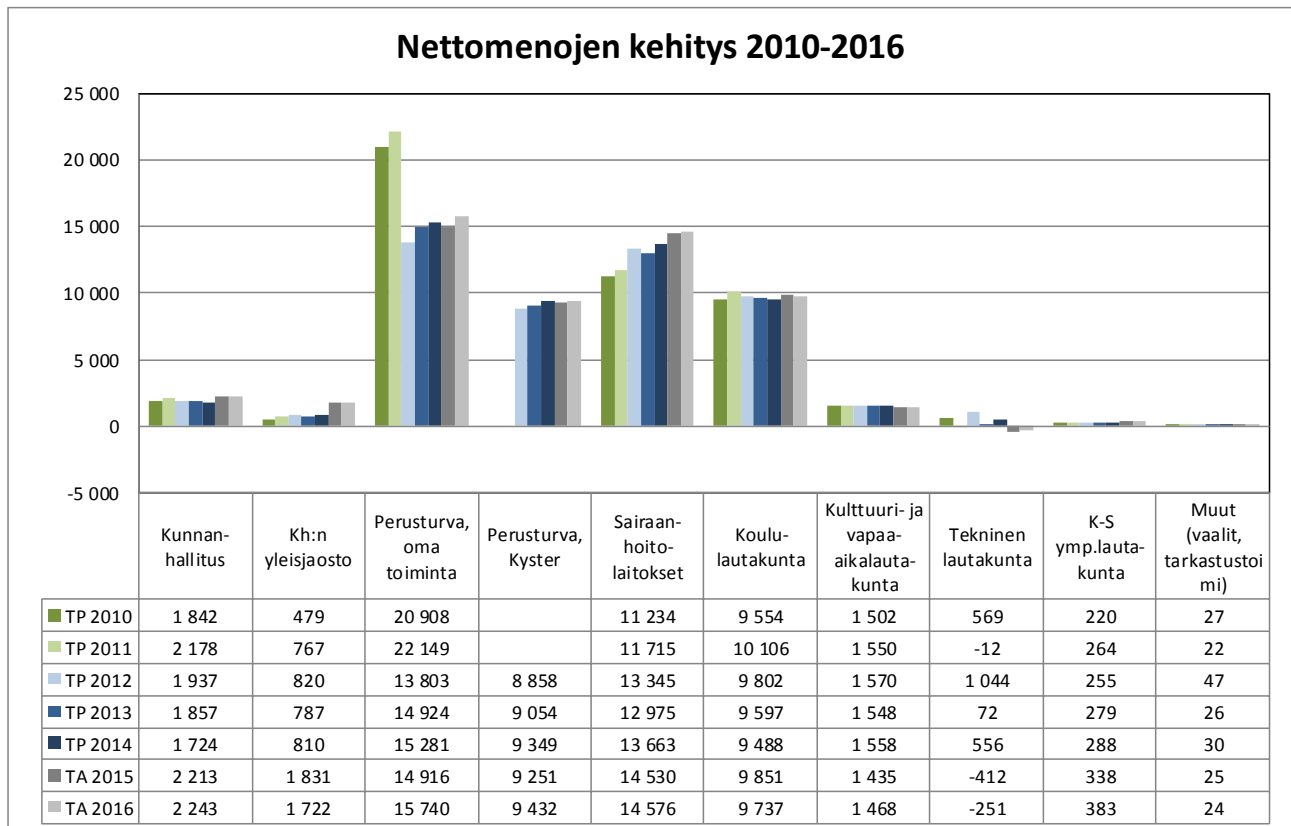
Teknisen lautakunnan tuloiksi on budjetoitu 6,654 milj. euroa. Tulokertymästä sisäisten erien osuus on 2,417 milj. euroa ja ulkoisten tuloerien osuus 4,237 milj. euroa.

Vuoden 2016 budjetissa puunmyyntibudjetti on 0,520 milj. euroa. Tekninen lautakunta esittää jätevesimaksun korotusta 13 %. Taksojen korotuksen vaikutus keskimääräisen omakotikiinteistön (3,5 asukasta) vuotuisen vesi- ja jätevesilaskuun on noin 70 euroa eli 6,5 %. Perusmaksuihin ei esitetä korotusta. Edellinen taksankorotus on tehty 1.2.2013.

Tekninen lautakunta päättää korottaa rakennusvalvontataksaa vuositasolla keskimäärin 5-8 %. Lisäksi taksoihin lisätään maksu kielteisestä poikkeamispäätöksestä sekä posti- ja toimitusmaksut sekä rakennussuunnitelmien kopiointimaksut.

2.4 Toimintakate

Vuodelle 2016 laaditussa talousarviossa toimintakate eli nettomenot kasvavat tilinpäätökseen 2014 verrattuna 2,327 milj. euroa, mutta talousarvioon 2015 verrattuna 1,306 milj. euroa. Tulorahoituksen kasvu tilinpäätökseen 2014 verrattuna on 0,540 milj. euroa. On huomioitava että tästä 0,138 milj. euroa on hankerahaa jolla on vastine myös menopuolella.

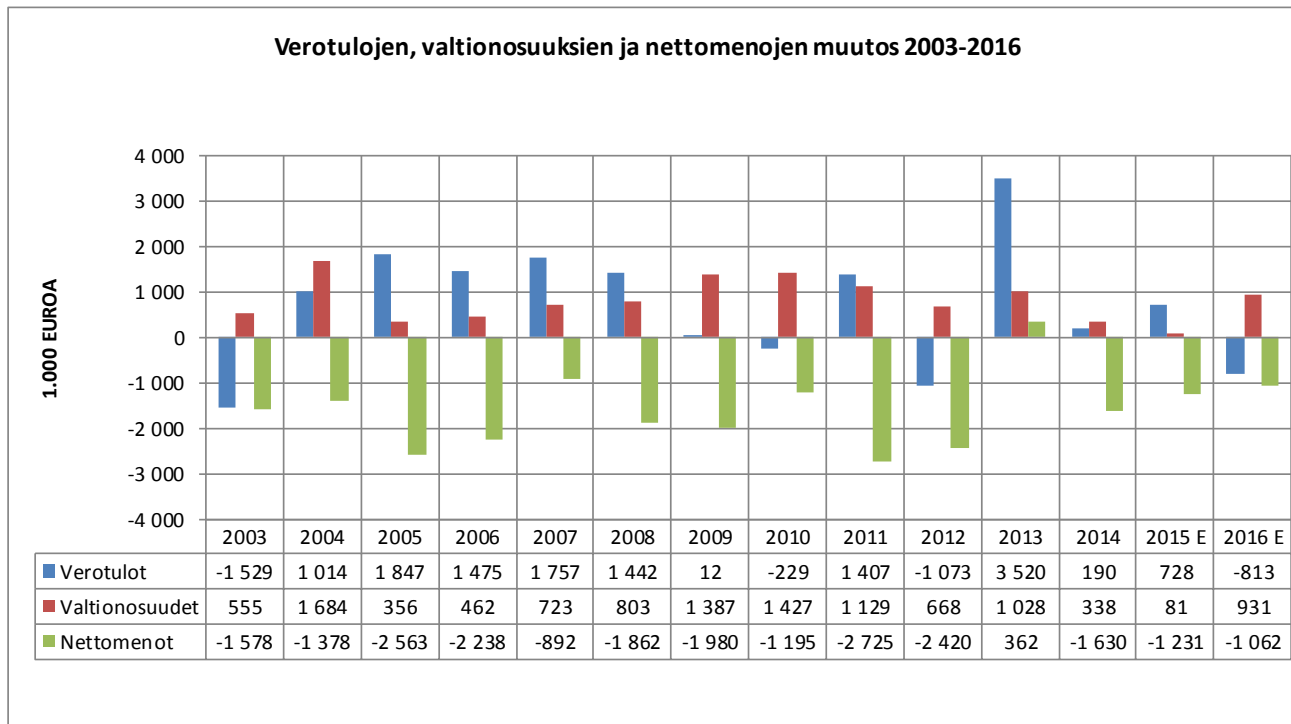

Graafi 24.

Vuosien 2010–2011 perusturvan luvut eivät anna vertailukelpoista kokonaiskuvaa. 2012 alkaen Kysteriltä hankittavien palvelujen hintoihin sisältyvät myös liikelaitoksen perustamiskustannukset sekä investoinnit. Kunnan budjetoitijärjestelmässä investointikustannukset ja vastaavan luonteiset perustamiskustannukset käsiteltiin toimintamenoista erillään talousarvion investointiosassa eivätkä näy perusturvan luvuissa 2010–2011.

Toimialakohtaiset toimintakatteet on esitetty jäljempänä valtuuston sitovuustasolla toimielimittäin kohdassa 2.16. ja kunnanhallitukseen sitovalla tasolla tulosalueittain kohdassa 2.17.

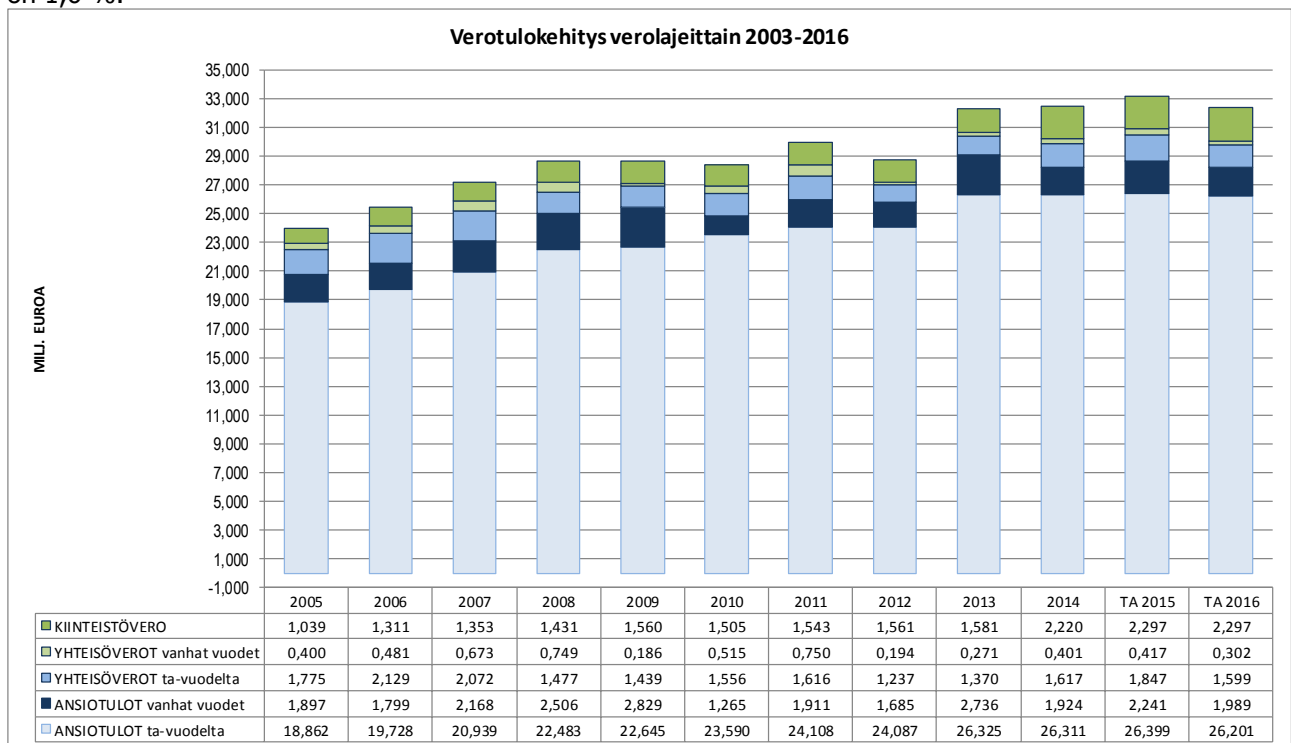
2.5 Verotulot

Graafi 25.

Verotuloja vuonna 2014 kertyi yhteensä 32,473 milj. euroa eli 0,6 % (0,190 milj. euroa) enemmän kuin edellisvuonna.

Vuonna 2015 verotulokertymän arvioidaan olevan n. 33,000 milj. euroa. Tällöin kasvua edelliseen vuoteen on 1,6 %.

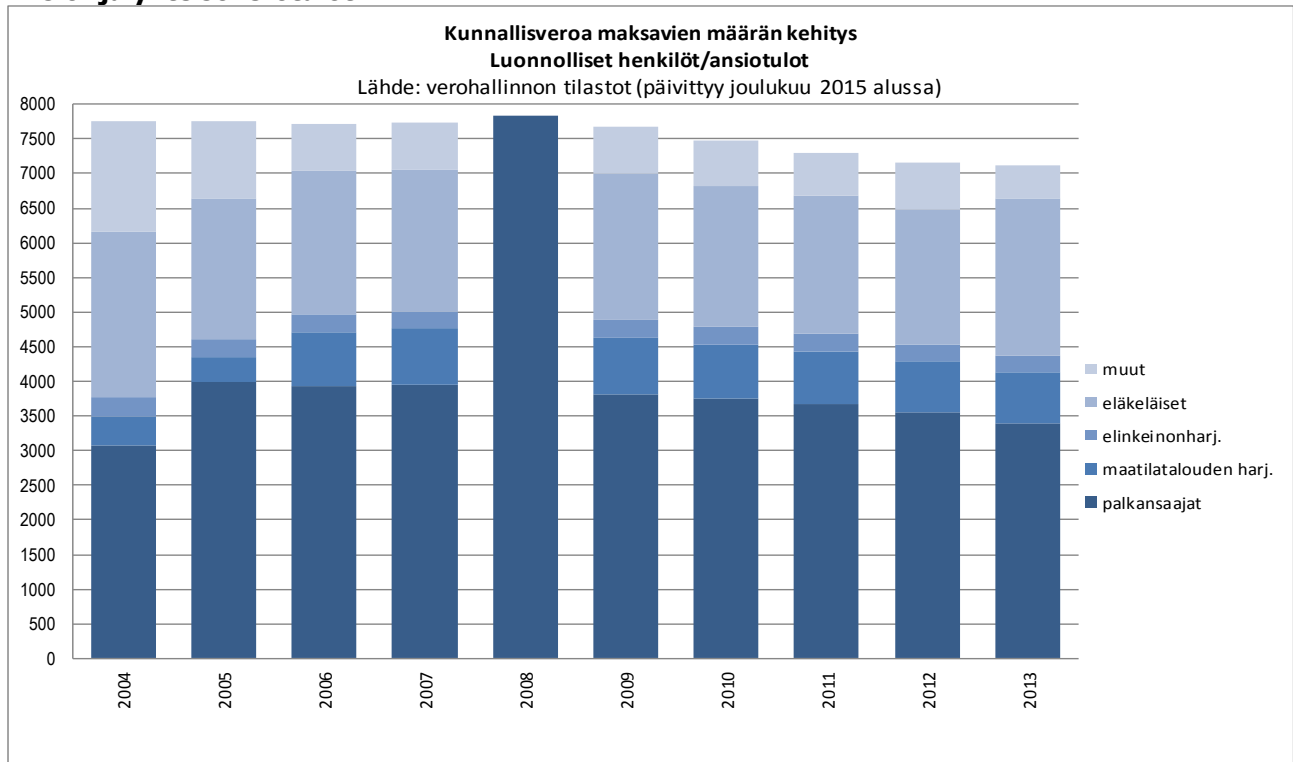

Graafi 26.

Vuodelle 2016 tuloveroprosentti säilyi ennallaan 20 %:ssa. Kiinteistöveroja korotettiin vuodeksi 2014. Vuonna 2016 ne pidetään ennallaan.

Vuoden 2016 verotuloiksi arvioidaan 32,388 milj. euroa. Kunnallisverotulojen pieneneminen johtuu veroperustemuutoksista joiden vaikutus on -489 000 euroa. Verotulovähennykset kompensoidaan kunnalle valtionosuudessa. Yhteisöveron kunnille maksettu määräaikainen 5 % korotus poistuu. Tätä ei kompensoida. Verotuloja vähentävä vaikutus on -0,372 milj. euroa.

Ansio- ja yhteisöverotulot

Graafi 27.

Kunnallisverot ansiotuloista

Vuonna 2015 verotuloa ansiotuloista arvioidaan kertyvän yhteensä 28,498 milj. euroa. Vuonna 2014 ansiotuloa kertyi 28,235 milj. euroa. Vuonna 2016 kunnallisverotuloa arvioidaan kertyvän 28,190 milj. euroa, 0,308 milj. euroa kuluva vuotta vähemmän.

Yhteisöverot

Vuoden 2015 talousarviossa yhteisöveroja on arvioitu kertyvän yhteensä 2,264 milj. euroa. Ensi vuodelle arvio on 1,901 milj. euroa. Kuntien yhteisöveron jako-osuuden 5 %:n määräaikainen korotus on voimassa vuoden 2015 loppuun asti. Määräaikaisen korotuksen päättyminen pudottaa verokertymää 2016 alkaen n. 0,370 milj. euroa.

Veronmaksajien määrän kehitys (Graafi 27.)(Tieto v. 2014 puuttuu, raportoinnin uudistumisen vuoksi saadaan vasta joulukuussa)

Vuonna 2013 kunnallisveroa maksavia oli 567 vähemmän kuin viisi vuotta aiemmin, vuonna 2009 (7681 hlöä). Lokakuussa 2013 valmistuneessa verotuksessa veronmaksajien määrä laski edellisvuoden 7162:sta 7114 kunnallisveroa maksavaan. Verovuonna 2013 kunnallisveroa maksavia oli 48 vähemmän kuin verovuonna 2012. Eläkeläisten määrä veronmaksajissa on kasvanut 321 hlöllä. Palkansaajien määrä on vähentynyt -154.

Keskimääräinen maksuunpannun kunnallisveron määrä / veronmaksaja oli vuonna 2013 3.981,30 euroa. Verovuoden 2013 kunnallisveroa maksavien menetys (-48 hlöä) merkitsi kunnalle laskennallisesti 191.102,40 euron vähennystä verotuloista. Verovuonna 2012 kunnallisveron määrä oli 3.706,09 euroa veronmaksajaa kohti.

Tuloveroprosentti vuodelle 2016 säilyy ennallaan ja on 20,00.

Kiinteistöveroprosentit

Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2016 Leppävirralla ovat seuraavat:

yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00

vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,45

muiden kuin asuinrakennusten veroprosentti 1,00

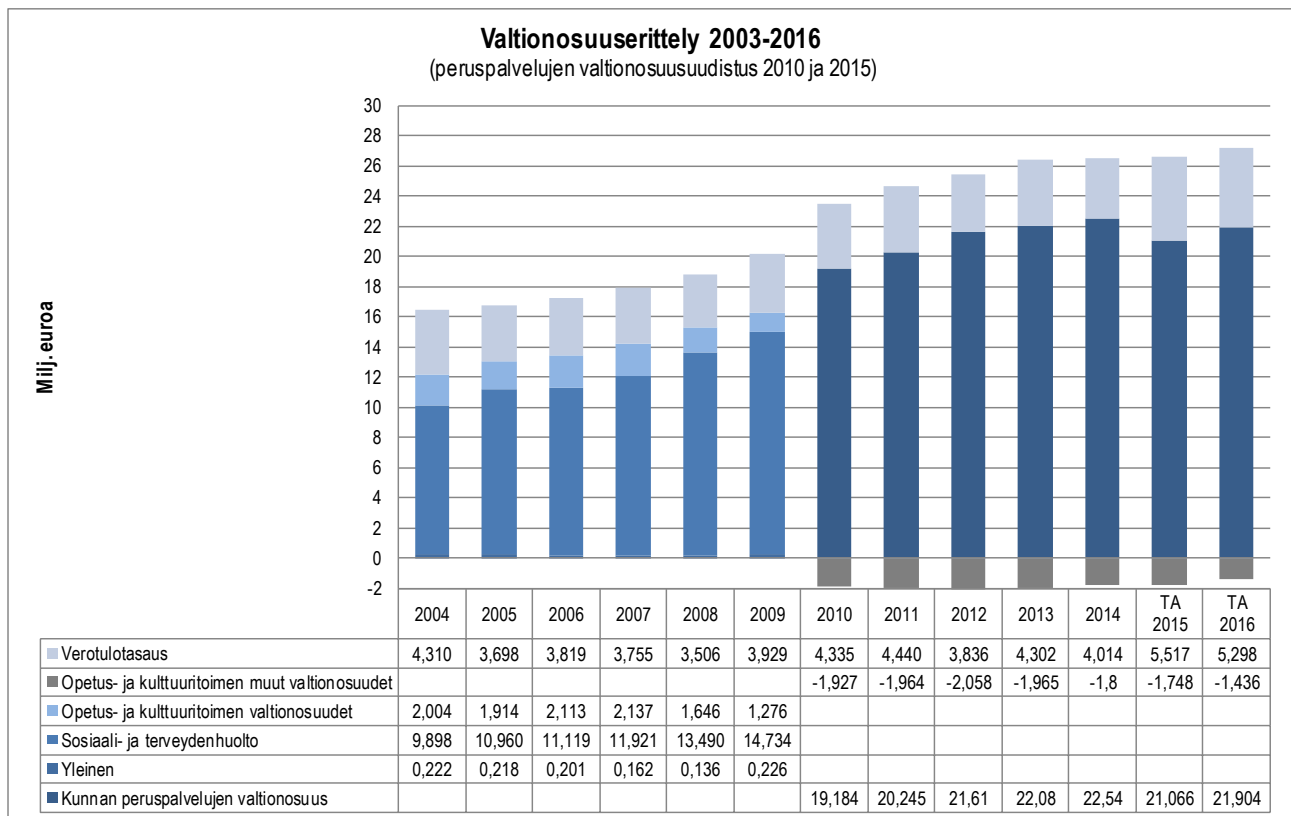
yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00

voimalaitosten veroprosentti 2,85

rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 1,00

Vuonna 2016 kiinteistövero on arvioitu kertyvän yhteensä 2,297 milj. euroa.

2.6 Valtionosuudet

Graafi 28.

Vuonna 2015 valtionosuuksia arvioidaan kertyvän yhteensä 24,835 milj. euroa ja vuonna 2016 yhteensä 25,793 milj. euroa eli 0,958 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2015. Valtionosuusuudistuksessa vuodelle 2015 peruspalvelujen valtionosuudesta siirrettiin painopistettä verotulotasaukseen. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien määrä kasvaa vuoden 2015 21,066 milj. eurosta 21,904 milj. euroon. Vastaavasti verotulotasaus pienenee 5,517 milj. eurosta vuonna 2016 5,330 milj. euroon 19.11. päivitettyjen laskelmien mukaan.

Valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2016 (5.11.2015 laskelmien mukaan)

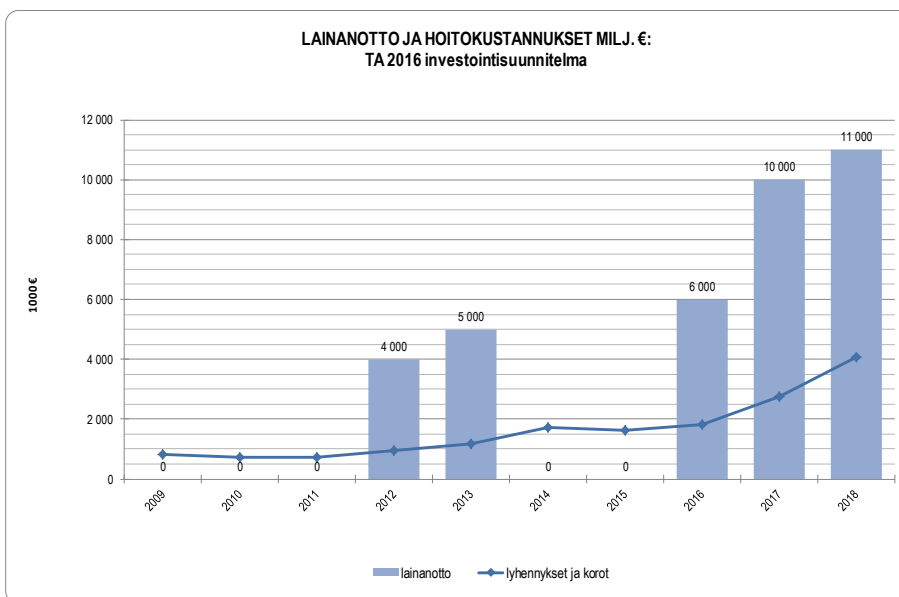
- valtionosuusprosentit vuodelle 2016 ovat
  - peruspalvelujen valtionosuus (VM) 25,47 %
  - opetustoimen valtionosuus (OKM) 28,91 %
- kunnan omarahoitussuudet vuodelle 2016 ovat
  - peruspalvelujen valtionosuus (VM) 3 642,26 €/as
  - opetustoimen valtionosuus (OKM) 298 €/as

2.7 Tuloslaskelman arviointi

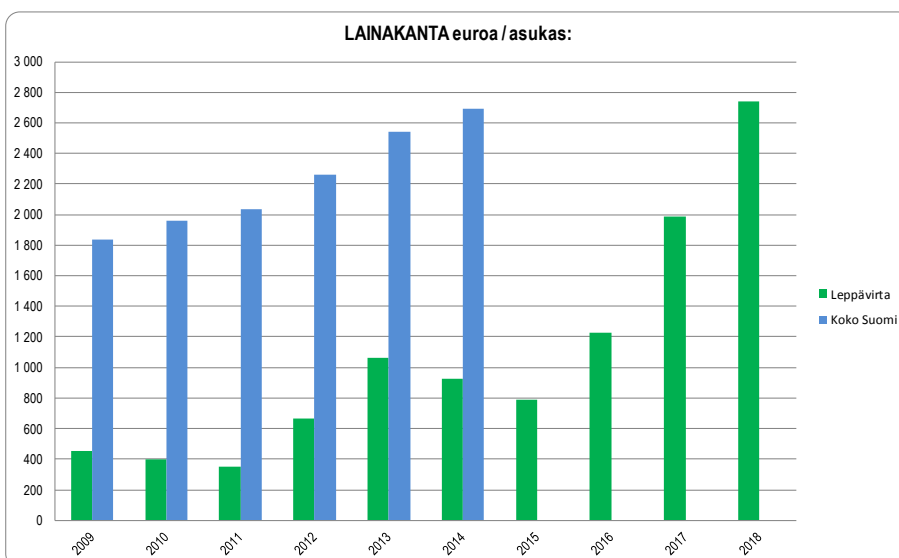
Vuosikate vuoden 2016 talousarviossa on 3,414 milj. euroa. Verotus säilyy entisellään. Vuosikate ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, jotka vuoden 2016 talousarviossa ovat n. 3,750 milj. euroa. Talousarviovuoden 2016 alijäämä on -0,370 milj. euroa.

2.8 Rahoituslaskelman arviointi

Vuoden 2015 talousarviossa suunniteltu lainanotto 2 milj. euroa ei ole toteutunut. Tälle vuodelle suunnitellut investoinnit ovat toteutumassa suunnitellusti. Vuonna 2016 uutta lainaa arvioidaan otettavan 6,0 milj. euroa. Nettoinvestoinnit vuodelle 2016 ovat 7,695 milj. euroa. Vuoden 2017 laina-arvio on 10,0 milj. euroa ja nettoinvestointien määrä on 11,580 milj. euroa. Suunnitelmaan sisältyy asumispalveluyksikön rakentaminen, alakoulun rakentaminen ja terveysaseman peruskorjaus. Kolmen vuoden nettoinvestoinnit ovat yhteensä 32,025 milj. euroa. Velkarasituksemme kasvaa tuntuvasti. Omavaraisuus pudonnee n. 50 %:iin, tasapainoisen kuntatalouden alarajalle.

Graafi 29. Lainojen hoitokulut (korot ja kuoletukset) vuonna 2015 ovat yhteensä 1,6 milj. euroa. Vuonna 2016 lainan hoitokulut kohoavat 1,8 milj. euroon. Vuonna 2017 hoitokustannukset nousevat jo 2,8 milj. euroon ja vuonna 2018 yhteensä lähes 4,9 milj. euroon.

Graafi 30. Leppävirran kunnan lainakanta vuonna 2014 oli 927 euroa/asukas. Vuonna 2015 lainakanta on 787 euroa/as, vuonna 2016 1.226 euroa/as, vuonna 2017 1.985 euroa/as ja vuonna 2018 2.739 euroa/as

Leppävirran kuntakonsernin lainakanta oli vuonna 2014 3.543 euroa/asukas. Tytäryhteisöt Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy kilpailutti olemassa olevat lainansa vuonna 2015. Leppävirran Kiinteistö Oy ei ottanut uutta lainaa vuonna 2015. Vuonna 2013 perustettiin kiinteistö Oy Leppävirran Monitoimitalo Oy joka rakennutti monitoimitalon Vokkolan alueelle. Rakennusprojektiin otettiin 7 milj. euroa pitkäaikaista lainaa. Rakennus valmistui keväällä 2015.

Kunnan lainakanta on vuoden 2015 lopussa 7,874 milj. euroa. Uutta lainaa ei talousarviovuonna nostettu. Vuoden 2016 lopussa lainakannan arvioidaan olevan n. 12,261 milj. euroa. Uuden lainan ottoa on budjetoitu 6 milj. euroa.

2.9 Tase-erien kehitys

2.9.1 Rahoitusvarallisuus/kassavarat 31.12.

Kassavarat vuoden 2014 lopussa olivat 4,846 milj. euroa. Vuoden 2015 lopussa kassavarojen arvioidaan olevan 4,0 milj. euroa.

2.9.2 Omavaraisuus

Kunnan omavaraisuusaste vuonna 2014 oli 76,7 %.

Omavaraisuus- % kertoo oman pääoman ja koko kunnan pääoman suhteen eli mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä.

Kunnan vakavaraisuus on edelleen hyvällä tasolla vuodenvaihteessa 2015/2016. Taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2018 omavaraisuusaste velkaantumisen seurauksena on laskemassa lähelle 50 %:n tasoa.

2.10 Taloussuunnitelmakauden 2016 – 2018 investointiohjelma

Suunnitelmakauden 2016 – 2018 investointihankkeet ovat yhteensä 34,605 milj. € ja nettoinvestoinnit 32,025 € euroa.

Bruttoinvestoinneista vuodelle 2016 kohdistuu 7,755 milj. €, vuodelle 2017 14,040 milj. € ja vuodelle 2018 12,810 milj. €.

Investointisuunnitelman mukaisesti on vuodelle 2016 suunniteltu varattavaksi määrärahoja investointiryhmittäin seuraavasti:

Kiinteän omaisuuden osto, netto	0,140 M€
Tilapalvelut, netto	5 166 M€
Kunnallistekniset palvelut	0,900 M€
Vesihuolto	0,595 M€
Yleiset alueet	0,491 M€
Muut (irtaimisto, arvopaperit)	0,522 M€
Yhteensä (netto)	7,814 M€

Tilapalveluissa on aloitettu laatimaan 60-paikkaisen tehostetun palveluasumisen yksikön Virrankoti toteutussuunnittelua. Hankkeen kustannusarvio on 8 milj. €. Hankkeesta on tehty rahoitusavustushakemus ARA:lle lokakuussa 2015.

Tilapalveluissa tehdään vuonna 2016 koulukeskuksen suunnittelu. Rakentaminen on vuosina 2017–2018. Koko hankkeen kustannusarvio on 9,230 milj. €.

Terveyskeskuksen peruskorjauksen suunnittelu aloitetaan vuonna 2016. Hankkeen toteuttaminen on vuosina 2017–2018,. Koko hankkeen kustannusarvio on 6,1 milj. €.

Kunnallisteknisten palvelujen rakentamishankkeissa isoin yksittäinen hanke on Kokoojatien (osa) peruskorjaus 0,200 milj. €. Yhteensä katujen peruskorjaus ja päällystystyöt sekä katuvalaistuksen uusiminen 0,750 milj. €.

Vesihuollon investoinnit kohdistuvat taloliittymien tekoon sekä verkoston ja pumppaamoiden peruskorjauksiin sekä kirkonkylän taajaman vesitornin saneeraukseen. Oravikoski-kirkonkylä välisen siirtoviemärin suunnittelu alkaa vuonna 2016. Vesihuollon investoinnit ovat yhteensä 0,595 milj. €.

Yleisten alueiden rakentamishankkeisiin on budjetoitu yhteensä 0,491 milj. €. Suurimpana yksittäisenä hankkeena on kirkonkylän taajaman valokuituverkon II-vaiheen rakentaminen, johon on budjetoitu 0,140 milj. €. Valokuituhankkeen kokonaismääräraha vuosina 2015–2016 on 0,420 milj. €.

Irtaimisto- ja arvopaperihankintojen määrärahat ovat yhteensä 0,522 milj. €. Kohdekohtainen erittely investoinneista on talousarviokirjan **luvussa 2.14.2**

2.11 Sitovuusmääräykset

2.11.1 Tavoitteiden ja määrärahojen sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 65 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Toimielimille valtuusto myöntää määrärahat ja asettaa tavoitteet tulosalueittain. Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty käyttötalousosassa toimielimittäin; **1) tavoitteet kohdassa "Tavoitteet ja tunnusluvut "valtuuston hyväksymät tavoitteet" ja 2) tulosalueen kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat kohdassa "Tuloarviot ja määrärahat"**. Muut perustelu- ja suorit tiedot ovat hallintokuntien ohjeellisesti noudatettavia.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohteisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Vuoden 2016 tavoiteasettelu on Leppävirran kunnan voimassaolevan kuntastrategian 2014–2017 mukainen.

**TALOUSARVIOASETELMA
KÄYTTÖTALOUSOSA 2016**

Valtuustoon nähden sitova taso = toimitelin
Kunnanhallitukseen nähden sitova taso = tulosalue
Lautakuntaan nähden sitova taso = vastuualue

TOIMIELIN Kunnanvaltuusto	TULOSALUE Kunnanhallitus	VASTUUALUE Lautakunta
10 Kunnanhallitus – toimistopalvelut	101 Yleishallinto talous- ja	1001 Yleishallinto 1201 Talous- ja toimistopalvelut
	110 Elinkeinotoimi	1111 Elinkeinotoimi
	141 Ravintopalvelut	1410 Ravintopalvelut
13 Kunnanhallituksen yleis- jaosto	131 Henkilöstöhallinto ja – palvelut	1310 Henkilöstöhallinto ja yhteistyötoimikunta 1330 Henkilöstöpalvelut 1350 Työsuojelu 1360 Työllisyysvarat 1510 Tarkastustoimi
15 Tarkastuslautakunta	150 Tilintarkastus	
16 Keskusvaalilautakunta	160 Vaalit	1610 Vaalit
20 Perusturvalautakunta	211 Johtamisen tukipalvelut	2101 Johtamisen tukipalvelut
	221 Sosiaalihuollon palvelut	2202 Sosiaali- ja perhetyö 2203 Varhaiskasvatus 2311 Vajaakuntoisten palvelut 2503 Hoivapalvelut
	241 Terveysten- ja sairaan- hoitopalvelut	2402 Terveyspalvelut 2601 Sairaanhoidopalvelut
30 Koululautakunta	311 Koulutoimi	3011 Koulutoimen hallinto 3120 Opetustoimi
40 Kulttuuri- ja vapaa- aikalautakunta	471 Sivistystoimi	4711 Sivistystoimen hallinto 4713 Kulttuuritoimi 4750 Kirjastotoimi 4772 Soisalo-opisto 4803 Nuorisotoimi 4853 Liikuntatoimi
50 Tekninen lautakunta	511 Tekninen toimi	5100 Hallinto 5115 Ostopalvelut 5201 Maankäyttö ja mittauspalvelut 5301 Kunnallistekniset palvelut 5401 Tilapalvelut
	900 Vesi- ja viemärilaitos	9501 Vesilaitos 9521 Viemärilaitos 9560 Tukipalvelut ja yhteiset kustannukset
	590 Rakennusvalvonta	5910 Rakennusvalvonta

65 Keski-Savon ympäristö- lautakunta	650 Ympäristötoimi	6510 Hallinto ja yhteiset kustannukset 6520 Ympäristönsuojelu 6530 Terveystoimien valvonta 6540 Eläinlääkintähuolto
---	--------------------	--

2.11.2 Investointiosa 2016

Investointiosassa määrärahat myönnetään investointiryhmittäin toimielinten hankeryhmille ja yli 400.000 euron (irtaimen omaisuuden osalta 200.000 euron) hankkeiden osalta hankkeittain. Perustelut ovat ohjeellisia noudatettavia.

Kunnanvaltuusto päättää investointiryhmien välisistä määrärahasiirroista.

Investointiosassa tulo-rahoituksen merkintä "v-os.ehto" (valtionosuus) on valtuustoon nähden sitova taso.

INVESTOINTIOSA

Investointiryhmä/ Tulosalue	TOIMIELIN	Hanke/hankeryhmä
511 Kiinteä omaisuus	50 Tekninen lautakunta	yhteensä
511 Tilapalvelut	50 Tekninen lautakunta	Hankekohtainen (> 400.000 e) Muut hankkeet yht. (< 400.000 e)
511 Kunnallistekniset palvelut	50 Tekninen lautakunta	Hankekohtainen (> 400.000 e) Muut hankkeet yht. (< 400.000 e)
900 Vesihuolto	50 Tekninen lautakunta Muut hankkeet yht.	Hankekohtainen (> 400.000 e) (< 400.000 e)
511 Yleiset alueet	50 Tekninen lautakunta Muut hankkeet yht.	Hankekohtainen (> 400.000 e) (< 400.000 e)
Irtain omaisuus	101 Kunnanhallitus 221 Perusturvalautakunta 311 Koululautakunta 471 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 511 Tekninen lautakunta 650 Keski-Savon ympäristölautakunta	Toimielimittäin hankekohtainen (> 200.000 e) muut hankkeet yht. (< 200.000 e)
241 Kuntayhtymäosuudet	20 Perusturvalautakunta	Toimielimen ky - osuudet yht.
101 Arvopaperit	10 Kunnanhallitus	Toimielimen arvopaperit yht.

Hankkeen euromääräisellä rajalla tarkoitetaan hankkeen kokonaiskustannuksia.

2.11.3 Rahoitus

Tuloslaskelma- ja rahoitusosassa määritellään valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot "s"-merkinnällä.

A. TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA

Toimintatuotot	
Myyntituotot	+
Maksutuotot	+
Tuet ja avustukset	+
Muut toimintatuotot	+
Valmistus omaan käyttöön	+
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-
Muut henkilösivukulut	-
Asiakaspalvelujen ostot	-
Muiden palvelujen ostot	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Avustukset	-
Muut toimintakulut	-
Toimintakate	-
s) Verotulot	+
s) Valtionosuudet	+
Rahoitustuotot ja -kulut	
s) Korkotuotot	+
s) Muut rahoitustuotot	+
s) Korkokulut	-
s) Muut rahoituskulut	+/-
Vuosikate	+
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-
Arvonalentumiset	-
Satunnaiset erät	
Satunnaiset tuotot	+
Satunnaiset kulut	+/-
Tilikauden tulos	+/-
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-/+
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-/+
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-/+
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	+/-

s) kunnanvaltuustoon nähden sitova

B. RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

Varsinainen toiminta ja investoinnit

Tulorahoitus	Vuosikate	+
	Satunnaiset erät	+/-
	Tulorahoituksen korjauserät	+/-
Investoinnit	Käyttöomaisuusinvestoinnit	+
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	-
	Käyttöomaisuuden myyntitulot	-
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta		+/-

Rahoitustoiminta

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-
Kunnanhallitus päättää erikseen antolainojen myöntämisestä valtuuston myöntämän määrärahan puitteissa		
Antolainasaamisten vähennykset		+/-
Lainakannan muutokset		
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-
s)	netto	
s)	Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-
Oman pääoman muutokset		
Vaikutus maksuvalmiuteen		+/-

Lainakanta 31.12.

Investointien tulorahoitus, %

Kassavarat 31.12.	+
Muutos	+/-

s) kunnanvaltuustoon nähden sitova

2.11.4 Yleiset sitovat ohjeet vuodelle 2016**Vuoden 2013 alusta perustettiin Talouden tasapainottamistoimikunta ja sille alatyöryhmät.**

Sitovat tavoitteet;

1) välittömien kustannuksiin vaikuttavien toimenpiteiden etsiminen (2013 –),

2) rakenteellisten uudistusten aikaansaaminen pitemmällä aikavälillä (2014 – 2015), yleinen taloudellinen kehitys huomioiden.

Taloudelliset reunaehdot;

– menokehitystä kyetään leikkaamaan jo vuosina 2013–2014 ja viimeistään vuoden 2015

tilinpäätös on ylijäämäinen

– tuottavuuden parantaminen; rakenteita, toimintatapoja, tulopohjaa parantamalla

– toimintakatteen kasvua leikattava

Tasapainottamistyöryhmätyöskentelyä jatketaan vuonna 2016 tarpeen mukaan

Virkaan ja työsopimussuhteeseen palkkaaminen, täyttölupatyöryhmä

Vakinaiseen virkaan ja toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen palkkaamiseen sovelletaan toimintasäännön määräyksiä.

Osana talouden tervehdyttämistyötä perustettiin 1.1.2014 alkaen täyttölupatyöryhmä joka käsittelee kunnanjohtajan aiemmin yksin päättämät täyttölupa-asiat. Työryhmään kuuluvat kunnanjohtaja, henkilöstösihteeri, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja – varapuheenjohtaja. Esittelijänä toimii henkilöstöpäällikkö.

Nettobudjetointi

Vuoden 2016 talousarviossa sitova taso on nettomeno/nettotulo seuraavissa tulosalueissa:

Valtuustoon nähden sitova: Euroa

50	Tekninen lautakunta	
900	Vesi- ja viemärlaitos (kh)	
	Menot	- 729.215
	Tulot	1.781.600
	Nettotulo	1.052.385

Yritystoiminnan Kehittämisrahasto

Erytisiin elinkeinotoimen kehittämiskohteisiin käytetään yritystoiminnan kehittämisrahaston pääomaa sen sääntöjen edellyttämällä periaatteilla. Rahaston käytöstä päättää edelleen kunnanhallitus. Kehittämisrahaston pääoma on 1 491 612,00 euroa. Rahastoa kartutetaan tarvittaessa tilinpäätösten yhteydessä.

Hankintastrategia

Vuoden 2015 aikana uusittiin kunnan ja kuntakonsernin hankintastrategia. Vuosittain talousarvion yhteydessä laaditaan myös talousarviovuoden hankintasuunnitelma.

2.12 Työllisyys- ja koulutusmäärärahojen jako talousarviovuodelle 2016

Kunnanhallituksen yleisjaoston talousarvioon sisältyvät työllisyys- ja koulutusmääräraharaukset jaetaan talousarvion hyväksymisen jälkeen toimielimille/tulosalueille seuraavasti:

TYÖLLISYYSVAROIN TYÖLLISTÄMINEN VUODEN 2016 TALOUSARVIOSSA

Palkkatuella työllistetyn henkilöstön työllistämiseen vuodelle 2016 on varattu palkkausmenoja yhteensä 139.900 euroa. Palkkatukituloja on arvioitu kertyväksi yhteensä 69.950 euroa.

Käyttösuunnitelma:

– Perusturva/kotihoito ja palveluasuminen	24 kk	46.000
– Tekninen/metsätyöt	6 kk	11.500
– Kirjasto	6 kk	11.600
– Koulutoimi/oppisopimus	10 kk	19.100
– Varautuminen velvoitteisiin	18 kk	34.500
– Vuoden aikana käytettäväksi/henkilöstöhallinto n. 9 kk		17.200
Yhteensä		139.900 €.

HENKILÖSTÖN KOULUTUSRAHAT VUODEN 2016 TALOUSARVIOSSA

Hallinto- ja talousosasto	8.400
Perusturvaosasto	23.000
Sivistysosasto	17.000
Tekninen osasto	10.500
Jakamaton	8.500

Yhteensä

67.400

Toimielimille/tulosalueille jaetut työllisyys- ja koulutusmäärärahat ovat sitovia ts. niiden käyttötarkoitusta voi muuttaa tai käyttää muihin tarkoituksiin ainoastaan kunnanhallituksen suostumuksella.

Työllisyys- ja koulutusvarat ohjataan suoraan hallintokunnille, jotka suunnittelevat määrärahojen käytön koko vuodelle 2016.

2.13 Tuloslaskelma

(sis.ja ulk.)	TP	TA	TA	TA	KV 14.12.2015		TS	TS
Päivitetty 8.12.2015	2014	2015	2015	2015	TA 2016	Kasvu%	TA 2017	TA 2018
		Alkup	Muutokset	Muutosten jälkeen	Vero % 20,00	TA-15/TA 2016		
TULOSLASKELMA	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	13 280	13 569	0	13 569	13 819 633	1,8 %	13 850	14 000
Myyntituotot	5 592	6 051		6 051	6 045 936			
Maksutuotot	2 233	2 145		2 145	2 225 039			
Tuet ja avustukset	727	710		710	791 720			
Muut toimintatuotot	4 728	4 663		4 663	4 756 938			
Valmistus omaan käyttöön	10	0		0	0			
Toimintakulut	-66 037	-67 337	-210	-67 547	-68 893 410	2,0 %	-68 400	-68 600
Henkilöstömenot	-21 983	-21 855		-21 855	-21 479 926			
Palveluiden ostot	-35 045	-35 993	-10	-36 003	-37 818 906			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 341	-3 289		-3 289	-3 340 213			
Avustukset	-3 057	-3 361	-200	-3 561	-3 361 100			
Muut toimintamenot	-2 611	-2 839		-2 839	-2 893 265			
Toimintakate	-52 747	-53 768	-210	-53 978	-55 073 777	2,0 %	-54 550	-54 600
Verotulot	32 473	32 649	552	33 201	32 388 000	-2,4 %	32 388	32 500
Valtionosuudet	24 755	24 583	252	24 835	25 765 903	3,7 %	25 766	26 000
Rahoitustulot ja -menot:	534	337	50	387	300 000	-22,5 %	300	300
Korkotulot	33	31		31	31 000			
Muut rahoitustulot	1 086	905	50	955	632 000			
Korkomenot	-201	-215		-215	-193 000			
Muut rahoitusmenot	-384	-385		-385	-170 000			
Vuosikate	5 015	3 800	644	4 444	3 380 126	-23,9 %	3 904	4 200
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 708	-3 800		-3 800	-3 750 100	-1,3 %	-3 850	-3 900
Arvonalentumiset								
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tulot								
Satunnaiset menot								
Tilikauden tulos	1 307	0	644	644	-369 974	-157,4 %	54	300
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-3 093							
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 900							
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-16							
Tuloverot								
Tilikauden yli-/alijäämä	98	0	644	644	-369 974	-157,4 %	54	300
TULOSLASKELMAN TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT								
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,1 %	20,2 %		20,1 %	20,1 %			
Vuosikate/Poistot, %	135,2 %	100,0 %		116,9 %	90,1 %			
Vuosikate, euro/asukas	500,50	380,00		444,40	338,01			
Kertynyt yli-/alijäämä	5 166	5 166		5 810	5 440			
Asukasmäärä	10 020	10 000		10 000	10 000			

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään tulorahoituksen riittävyttä koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut.

Myynti- ja maksutulosten osuudelle kunnan toimintamenoista on perusteltua asettaa tavoitearvo. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että kunnan tulee kyetä rahoittamaan vuosikatteella keskimääräiset poistonalaisten tuotantovälineiden investoinnit. Tavoitetta mittaa seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

2.14 Investointiosa

2.14.1 Investoinnit kunnanvaltuustoon nähden sitovalla tasolla

Hanke / investointi		2016	2017	2018
50 TEKINEN LAUTAKUNTA		1 000 €	1 000 €	1 000 €
KIINTEÄ OMAISUUS, sitovuus: valtuusto				
Maa-alueiden ja kiinteistöjen osto (varaus)	Menot	200	100	100
	Tulo	-60	-60	-60
	Netto	140	40	40
TILAPALVELUT				
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma</i>				
Hoitoalan rakennukset				
Palvelukeskuksen rakentaminen (sis. Suunnittelu ja irtaimisto)		4000	4000	
ARA-avustusosuus (30%/2700€/4300m ²)			-2400	
Terveyskeskus: vuodeosastojen peruskorjaus		100	500	5500
Toimisto- ja hallintorakennukset				
Kunnan virastotalo: vesikate, (iv peruskorjaus/jäähdytys)		30	550	
Opetusrakennukset				
Alapihan koulu/koulukeskus:				
-uudisrakennus, sijoituspaikka Vokkolan alueelle		230	4500	4500
Varastorakennukset				
Paloasema: julkisivut, sisätilojen korjauksia		30	400	
suunnittelu/selvitykset/tot.vaihtoehdot vuonna 2016				
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €) yhteensä</i>				
	Menot	4 390	9 950	10000
	Tulot	0	-2 400	0
	Netto	4 390	7 550	10 000
Muut hankkeet yhteensä	Menot	776	1 270	630
	Tulot	0	0	0
	Netto	776	1 270	630
TILAPALVELUT YHTEENSÄ	Menot	5 166	11 220	10 630
	Tulot	0	-2 400	0
	Netto	5 166	8 820	10 630
5301 KUNNALLISTEKNISET PALVELUT				
KV	Muut hankkeet			
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, investointiryhmän loppusumma</i>				
5311	Katujen ja teiden rakentaminen			
	Katujen peruskorjaus:		250	150
	Katusuunnitelma (uudet asuinalueet ja peruskorjaus)	40	60	
	Polanteiden poisto ja kuivatuksen parantaminen	70		
	Kokoojatie peruskorjaus	200		
	Matinkujan peruskorjaus (Seurakunnan yhteishanke)	150		
	Katujen päällystys:			
	Muiden katujen päällystys (S:koski asfaltti raudoitusten päällyst	80	80	80
	Pappilanpuistopolun päällystys	10		
	Taajamien liikenneturvallisuuskohteet ja kunnan rahoitusosuus kevyenliik.väylien rakentamiseen ELY:n kanssa	150	150	50
	Katujen ja teiden rakentaminen yht.	Menot	700	540
5313	Hulevesi Hulevesi korjaukset:			
	Kalliotie osa II 30 000		100	
	Menot	100	150	150
5312	Valaistuksen rakentaminen ja peruskorjaus			
	Valojen rakentaminen:			
	-peruskorjaukset	90	90	90
	-uudisrakentaminen	10	10	10
	Valaistuksen rak. ja peruskorj. yht.	Menot	100	100
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ	Menot	900	640	380
(investointiryhmä yhteensä)	Tulot	0	0	0
	Netto	900	640	380

Hanke / investointi		2016	2017	2018
900 VESIHUOLTO				
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma</i>				
Oravikoski-Leppävirta siirtoviemäri				
-O:kosken puhdistamon lopetus 2018, suunnittelu 2016		50	800	500
Hankekohtaiset määrärahat yhteensä (yli 400.000€)		50	800	500
Muut hankkeet yhteensä	Menot	545	870	820
	tulot	0	0	0
	Netto	545	870	820
VESIHUOLTO YHTEENSÄ	Menot	595	1 670	1 320
	Tulot	0	0	0
	Netto	595	1 670	1 320
YLEISET ALUEET				
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma</i>				
Taajama-alueen valokuituverkko: rakentaminen kahdessa vaiheessa (vaihe II)		140		
Hankekohtaiset määrärahat		140		
YLEISET ALUEET YHTEENSÄ	Menot	491	100	100
	Tulot	0	0	0
	Netto	491	100	100
KIINTEÄ OMAISUUS YHTEENSÄ	Menot	7 352	13 730	12 530
	Tulot	-60	-2 460	-60
	Netto	7 292	11 270	12 470
IRTAIN OMAISUUS				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, toimielimittäin hankekohtainen (>200 000 e), muut hankkeet yht (< 200 000 e)</i>				
Kunnanhallitus yhteensä	Menot	202	30	30
Perusturva yhteensä	Menot	165	100	100
Koulutk yhteensä	Menot	105	80	50
Kulttuuri- ja vapaa-aikalk yhteensä	Menot	0	30	30
Tekninen lautakunta yhteensä	Menot	30	30	30
Keski-Savon ymp.lautakunta yhteensä		0	20	20
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ	Menot	502	290	260
	Tulot	0	0	0
	Netto	502	290	260
101 ARVOPAPERIT				
10 KUNNANHALLITUS				
1090 Arvopaperit		20	20	20
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Menot	7 874	14 040	12 810
	Tulot	-60	-2 460	-60
	Netto	7 814	11 580	12 750
vuodet 2016-2018 yhteensä		32 144		

2.14.2 Investoinnit kohteittain

Hanke / investointi		2016	2017	2018
50 TEKNINEN LAUTAKUNTA		<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
KIINTEÄ OMAISUUS, sitovuus: valtuusto				
Maa-alueiden ja kiinteistöjen osto (varaus)	Menot	200	100	100
	Tulo	-60	-60	-60
	Netto	140	40	40
TILAPALVELUT				
Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)				
Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma				
Hoitoalan rakennukset				
Palvelukeskuksen rakentaminen (sis. Suunnittelu ja irtaimisto)		4000	4000	
ARA-avustusosuus (30%/2700€/4300m2)			-2400	
Palveluasumishanke (palvelustrategia: palveluasunto toteutustapa)				
Terveyskeskus: vuodeosastojen peruskorjaus		100	500	5500
Toimisto- ja hallintorakennukset				
Kunnan virastotalo: vesikate, (iv peruskorjaus/jäähdytys) (suunnittelu 2016)		30	550	
Opetusrakennukset				
Alapihan koulu/koulukeskus:				
-uudisrakennus, sijoituspaikka Vokkolan alueella suunnittelu vuonna 2016		230	4500	4500
-Konnuslahden koulu/Soisalo koulu				
-Sorsakosken koulu				
Varastorakennukset				
Paloasema: julkisivut, sisätilojen korjauksia suunnittelu/selvitykset/tot.vaihtoehdot vuonna 2016		30	400	
Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €) yhteensä				
	Menot	4 390	9 950	10000
	Tulot	0	-2 400	0
	Netto	4 390	7 550	10 000
Tilapalvelut, muut hankkeet				
Investointiryhmään kuuluvat hankkeet (< 400.000 €)				
Sitovuustaso: valtuusto, "Muut hankkeet" -ryhmän loppusumma				
Hankeryhmään kuuluvat hankkeet				
5421	Asuinrakennukset			
	Kartanontie 4: peruskorjaus (myynti)			
	Tietolan asuintalo: ikkunoiden uusinta (myynti/kaava muutos)			
	Sorsakosken harrastustalon yläp. Tuuletus, siirtyy osittain v. 2015	20		
	Riihitie 10: pihan hulevedet	8		
	Asuinrakennukset yhteensä	28	0	0
5422	Hoitoalan rakennukset			
	Kirkonkylän päiväkodin pihan pintarakenteiden uusintaa (pelialue)	10		
	Ilonpilleri; myynti purku ja rakennusehdolla			
	Paasonkallio, kehitysvamm.päivätoimintatilat (kate,tilajärj.)	50	700	
	Paukarlahden päiväkot: tilat P:lahti alueen lapsille (palvelurakenneseelvitys;odottaa selvitystä esim. leasing tilat)			
	Hoitoalan rakennukset yhteensä	60	700	0

Hanke / investointi		2016	2017	2018	
Toimisto- ja hallintorakennukset					
Kunnantalo (peruskorjaus tulossa)					
Toimisto- ja hallintorakennukset yhteensä		0	0	0	
5424	Kokoontumisrakennukset				
Kokoontumisrakennukset yhteensä		0	0	0	
5425	Opetusrakennukset				
Kivelän koulu					
-hissi, siirtyy osittain vuodelta 2015 (yht. 120.000 €)					
		77			
-vesikatteen korjaus vanhimmat osat					
		200			
-julkisivujen korjauksia ja maalaus					
		30			
Kivelän ruokala:					
-lattiamateriaalin uusiminen keittiö, kylmiöiden purku					
		65			
Opetusrakennukset yhteensä		372	0	0	
5427	Liikunta- ja vapaa-aikarakennukset				
Jäähalli, Vesileppis, Areena korjauksia+suunnittelua					
			60	80	
-jäähallin pesukone+kylpylä piha/ulkovalojen uusiminen+ allastilan pariov					
		29			
redox säätimet+suodatinhiekat+otsonoinnin hiilisuodattimet					
Hiihtoareenan tippuvesi ongelman korjaus					
		15			
Hiihtoareenan valaistuksen uusinta					
		12			
Timolan liikuntasali: vesikatton maalaus ja pintojen korjauksia					
			120		
Suunnitelma vuodet: jäähallin räystäät ja katto, kylpyläremontin suunnittelu					
Liikunta- ja vapaa-aikarakennukset yht.		56	180	80	
5428	Varastorakennukset				
Varikko: varikon peruskorjaus					
		0	30	300	
Varastorakennukset yhteensä		0	30	300	
5429	Liikenteenrakennukset				
Linja-autoasema: korjauksia					
		0	0	0	
Liikenteenrakennukset yhteensä		0	0	0	
5431	Liikerakennukset				
Mansikkaharjun suihku- ja keittotilat					
		0	100	0	
Liikerakennukset yhteensä		0	100	0	
5432	Teollisuusrakennukset				
Eläinlääkäritilojen julkisivu korjaus					
			20		
Caverion halli: lattian korjaus					
		30			
Käyttövaraus, eri elinkeinokohteet					
		200	200	200	
-kunnan omien teollisuus- ja liiketilojen ja -tonttien suunnittelu ja muutostöihin KH:n erillispäätöksillä.					
-Ruukintien hallin muutostyöt yritykselle					
Teollisuusrakennukset yhteensä		230	220	200	
Useat eri kohteet					
putkilukkojen uusiminen					
			10		
Osakehuoneistot					
osakehuoneistojen peruskorjaukset 1kpl/vuosi					
		0	0	20	
Suunnittelu ja hankeselvitysmääräraha					
-yritystilojen suunnittelumääräraha					
		30	30	30	
Muut hankkeet yhteensä		Menot	776	1 270	630
		Tulot	0	0	0
		Netto	776	1 270	630
TILAPALVELUT YHTEENSÄ		Menot	5 166	11 220	10 630
		Tulot	0	-2 400	0
		Netto	5 166	8 820	10 630

Hanke / investointi		2016	2017	2018	
5301 KUNNALLISTEKNISET PALVELUT					
KV	Muut hankkeet				
	<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
	<i>Sitovuustaso: valtuusto, investointiryhmän loppusumma</i>				
5311	Katujen ja teiden rakentaminen				
	Katujen peruskorjaus:		250	150	
	Katusuunnitelma (uudet asuinalueet ja peruskorjaus)	40	60		
	Polanteiden poisto ja kuivatuksen parantaminen	70			
	Kokoojatie peruskorjaus	200			
	Matinkujan peruskorjaus (Seurakunnan yhteishanke)	150			
	Katujen päällystys:				
	Muiden katujen päällystys (S:koski asfaltti raudoitusten päällystys)	80	80	80	
	Pappilanpuistopolun päällystys	10			
	Taajamien liikenneturvallisuuskohteet ja kunnan rahoitusosuus kevyenliik.väylien rakentamiseen ELY:n kanssa	150	150	50	
	Katujen ja teiden rakentaminen yht. Menot	700	540	280	
5313	Hulevesi				
	Hulevesi korjaukset:				
	Tuomitie 80 000, Koulutie/Kartanontie 40 000				
	Kalliotie osa II 30 000	100			
	Menot	100	150	150	
5312	Valaistuksen rakentaminen ja peruskorjaus				
	Valojen rakentaminen:				
	Valojen peruskorjaus (valaisimenvaihto) kirkonkylä+S:koski+O:koski (tarve vielä 500 000, noin puolet korjattu)				
	-peruskorjaukset	90	90	90	
	-uudisrakentaminen	10	10	10	
	Valaistuksen rak. ja peruskorj. yht. Menot	100	100	100	
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ		Menot	900	640	380
(investointiryhmä yhteensä)		Tulot	0	0	0
		Netto	900	640	380
900 VESIHUOLTO					
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>					
<i>Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma</i>					
	Oravikoski-Leppävirta siirtoviemäri				
	-O:kosken puhdistamon lopetus 2018, suunnittelu 2016	50	800	500	
	Hankekohtaiset määrärahat yhteensä (yli 400.000€)	50	800	500	
KV	Muut hankkeet				
	<i>Investointiryhmään kuuluvat hankkeet (< 400.000 €)</i>				
	<i>Sitovuustaso: valtuusto, investointiryhmän loppusumma</i>				
	Hankeryhmään kuuluvat hankkeet				
	Vesihuoltolaitteiden rakentaminen ja peruskorjaus				
	Taloliittymät	130	100	100	
	Vh-verkoston peruskorjaus	180	250	250	
	-viemäriverkosto 50 000				
	- vesijohto Suomalapurontie-palbasema 40 000				
	-vesijohto virran alituksen (suuntaporaus) 40 000				
	-Kokoojatie viemärikorjaus 20 000				
	-Viemärikorjaus Majurintie 20 000 ja Honkatie 10 000				
	Automaatio ja pumppaamosaneeraukset	30	30	30	
	Vesitormin saneeraus (siirtynyt vuodelta 2015)	100			
	Suoniemi: Venerannantie rakentaminen (kunnan osuus)		300	200	
	Paukarlahti Iso Ahvenmäki vesihuoltorakentaminen asuinalueille			150	
	Projektityö: verkostonkartoitus	25			
	Savonniemen kärjen vesihuolto rakentaminen		80		
	Vesihuollon suunnittelu (eri kohteet)				
	-Suoniemi 40 000, Matinkuja 10 000 uudet asuinalueet taajama 50000	80	70		
	Paukarlahti, Ahvenmäki 50 000				
	Suunnitelma vuodet: Kartano-, Leppävuiran, Kievarin ja Suomalapurontie viemäriko		40	90	
	Muut hankkeet yhteensä	Menot	545	870	820
		tulot	0	0	0
		Netto	545	870	820
VESIHUOLTO YHTEENSÄ		Menot	595	1 670	1 320
		Tulot	0	0	0
		Netto	595	1 670	1 320

Hanke / investointi	2016	2017	2018	
YLEISET ALUEET				
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma</i>				
Taajama-alueen valokuituverkko: rakentaminen kahdessa vaiheessa (vaihe II)	140			
Hankekohtaiset määrärahat	140			
KV Muut hankkeet				
<i>Investointiryhmään kuuluvat hankkeet (< 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, investointiryhmän loppusumma</i>				
Liikuntapaikat				
Vokkolan jääkiekkokaukalon valaistuksen uusiminen	15			
Kirkonkylän uimalan peruskorjaus	19			
Vokkolan urheiluk. Varusteet: maalit, seiväshyppy, korkeush. Ym.	8			
Ulkoilureitistöt- ja alueet: valaistus uusinta ym., energiansäästöehto	35	30	30	
Liikuntapaikat yhteensä	77	30	30	
KV Muut alueet				
Vokkolan alueen/Kalmalahden, Laakunlammen ranta-alueen kehittäminen				
-polut ja muut rakenteet, grillikota	25			
-rantamakasiinin/varaston purku, laiturin korjaus	15			
Pohjakarttojen tuotanto (varaus)	10	10	10	
Venelaiturit:				
-Suomalanpuron poisto ja kevätvauriot sekä takapojjut ja ankkurit taajaman venelaitureihin 2 laituria	20			
Mattopesupaikkojen siirtäminen vedestä maalle kk ja Sorsakoski	5			
Asema/yleiskaavojen laatiminen, uudet alueet ja laajenn.	80	60	60	
-asemakaavoitus Kirkonkylä				
Mansikkaharjun pihojen asfaltointi	119			
Muut alueet yhteensä	Menot	274	70	70
YLEISET ALUEET YHTEENSÄ	Menot	491	100	100
	Tulot	0	0	0
	Netto	491	100	100
KIINTEÄ OMAISUUS YHTEENSÄ	Menot	7 352	13 730	12 530
	Tulot	-60	-2 460	-60
	Netto	7 292	11 270	12 470

Hanke / investointi		2016	2017	2018
IRTAIN OMAISUUS				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, toimielimittäin hankekohtainen (>200 000 e), muut hankkeet yht (< 200 000 e)</i>				
10 KUNNANHALLITUS				
Kunnanhallitus		202	30	30
Atk hankinnat:				
Työasemat 13 000				
Windows palvelin ja lisenssit 16 000				
Lähiverkkolaitteet 5 000				
Raindance ja titania palvelin 8 000, tekn päivitys 15 000				
Virustorjunta 14 000				
Elinkeinotoimi yritysal opastaulut 16 000 ja led-mainosnäyttö 55 000				
Ravintokeskus 6 kpl monitoimivaunuja 60 000				
Kunnanhallitus yhteensä	Menot	202	30	30
20 PERUSTURVALAUTAKUNTA				
Puistolan tilamuutos kotihoidon toimistoksi		65		
Atk hankinnat		100		
Päivähoidon mobiili				
Päivähoidon pihakalusteet				
Muu perusturvan irtaimisto			100	100
Perusturva yhteensä	Menot	165	100	100
30 KOULULAUTAKUNTA				
koulujen irtaimisto		80	80	50
sähköinen oppimisympäristö				
Kivelän ruokalan kalusteet		25		
Koulultk yhteensä	Menot	105	80	50
40 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA				
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan irtamistohankinnat		0	30	30
Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk yhteensä	Menot	0	30	30
50 TEKNINEN LAUTAKUNTA				
Teknisen lautakunnan irtamistohankinnat		30	30	30
-ohjelmisto päivitykset osoitejärj./rak.valvonta kiinteistöt				
-rakennusvalvonnan ja paikkatietojärj. ohjelmisto				
-työasemien uudistaminen				
Tekninen lautakunta yhteensä	Menot	30	30	30
65 KESKI-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA				
Keski-Savon ymp.lautakunnan irtamistohankinnat		0	20	20
Keski-Savon ymp.lautakunta yhteensä		0	20	20
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ	Menot	502	290	260
	Tulot	0	0	0
	Netto	502	290	260
101 ARVOPAPERIT				
10 KUNNANHALLITUS				
1090 Arvopaperit		20	20	20
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Menot	7 874	14 040	12 810
	Tulot	-60	-2 460	-60
	Netto	7 814	11 580	12 750
vuodet 2016-2018 yhteensä		32 144		

2.15 Rahoituslaskelma

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa. Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

	TP 2014	TA		TA 2015	TA 2015	KV	
		Alkup	Muutokset			14.12.2015 TA 2016	TS TA 2017
TALOUSARVION RAHOITUSOSA	1 000 €	1 000 €	1 000 €	Muutosten jälkeen 1 000 €	€	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	5 015	3 800	644	4 443 525	3 380 126	3 904	4 200
Satunnaiset erät							
Tulo-rahoituksen korjaukset	-140						
	4 875	3 800		4 443 525	3 380 126	3 904	4 200
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-5 355	-3 617		-3 617	-7 874 000	-14 040	-12 810
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 106	60		60	60 000	2 460	60
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	198						
	-4 051	-3 557		-3 557	-7 814 000	-11 580	-12 750
Toiminnan ja investointien rahavirta	824	243		4 439 968	-4 433 874	-7 676	-8 550
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset *)							
Antolainasaamisten lisäykset	-60						
Antolainasaamisten vähennykset	9						
	-51						
Lainakannan muutokset *)							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000		2 000	6 000 000	10 000	11 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 523	-1 413		-1 413	-1 612 820	-2 413	-3 463
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0						
	-1 523	587		587	4 387 180	7 587	7 537
Oman pääoman muutokset *)	0	0		0	0		
Vaikutus maksuvalmiuteen	-750	830		4 440 555	-46 694	-89	-1 013
Rahavarat 31.12.	4 846	2 800		2 800	3 000 000		
Rahavarat 1.1.	7 534	2 410		2 410	4 000 000		
	-2 688	390		390	-1 000 000		
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot							
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä *)	824	243		4 439 968	-4 433 874		
Lainanhoitokate *)	3,0	2,5		2,5	2,1		
Kassan riittävyys, pv	25,43	14,76		14,76	14,65		
*) sitova valtuustoon nähden							

2.15.1 Rahoitusosan tavoitteet ja tunnusluvut

Rahoitusosan yhteydessä esitetään toiminnan ja investointien rahoitusta koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut.

Toiminnan ja investointien rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman, sen välitulosten ja niistä laskettavien tunnuslukujen avulla.

2.15.2 Investointien omarahoitustavoite

Tavoitteena toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella.

Lainanhoitokykytavoite

Lainanhoitokykyä koskevaksi sitovaksi tavoitteeksi on perusteltua asettaa, että kunnan normaali tulorahoitus ilman satunnaiseriä on olennaisesti lainanhoitomenoja suurempi.

Tavoitearvo lasketaan: Lainanhoitokate -tunnusluvusta:

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten mak-suun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Maksuvalmiustavoite

Maksuvalmiustavoitteeksi voidaan asettaa Kassan riittävyys -tunnusluvun tavoitearvon perusteella Tunnusluku lasketaan kaavasta:

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista varainhoitovuoden tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan eristä:

Tuloslaskelman osasta:

Toimintamenot – Valmistus omaan käyttöön Korkomenot Muut rahoitusmenot

Rahoituslaskelman osasta:

Investointimenot Antolainojen lisäys Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset).

Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14–30 päivän kassan riittävyyttä.

2.15.3 Talousarvion ja -suunnitelman yhteydessä esitettävä toimenpideohjelma

Kuntalain 65.3 §:ssä säädetään toimenpideohjelman laadintavoitteesta. Säännös koskee kuntaa, jolla on kattamatonta alijäämää taseessa erityisen suuri määrä ja joka ei saa sitä katettua taloussuunnitelmassa. Leppävirran kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää taseessa, joten toimenpideohjelman laatimisveloitetta ei toistaiseksi ole.

2.16 Sisäiset ja ulkoiset toimielimittäin, sitovuus KV

Tuotot / Kulut € / Ulkoiset / Sisäiset / Kaikki			
Summataso: Toimielin; sitovuustaso kunnanvaltuusto			
	TP 2014	TA 2015 sis. LisäMR	KV 14.12.2015
10-4 (Kunnanhallitus)			
1 (Ulkoinen laskenta)			
Tuotot	791 442	806 500	796 120
Kulut	-3 690 788	-4 180 240	-4 410 777
Toimintakate	-2 899 346	-3 373 740	-3 614 657
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	1 306 475	1 350 850	1 559 569
Kulut	-131 118	-189 639	-187 970
Toimintakate	1 175 357	1 161 211	1 371 599
10-4			
Tuotot	2 097 917	2 157 350	2 355 689
Kulut	-3 821 906	-4 369 879	-4 598 747
Toimintakate	-1 723 989	-2 212 529	-2 243 058
13-4 (Kunnanhallituksen yleisjaosto)			
1 (Ulkoinen laskenta)			
Tuotot	182 782	265 400	274 000
Kulut	-991 795	-2 095 342	-1 994 862
Toimintakate	-809 013	-1 829 942	-1 720 862
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-943	-1 465	-1 465
Toimintakate	-943	-1 465	-1 465
13-4			
Tuotot	182 782	265 400	274 000
Kulut	-992 738	-2 096 807	-1 996 327
Toimintakate	-809 956	-1 831 407	-1 722 327
15-4 (Tarkastuslautakunta)			
1 (Ulkoinen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-27 830	-24 500	-25 000
Toimintakate	-27 830	-24 500	-25 000
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	1 170
Kulut	-448	-600	-600
Toimintakate	-448	-600	570
15-4			
Tuotot	0	0	1 170
Kulut	-28 278	-25 100	-25 600
Toimintakate	-28 278	-25 100	-24 430
16-4 (Keskusvaalilautakunta)			
1 (Ulkoinen laskenta)			
Tuotot	16 545	17 000	0
Kulut	-17 935	-17 000	0
Toimintakate	-1 390	0	0
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-490	0	0
Toimintakate	-490	0	0
16-4			
Tuotot	16 545	17 000	0
Kulut	-18 425	-17 000	0
Toimintakate	-1 880	0	0

	TP 2014	TA 2015 sis. LisäMR	KV 14.12.2015
20-4 (Perusturvalautakunta)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	2 978 155	2 796 717	2 940 346
Kulut	-40 111 670	-40 314 655	-41 302 807
Toimintakate	-37 133 515	-37 517 938	-38 362 461
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	80	0	0
Kulut	-1 159 134	-1 179 269	-1 385 037
Toimintakate	-1 159 054	-1 179 269	-1 385 037
20-4			
Tuotot	2 978 235	2 796 717	2 940 346
Kulut	-41 270 804	-41 493 924	-42 687 844
Toimintakate	-38 292 569	-38 697 207	-39 747 498
30-4 (Koululautakunta)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	289 741	200 000	200 000
Kulut	-7 967 281	-8 170 100	-8 060 330
Toimintakate	-7 677 540	-7 970 100	-7 860 330
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-1 810 173	-1 880 861	-1 876 262
Toimintakate	-1 810 173	-1 880 861	-1 876 262
30-4			
Tuotot	289 741	200 000	200 000
Kulut	-9 777 454	-10 050 961	-9 936 592
Toimintakate	-9 487 713	-9 850 961	-9 736 592
40-4 (Kulttuuri- ja vapaa-aikalautak)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	50 670	37 000	40 150
Kulut	-1 390 191	-1 246 173	-1 280 307
Toimintakate	-1 339 521	-1 209 173	-1 240 157
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	4 796	1 150	3
Kulut	-223 413	-226 540	-228 120
Toimintakate	-218 617	-225 390	-228 117
40-4			
Tuotot	55 466	38 150	40 153
Kulut	-1 613 604	-1 472 713	-1 508 427
Toimintakate	-1 558 138	-1 434 563	-1 468 274
50-4 (Tekninen lautakunta)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	4 184 124	4 398 653	4 236 680
Kulut	-6 751 576	-6 155 727	-6 170 654
Toimintakate	-2 567 452	-1 757 074	-1 933 974
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	2 288 853	2 423 620	2 416 995
Kulut	-277 380	-254 836	-231 841
Toimintakate	2 011 473	2 168 784	2 185 154
50-4			
Tuotot	6 472 977	6 822 273	6 653 675
Kulut	-7 028 956	-6 410 563	-6 402 495
Toimintakate	-555 979	411 710	251 180

	TP 2014	TA 2015 sis. LisäMR	KV 14.12.2015
65-4 (Keski-savon ympäristöltk)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	1 192 620	1 268 222	1 353 100
Kulut	-1 467 599	-1 558 194	-1 669 436
Toimintakate	-274 979	-289 972	-316 336
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	4 265	3 500	1 500
Kulut	-17 363	-51 760	-67 942
Toimintakate	-13 098	-48 260	-66 442
65-4			
Tuotot	1 196 885	1 271 722	1 354 600
Kulut	-1 484 962	-1 609 954	-1 737 378
Toimintakate	-288 077	-338 232	-382 778
RAPORTTI YHTEENSÄ			
Tuotot	13 290 548	13 568 612	13 819 633
Kulut	-66 037 127	-67 546 901	-68 893 410
Toimintakate	-52 746 579	-53 978 289	-55 073 777

2.17 Sisäiset ja ulkoiset tulosalueittain, sitovuus KH

Tuotot / Kulut € / Ulkoiset / Sisäiset / Kaikki			
Summataso: Tulosalue; sitovuustaso kunnanhallitus			
	TP 2014	TA 2015 sis. LisäMR	KV 14.12.2015
101-3 (Yleishallinto talous- ja toimi)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	118 248	72 300	9 600
Kulut	-1 621 103	-1 986 813	-1 929 803
Toimintakate	-1 502 855	-1 914 513	-1 920 203
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	39 706	52 500	58 069
Kulut	-13 778	-57 252	-56 126
Toimintakate	25 928	-4 752	1 943
101-3			
Tuotot	157 954	124 800	67 669
Kulut	-1 634 881	-2 044 065	-1 985 929
Toimintakate	-1 476 927	-1 919 265	-1 918 260
110-3 (Elinkeino toimi)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	7 521	0	137 520
Kulut	-311 388	-405 283	-546 126
Toimintakate	-303 867	-405 283	-408 606
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-3 257	-4 194	-4 744
Toimintakate	-3 257	-4 194	-4 744
110-3			
Tuotot	7 521	0	137 520
Kulut	-314 645	-409 477	-550 870
Toimintakate	-307 124	-409 477	-413 350

	TP 2014	TA 2015 sis. LisäMR	KV 14.12.2015
131-3 (Henkilöstöhallinto ja -palvelu)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	182 782	265 400	274 000
Kulut	-991 795	-1 885 342	-1 994 862
Toimintakate	-809 013	-1 619 942	-1 720 862
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-943	-1 465	-1 465
Toimintakate	-943	-1 465	-1 465
131-3			
Tuotot	182 782	265 400	274 000
Kulut	-992 738	-2 096 807	-1 996 327
Toimintakate	-809 956	-1 831 407	-1 722 327
141-3 (Ravintopalvelut)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	665 673	734 200	649 000
Kulut	-1 758 297	-1 788 144	-1 934 848
Toimintakate	-1 092 624	-1 053 944	-1 285 848
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	1 266 769	1 298 350	1 501 500
Kulut	-114 083	-128 193	-127 100
Toimintakate	1 152 686	1 170 157	1 374 400
141-3			
Tuotot	1 932 442	2 032 550	2 150 500
Kulut	-1 872 380	-1 916 337	-2 061 948
Toimintakate	60 062	116 213	88 552
150-3 (Tilintarkastus)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-27 830	-24 500	-25 000
Toimintakate	-27 830	-24 500	-25 000
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	1 170
Kulut	-448	-600	-600
Toimintakate	-448	-600	570
150-3			
Tuotot	0	0	1 170
Kulut	-28 278	-25 100	-25 600
Toimintakate	-28 278	-25 100	-24 430
160-3 (Vaalit)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	16 545	17 000	0
Kulut	-17 935	-17 000	0
Toimintakate	-1 390	0	0
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-490	0	0
Toimintakate	-490	0	0
160-3			
Tuotot	16 545	17 000	0
Kulut	-18 425	-17 000	0
Toimintakate	-1 880	0	0

	TP 2014	TA 2015 sis. LisäMR	KV 14.12.2015
211-3 (Johtamisen tukipalvelut)			
1 (Ulkoinen laskenta)			
Tuotot	3 270	2 000	2 000
Kulut	-183 547	-186 531	-208 375
Toimintakate	-180 277	-184 531	-206 375
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-14 751	-25 000	-25 000
Toimintakate	-14 751	-25 000	-25 000
211-3			
Tuotot	3 270	2 000	2 000
Kulut	-198 298	-211 531	-233 375
Toimintakate	-195 028	-209 531	-231 375
221-3 (Sosiaalihuollon palvelut)			
1 (Ulkoinen laskenta)			
Tuotot	2 929 893	2 751 817	2 895 546
Kulut	-16 871 514	-16 303 964	-17 043 721
Toimintakate	-13 941 621	-13 552 147	-14 148 175
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	80	0	0
Kulut	-1 144 383	-1 154 269	-1 360 037
Toimintakate	-1 144 303	-1 154 269	-1 360 037
221-3			
Tuotot	2 929 973	2 751 817	2 895 546
Kulut	-18 015 897	-17 458 233	-18 403 758
Toimintakate	-15 085 924	-14 706 416	-15 508 212
241-3 (Terveyden- ja sairaanhoitopalv)			
1 (Ulkoinen laskenta)			
Tuotot	44 992	42 900	42 800
Kulut	-23 056 609	-23 824 160	-24 050 711
Toimintakate	-23 011 617	-23 781 260	-24 007 911
241-3			
Tuotot	44 992	42 900	42 800
Kulut	-23 056 609	-23 824 160	-24 050 711
Toimintakate	-23 011 617	-23 781 260	-24 007 911
311-3 (Koulutoim)			
1 (Ulkoinen laskenta)			
Tuotot	289 741	200 000	200 000
Kulut	-7 967 281	-8 170 100	-8 060 330
Toimintakate	-7 677 540	-7 970 100	-7 860 330
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-1 810 173	-1 880 861	-1 876 262
Toimintakate	-1 810 173	-1 880 861	-1 876 262
311-3			
Tuotot	289 741	200 000	200 000
Kulut	-9 777 454	-10 050 961	-9 936 592
Toimintakate	-9 487 713	-9 850 961	-9 736 592

	TP 2014	TA 2015 sis. LisäMR	KV 14.12.2015
471-3 (Sivistystoimi)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	50 670	37 000	40 150
Kulut	-1 390 191	-1 246 173	-1 280 307
Toimintakate	-1 339 521	-1 209 173	-1 240 157
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	4 796	1 150	3
Kulut	-223 413	-226 540	-228 120
Toimintakate	-218 617	-225 390	-228 117
471-3			
Tuotot	55 466	38 150	40 153
Kulut	-1 613 604	-1 472 713	-1 508 427
Toimintakate	-1 558 138	-1 434 563	-1 468 274
511-3 (Tekninen toimi)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	2 558 294	2 703 653	2 470 030
Kulut	-5 729 837	-5 190 566	-5 299 606
Toimintakate	-3 171 543	-2 486 913	-2 829 576
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	2 140 078	2 291 110	2 284 545
Kulut	-265 877	-226 927	-209 657
Toimintakate	1 874 201	2 064 183	2 074 888
511-3			
Tuotot	4 698 372	4 994 763	4 754 575
Kulut	-5 995 714	-5 417 493	-5 509 263
Toimintakate	-1 297 342	-422 730	-754 688
590-3 (Rakennusvalvonta)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	112 199	120 000	117 500
Kulut	-173 050	-185 468	-159 803
Toimintakate	-60 851	-65 468	-42 303
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	2 154	0	0
Kulut	-1 907	-4 154	-4 214
Toimintakate	247	-4 154	-4 214
590-3			
Tuotot	114 353	120 000	117 500
Kulut	-174 957	-189 622	-164 017
Toimintakate	-60 604	-69 622	-46 517
650-3 (Ympäristötoimi)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	1 192 620	1 268 222	1 353 100
Kulut	-1 467 599	-1 558 194	-1 669 436
Toimintakate	-274 979	-289 972	-316 336
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	4 265	3 500	1 500
Kulut	-17 363	-51 760	-67 942
Toimintakate	-13 098	-48 260	-66 442
650-3			
Tuotot	1 196 885	1 271 722	1 354 600
Kulut	-1 484 962	-1 609 954	-1 737 378
Toimintakate	-288 077	-338 232	-382 778

	TP 2014	TA 2015 sis. LisäMR	KV 14.12.2015
900-3 (Vesi- ja viemärilaitos)			
1 (Ulkoisen laskenta)			
Tuotot	1 513 631	1 575 000	1 649 150
Kulut	-848 689	-779 693	-711 245
Toimintakate	664 942	795 307	937 905
2 (Sisäinen laskenta)			
Tuotot	146 621	132 510	132 450
Kulut	-9 596	-23 755	-17 970
Toimintakate	137 025	108 755	114 480
900-3			
Tuotot	1 660 252	1 707 510	1 781 600
Kulut	-858 285	-803 448	-729 215
Toimintakate	801 967	904 062	1 052 385
RAPORTTI YHTEENSÄ			
Tuotot	13 290 548	13 568 612	13 819 633
Kulut	-66 037 127	-67 546 901	-68 893 410
Toimintakate	-52 746 579	-53 978 289	-55 073 777

2.18 Leppävirran kuntastrategia 2017

Päästrategia

1. Leppävirta on itsenäinen laajenevan Kuopion kaupunkiseudun kunta, joka toimii yhteistyössä talousalueensa kuntien kanssa
2. Leppävirta tarjoaa kehittyvän toimintaympäristön yrityksille ja vetovoimaiset työllistymisen ja asumisen mahdollisuudet
3. Kunnassa edistetään kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallistumisen sekä omatoimisuuden mahdollisuuksia
4. Kunta panostaa liikuntamahdollisuuksiin, hyvinvointimatkailuun ja terveyden edistämiseen

Painopistealueet:

Asuminen ja elinympäristö			
	Tavoitteet 2017	Hankkeet 2014–17	Mittarit
A1.	Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen tiivistäminen	Kirkonkylän osayleiskaavaan liittyvät asemakaavat	Uudet talot, asunnot, muuttoliike
A2.	Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Ukonniemi - Kalmalahti -alueen maanhankinta	Rakentajakyselyt, minkä alueen ja millaisia tontteja kysytään→huomioiden myös muu
A3.	Kunnan aktiivinen maanhankinta strategisesti tärkeillä alueilla	Suoniemen kehittäminen Maapoliittisen ohjelman toteuttaminen Monipuolisten asumis- ja yrittämistarpeiden vaativan tonttitarjonnan turvaaminen	kuin kunnan oma tonttivaranto
A4.	Toimiva ja kattava tieliikenne ja tietoliikenneverkko	Laajakaistahankkeen toteuttaminen Ajoneuvo- ja kevyen liikenteen tarpeiden turvaaminen ja hankkeiden asettaminen kiireellisyysjärjestykseen	Asukastyytyväisyyskysely, uudet asukkaat, 5 vuotta asuneet
A5.	Tonttien kaupaksi meneminen	Asuinkuntamarkkinoinnin jatkaminen ja sähköisessä mediassa olevan aineiston kehittäminen	Kuntaimago tutkimukset
A6.	Taajamaympäristön viihtyisyys	Ympäristökatselmukset, suunnittelu yhdessä asukkaiden kanssa ja siivoustempaukset	

Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö			
	Tavoitteet 2017	Hankkeet 2014–17	Mittarit
B1.	Elinkeinopolitiikka aktiivista ja joustavaa ja perustuu kunnan omaan tahtoon ja päätöksiin. Kunta tunnetaan hyvästä yritysympäristöstä ja yrityksistään	Vokkolan alueen matkailullinen ja kaupallinen kehittäminen Metalli, teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämistä ja verkostoitumista tuetaan yhteistyöhankkeisiin osallistumalla (yritykset, oppilaitokset, muut kehittämissorganisaatiot, kunta) ja järjestämällä tontteja ja toimitiloja	Uudet yritykset/netto Uudet työpaikat Kokonaistyöpaikkamäärä Yritysten investoinnit Työllisten määrän kehitys ja työpaikkaomavaraisuus
B2.	Metalli / teknologiateollisuuden kilpailukyky (n. 800 työpaikkaa). Energia-tekniikka osaamiskeskittymän turvaaminen	Keskustan alueen kaupallisten palvelujen kehittäminen Varkaus – Pieksämäki -seudun energiaklustereihin kehittäminen yhteistyöhankkeiden avulla	
B3.	Maaseudun yritystoiminnan kehittäminen	Riikinnevan ekovoimalaitoshankkeen edistäminen	
B4.	Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustajaman vetovoiman kehittäminen	Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa Yrityskuntamarkkinoinnin jatkaminen	
B5.	Vesileppiksen matkailualueen kehittäminen edelleen hyvinvointi- ja perhematkailukohteena	Uuden yritysalueen laajenemissuunnan selvittäminen ja Konnuksen alueen maankäytön linjaus	
B6.	Työllisyyden edistäminen ja tulevaan rekrytointitarpeeseen varautuminen	Osallistutaan työllisyyttä edistäviin ja rekrytointia tehostaviin ylikunnallisiin hankkeisiin	

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö			
	Tavoitteet 2017	Hankkeet 2014–17	Mittarit
C1.	Käyttötalouden ja investointien yhteensovittaminen	Palvelustrategian laatiminen →Oma palvelutuotanto / ostopalvelut, yhteistyömahdollisuudet: ylikunnalliset / oman tuotannon sektorirajojen poistaminen,	Palvelujen saata- vuus Hyvinvointimittari- risto
C2.	Hyvä työnantajaimago	Palveluseteli ja 3-sektorin yhteistyömahdollisuudet, Ydin- / tukitoiminnot, kunnan tuottamisvastuu / edistämisvastuu	Asiakkaan kokema laatu
C3.	Palvelustrategian laatiminen ja sen noudattaminen	Sähköisten palveluiden kehittäminen	Asiakastyytyväisyys- kysely
C4.	Konserniohjauksen toimivuus	Palveluiden tarjonnan suuntaaminen todellisen asiakastarpeen mukaan	Työilmapiirikartoit- ukset
C5.	Tuottavuuden nostaminen	Asiakaspalautteen systemaattinen kerääminen ja hyödyntäminen	
C6.	Palveluiden yhteensovittaminen rahoitusohjelman kanssa	Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	
C7.	Motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointia ja työssäjaksamista edistävien toimien kehittäminen	
		Henkilöstökoulutuksen kehittäminen	
		Tuottavuutta edistävien toimien jatkuva pohdinta, hyvien käytäntöjen etsiminen, benchmarkkaus	

Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset			
	Tavoitteet 2017	Hankkeet 2014–17	Mittarit
D1.	Kuntakonsernin talous ylijäämäinen	Konsernin osien talouden raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seurantakäytännöt	Peruskunta ja konsernityttäret:
D2.	Konsernistrategian kehittäminen:* konserniohjaus, konsernirakenne, konsernin talouden tarkastelu, kuntayhtymät ja tytäryhteisö	Vuonna 2013 hyväksyttävän uuden konserniohjeen jalkauttaminen	* Vuosikate ja sen suhdepoistoihin
		Hyvien yhteistyömekanismien luominen tytäryhteisöjen ja emon välillä	* Veroprosentti
		Roolit päätöksenteossa → Kunnan kannan muodostamismekanismi, kuntayhtymä - valtuusto/ yhtymähallitus, Kysterin tilaajatoimikunta / johtokunta	* Lainamäärä
D3.	Palvelusopimusten hallinta	Kuntakonsernin tuottavuuden kehittäminen	* Suhteellinen velkaantuneisuus
			* Kumulatiivinen ali- /ylijäämä
			* Ulkopuolisten palvelu tuottajien kustannustehokkuusmittarit

Kuntastrategian hankkeiden aikataulutus

	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
2014	Kirkonkylän osayleiskaava	Konnuksen maankäytön linjaus	Sähköiset palvelut	Konserniraportoinnin kehittäminen
	Taajama-alueen maanhankinta		Asiakaspalautteen kerääminen	Yhteistyömekanismien kehittäminen tytäryhteisöjen kanssa
	Suoniemen kehittäminen		Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	

Kuntastrategian painopistealueet vuonna 2015

2015	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
	Kirkonkylän asemakaavat	Uuden yritysalueen sijoittuminen	Hankintastrategia	Roolit päätöksenteossa
	Kevytliikenneväylien priorisointi		Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Konsernin tuottavuuden kehittäminen
			Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	
			Tuottavuuden edistäminen	

2016	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
	Kirkonkylän asemakaavat	Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Roolit päätöksenteossa
	Suoniemen kehittäminen	Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Konsernin tuottavuuden kehittäminen
	Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Tuottavuuden edistäminen	
	Pakolaisten vastaanotto			

Koko suunnitelmakauden aikana ajankohtaiset hankkeet

Jatkuva kehittäminen	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
	Maapoliittisen ohjelman toteutus	<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Sähköiset palvelut	Konsernin tuottavuuden kehittäminen
	Strateginen maanhankinta		Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen	
			Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	
			<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	

2.18.1 Kuntastrategian painopistealueet 2016

- Valitse alas vetovalikosta onko toteuttaja o = osallisena, pv = päävastuullinen vai - ei osallinen
- Kursiivilla koko suunnittelukauden jatkuvat tavoitteet

Asuminen ja elinympäristö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulultk.	Kulttuuri- ja sivistysltk.	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.		
Kirkonkylän asemakaavat	pv	-	-	-	-	o	-	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet.	
Suoniemen kehittäminen	pv	-	-	-	-	o	-	Asemakaava valmistelussa.	
Monipuolisten asumis- ja yrittämistarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	pv	-	-	-	-	o	-	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet, Riikinevalla käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	
<i>Strateginen maahankinta</i>	pv	-	-	-	-	o	-	Edullisten kauppojen tarjoutuessa nopea reagointi.	
Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö								Toimet /hankkeet	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	pv	o	o	o	o	o	o	Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.	
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	pv	-	-	-	o	o	-	Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).	
Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	pv	o	-	-	o	o	o	Yritystuet hyväksytään 2016 uusien myöntöperusteiden pohjalta.	
Kunnalliset palvelut ja henkilöstö								Toimet / hankkeet	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	pv	o	o	o	o	o	o	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelma-versiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asiointin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	o	pv	o	o	o	o	o	Henkilöstöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutus suunnittelu.	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	o	pv	o	o	o	o	o	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.	

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja sivistysltk.	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.	Toimet / hankkeet	Mittarit
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	pv	o	o	o	o	o	o	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	
Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset								Toimet / hankkeet	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	pv	o	o	o	o	o	o	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	pv	o	o	o	o	o	o	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seurantakäytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	

3 Käyttötaloulososa kunnan talousarviossa

KÄYTTÖTALOUSOSAN ESITTÄMISKAAVIO: Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja sitovuustasot

Toimielin:

- Kunnanvaltuustoon nähden sitova tavoite- ja määrärahataso

10 Kunnanhallitus
13 Kunnanhallituksen yleisjaosto
15 Tarkastuslautakunta
16 Keskusvaalilautakunta
20 Perusturvalautakunta
30 Koululautakunta
40 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
50 Tekninen lautakunta
65 Keski-Savon ympäristölautakunta

Tulosalue:

- Kunnanhallitukseen nähden sitova tavoite- ja määrärahataso

101 Yleishallinto talous- ja toimistopalvelut
110 Elinkeinoitoimi
131 Henkilöstöhallinto ja -palvelut
141 Ravintopalvelut
150 Tilintarkastus
160 Vaalit
211 Johtamisen tukipalvelut
221 Sosiaalihuollon palvelut
241 Terveysten- ja sairaanhoitopalvelut
311 Koulutoimi
471 Sivistystoimi
511 Tekninen toimi
590 Rakennusvalvonta
650 Ympäristötoimi
900 Vesi- ja viemärlaitos

Vastuualue:

- Lautakuntaan nähden sitova tavoite- ja määrärahataso

1001 Yleishallinto	4711 Sivistystoimen hallinto
1111 Elinkeinoitoimi	4713 Kulttuuritoimi
1201 Talous- ja toimistopalvelut	4750 Kirjastotoimi
1310 Henkilöstöhallinto ja yhteistyötoimikunta	4772 Soisalo-opisto
1330 Henkilöstöpalvelut	4803 Nuorisotoimi
1350 Työsuoja	4853 Liikuntatoimi
1360 Työllisyysvarat	5100 Hallinto
1410 Ravintopalvelut	5115 Ostopalvelut
1510 Tarkastustoimi	5120 Varikko ja konekeskus
1610 Vaalit	5201 Maankäyttö ja mittauspalvelut
2101 Johtamisen tukipalvelut	5301 Kunnallistekniset palvelut
2202 Sosiaali- ja perhetyö	5401 Tilapalvelut
2203 Varhaiskasvatus	5910 Rakennusvalvonta
2311 Vajaauntoisten palvelut	6510 Hallinto ja yhteiset kustannukset
2402 Terveyspalvelut	6520 Ympäristönsuojelu
2503 Hoivapalvelut	6530 Terveysolojen valvonta
2601 Sairaanhoitopalvelut	6540 Eläinlääkintähuolto
3011 Koulutoimen hallinto	9501 Vesilaitos
3120 Opetustoimi	9521 Viemärlaitos
	9560 Tukipalvelut ja yhteiset kustannukset

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	2 098	2 157	2 356	2 356	2 356
Toimintamenot	-3 822	-4 370	-4 599	-4 599	-4 599
Toimintakate (netto)	-1 724	-2 213	-2 243	-2 243	-2 243

2. Toimielimen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

1) vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta; 2) vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta; 3) valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa; 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta; 5) vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta; 6) vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta; 7) huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. (Kuntalaki 39 §)

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Juottoranta - Ukkonniemi kaavoit-	Kunnanhallitus huolehtii maankäytön strategian viemisestä kaava-hankkeiksi ja että hankkeet toteutuvat suunnitellun aikataulun mukaisesti. 1 kaava/v valtuustokäsittelyyn.
Suoniemen kehittäminen	Asemakaava valmistelussa.	
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tontti-tarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukkonniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevalla käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	
Pakolaisten vastaanotto	Pakolaisten vastaanottosuunnitelman laatiminen yhdessä muiden hallintokuntien kanssa	Laadittu elokuun loppuun mennessä.
<i>Strateginen maahankinta</i>	Pyritään aktiiviseen maanhankintaan strategisesti tärkeillä alueilla.	1-2 kauppaa / v

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.	Aktiivisen tuen piiriin päässeiden määrä. Kunnan maksaman passiivisen työmarkkinatuen taso 685 000 euroon ja työllisyyskoordinaattorin palkkaaminen määräraajaksi. Pitkäaikaistyöttömien aktivointias- te 30 %.
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).	Hankesuunnitelman mukainen eteneminen. Hankkeen seuranta ja valvonta.
Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Yritystuet hyväksytään 2016 uusin myöntöperusteiden pohjalta.	Tuettujen yritysten määrä. Tukien myönnön seuranta ja valvonta.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Tietojärj. kokonaisuuden toimivuus ja toimintavarmuus, sähköisten palvelujen osuuden kasvu. Hankesuunnitelma valmis elokuussa 2016.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Osallistutaan ja seurataan hankkeiden etenemistä. Päävastuu on henkilöstöhallinnolla.
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö).	KH: n tehtävä on tukea käytännön toteutusta operatiivisella tasolla.
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Talouden tunnuslukujen myönteinen kehitys. Hallintopalvelujen toiminnan muutos päätöksentekoon kevään 2016 aikana

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	Strategioiden jalkauttaminen. Valtuustoarvioinnin toteutus 2016 Tässä yhteydessä KV:n näkemys oikeasta tavasta osallistua päätöksentekoon.
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Konsernin tunnuslukujen kehitys, ongelmiin puuttuminen Laaditaan yhteistyöarviointi yhtiöiden ja kunnan yhteistyönä.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Talouden seuranta koko konsernin tasolla. Erityisesti ostopalvelujen taloudellisuuden seuranta ja toiminnallisuus

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Talouden pohjan heikkeneminen, varautuminen reaaliaikaisella talousseurannalla ja riittävän aikainen puuttuminen poikkeamiin

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosalue: 101 Yleishallinto talous ja toimistopalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalue huolehtii yleis- ja taloushallinnon keskitetyistä tehtävistä koko kuntaa koskien ja tukee kunnanvaltuuston ja -hallituksen työskentelyn edellytyksiä

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	158	125	68	68	68
Toimintamenot	-1 635	-2 044	-1 986	-1 986	-1 986
Toimintakate (netto)	-1 477	-1 919	-1 918	-1 918	-1 918

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
----------------	---------------------------	-----------------

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
----------------	---------------------------	-----------------

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittämisen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Ohjelmistopäivitykset ja uudet ominaisuudet käyttöön. Uusi intranet tehokkaaseen käyttöön vuoden 2016 alussa. Intranet on sekä tehokas viestintäväline että yhteinen työalusta koko henkilökunnalle.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Palkanlaskentaprosessien ja raportointijärjestelmien kehittäminen. Henkilöstön koulutus min. 1 pv / hlö
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.	Kehityskeskustelut, henkilökoht. tavoitteiden asettaminen ja seuranta 100 %.
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Hallintopalveluyksikön valmistelu työtapojen ja – menetelmien kehittäminen

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Talouden seuranta koko konsernin tasolla. Erityisesti ostopalvelujen taloudellisuuden seuranta ja toiminnallisuus.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Talouden pohjan heikkeneminen, varautuminen reaaliaikaisella talousseurannalla ja riittävän aikainen puuttuminen poikkeamiin

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

1201	Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TA 16/ TA 15-%
1210	Ostoreskontra	44 280			
1002	Ostolaskut/kpl	16 006	16 500	16 000	0,97
	€/lasku	3			
	ulk.nettomenot yhteensä	41 908	36 350	31 887	0,88
1210	Kirjanpito	81 788			
1003	vientien määrä	215 200	210 000	350 000	1,67
	€/vienti	0,38			
	ulk.nettomenot yhteensä	77 979	77 069	76 243	0,99
1210	Kirjanpito Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	20 486			
1004	vientien määrä	15 902	15 500	0	0,00
	€/vienti	1,29			
	Ostolaskut/kpl	1 033	1 100	0	0,00
	€/lasku	1,21			
	ulk.nettomenot yhteensä	-3 834	-5 877	8 560	-1,46
1210	Kirjanpito Kiinteistö Oy	27 816			
1007/1410	vientien määrä (sis. Savo 2)	67 789	65 000	0	0,00
	€/vienti	0,41			
	Ostolaskut/kpl	2 025	2 000	0	0,00
	€/lasku				
	Myyntilaskut/kpl	3 992			
	ulk.nettomenot yhteensä	-11 388	-7 659	0	0,00
1210	Perintä Kiinteistö Oy	10 629			
1007/1411	Saatavien karhuaminen kpl/v	769	0	0	0,00
	€/karhuttu lasku	13,82			
	ulk.nettomenot yhteensä	-8 290	0	0	0,00
1210	Laskutus ja perintä	48 598			

Hallinnonalakohtaiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

1201	Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TA 16/ TA 15-%
1008	Myyntilaskut/kpl	24 432	23 500	23 200	0,99
	suoritteet (painotettu) yhteensä	25 483			
	€/suorite	1,91			
	ulk.nettomenot yhteensä	45 427	43 804	48 386	1,10
1210	Palkanlaskenta	91 112			
1005	palkkalaskelmien määrä	7 625	8 100	7 600	0,94
	€/palkkalaskelma	11,95			
	ulk.nettomenot yhteensä	90 649	95 000	91 100	0,96
1210	Taloussuunnittelu ja rahoitus	86 885			
1006	ulk.nettomenot yhteensä	85 798	84 580	78 428	0,93
1210	Monitoimitalo	6 897			
1013	ulk. nettomenot yhteensä	6 315	3 731	4 282	1,15
1212	Hallinto (keskusarkisto, tekstinkäsittely)	79 475			
1001	ulk.nettomenot yhteensä	75 707	70 189	73 675	1,05
1212	Puhelinvaihde	10 955			
1015	kiinteät lankaliittymät/kpl	148	160	100	0,63
	vaihteenhoito ja verkkokust. €/suor	74,02			
	ulk.nettomenot yhteensä	10 025	10 473	14 424	1,38
1212	Postitus	6 010			
1016	suoritteet: jako postimaksujen suhteessa				
	ulk.nettomenot yhteensä	6 120	4 274	2 965	0,69
1212	Kassa ja neuvonta	12 835			
1017	ulk.nettomenot yhteensä	9 976	13 373	13 674	1,02
1220	Painatus ja kopiointi	24 690			
	suoritteet: kopioiden määrä	208 974	215 000	208 000	0,97
	€/kopio	0,12			
	ulk.nettomenot yhteensä	21 088	18 380	16 250	0,88
1230	Tietotekniikkapalvelut				
	Yhteiset kustannukset	172 325			
	työasemien määrä (verkkoyhteys)	433	433	430	0,99
	€/työasema	397,98			
	Atk-tuki/kunnantalo				
	työasemien määrä				
	€/työasema				
	ulk.nettomenot yhteensä	129 804	140 837	131 730	0,94
1215	Osaston yhteiset kustann.	29 129			
	ulk.nettomenot yhteensä *	15 683	21 075	20 290	0,96
	Välittömät nettomenot yht.	592 966	605 599	611 894	1,01

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

Tulosalue: 110 Elinkeinotoimi

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

- Kuntastrategian mukainen oma, aktiivinen yritysneuvonta ja elinkeinopolitiikka
- Hyvä yhteistyö alueen ja yritysten kanssa.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	8	0	138	138	138
Toimintamenot	-315	-409	-551	-551	-551
Toimintakate (netto)	-307	-409	-413	-413	-413

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
----------------	---------------------------	-----------------

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Työpaikkojen syntymistä edistävien (ja vähentymistä ehkäisevien) hankkeiden generointi yrityksissä ja toimintaympäristössä	Käynnistetyt hankkeet ja hankkeisiin haettu ulkopuolinen rahoitus
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).	Toimintaympäristöhankkeen onnistunut toteutus/ hankkeen tavoitteiden toteutuminen Uudet investoinnit alueella
Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Yritystuet hyväksytään 2016 uusien myöntöperusteiden pohjalta.	Seurataan tukien vaikutusta maaseudun yritystoiminnan kehittämiseen
Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustaaajaman vetovoiman kehittäminen	Meijän Leppävirta-hankkeeseen osallistuminen	Kaupallisten palveluiden säilyminen ja parantuminen keskustaaajamassa

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Markkinoinnin siirtäminen asteittain sähköisiin kanaviin. Matkailuneuvonnan verkkopalveluiden kehittäminen.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Säännöllisen koulutautumisen toteutuminen
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö).	Selkeät työnkuvat, työtyytyväisyys, kehityskeskustelut ja sisäinen palaute, vaihtuvuus

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Työn tulosten kriittinen arviointi

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2016	TS 2017
Henkilöstömäärä	2,4	2	1,8		
Määräaikainen	0,3	-	1		
Projektipäällikkö määräaikaisena Vesileppis- hankkeessa 7.4.2015 alkaen.					

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

Tulosalue: 141 Ravintopalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Ruokahuolto vastaa Leppävirran kunnan omien toimintojen kuten päiväkotien, koulujen, vanhustenhuollon ateriapalveluiden tuottamisesta ja myy Kystaeri-liikelaitoskuntayhtymälle sen tarvitsemia ruokapalveluja. Käytössä on kaksi asiakasryhmittäistä ruokalista. Toimintaa kehitetään vastaamaan nykyaikaisen tuotantoprosessin mahdollisuuksia ja taloudellisuuden vaatimuksia

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	1 932	2 033	2 151	2 151	2 151
Toimintamenot	-1 872	-1 916	-2 062	-2 062	-2 062
Toimintakate (netto)	60	116	89	89	89

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	AROMIN – ohjelmiston kotipalveluaterianmyynnin käyttöönotto 2016.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutus-suunnittelu.	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.	Henkilöstölle järjestetään työhyvinvointi päivä yhdessä työterveyshuollon kanssa.
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Ruokapalvelun ja siivoustyön yhteistyön valmistelu ja aikataulut-taminen. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitte-	osavuosisikatsaukset

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	na oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Asiakkuuden hallinta > palvelusopimukset
--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tietojärjestelmän hallinta ja kehittäminen. Varautuminen esim. ukkosten ja myrskyjen aiheuttamiin sähkökatkoksiin. Talouden seuranta.
---

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot henkilöstömäärä	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Ravintokeskus	27(osa osa-aikaisia tt.) + 1.8.2014 kolme työntekijää siirtyi ravintopalveluun Konnuslahden, Kurjalan ja kirkonkylän päiväkodin työntekijät	30(osa osa-aikaisia tt.)	28(3 osa-aikaista ja 5 yhdistelmätyöntekijää)
Keskuskeittiö 1	16,5	16,5	15,5
Jakelukeittiöt			
Alapiha	2x0,5	2x0,5	2x05
Kivelä	2x0,5	2x0,5	2x05
Oravikoski	1	1	1
Timola	0,5	0,5	0,5
Lukio	0,5	0,5	0,5
Sorsakoski	0,6	0,6	0,6
päiväkoti	0,8/elokuu 2014 läh.	0,8	1
Konnuslahti	0,5/elokuu 2014 läh.	0,5	0,5
Kurjala	0,5/ elokuu 2014 läh.	0,5	0,5
Leivola	1,5	1,5	1,5

Suoritteet ja hinta	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Aterian hinta/suorite:			
Vuodeosastot, Leivola ja Riihikoti	3,31	3,31	3,31
Koulu- ja päiväkodit	2,88	2,88	2,88
Suoritemäärät			
– hoivapalvelut	288 000	294 000	294 000
– koulutoimi	223 969	220 000	220 000
– päivähoito ja esikoulu	77 702	69 000	91 000

Tulosbudjetti (1000 €)	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Toimintatulot	1 932	2 033	2 150

Tulosbudjetti (1000 €)	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Myyntitulot / Liikevaihto			
Toimintamenot	-1 872	-1 916	-2 062
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-734	-753	-762
Palvelujen ostot	-66	-55	-212
Henkilöstömenot	-955	-981	-961
Muut menot	-117	-127	-127
Toimintakate (Netto)	60	116	89
Rahoitustulot ja -menot			
Poistot ja arvonalentumiset	11		
Tilikauden tulos	49	116	89
Tuloverot			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	49	116	89

Toimielin: 13 Kunnanhallituksen yleisjaosto

Tulosalue: 131 Henkilöstöhallinto ja -palvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Henkilöstöasioita koskevat asiantuntijapalvelut Leppävirran kunnan hallintokunnille ja työpaikoille, keskitettyjen henkilöstöasioiden hoito.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	183	265	274	274	274
Toimintamenot	-993	-2 097	-1996	-1996	-1996
Toimintakate (netto)	-810	-1 831	-1722	-1722	-1722

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.	Aktivointiaste 30 %
Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Yritystuet hyväksytään 2016 uusin myöntöperusteiden pohjalta.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelma-versiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Digitalisaatio: Sähköisen asioinnin lisääminen (mm. sähköinen palautejärjestelmä). Kartoitus valmis 8/2016.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Henkilöstösuunnitelma ja strategista johtamista tukeva raportointi. Työtyytyväisyys (3,6) Tehtäväkuvaukset päivitetty (100 %) Koulutuspäivät 1 pv / hlö Esimiesinfot 1h / kk
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessien vaiheittainen kehittäminen (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö, työkykyjohtaminen). Aktiivisen tuen toimintamallin tehokas hyödyntäminen.	Työtyytyväisyyden alamittari: Johtaminen ja esimiestyö (3,6) Sairauspoissaolojen väheneminen 10 % Työtaturmat (0-tapaturmaa) Työterveyshuollon kustannusten

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
		aleneminen 2 % (KELA II-lka) Kehityskeskustelut (100 %) Varhemaksujen aleneminen (5 %)
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Kunteko 2020-hankkeeseen osallistuminen (= > prosessien sujuvuus, palvelun laatu, osaaminen). Hallintopalveluyksikön suunnittelu ja toimintojen keskittäminen. Yhteistyön ja verkostomaisen toiminnan ja verkostoitumisen lisääminen.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Aktiivisen tuen toimintamallin toteutuminen ja vaikuttavuus.
Palkanmaksuprosessin kehittäminen, palkanmaksun virheettömyys.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Työttömien määrän kasvu => aktivointitoimien lisääminen
Väestön ikääntyminen (kotipalveluiden lisääntynyt tarve, sähköiset palvelut) => osaamisen kehittämisen ennakointi
Palvelutarpeiden muutos, kiristyvä taloustilanne => Talouden tasapainottamistoimien jatkaminen, henkilöstösuunnittelu

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja

Perustiedot henkilöstömäärä	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.	411	418	416	414	410*)
Henkilöstön lukumäärä yhteensä 31.12.	489	488	486	484	482
Asukasta kunnan palveluksessa olevaa kohti	20,5	20,7	20,5	20,7	20,7
Asukasluku	10 020	10 100	9 975	10 000	10 000
Henkilöstöhallinto	1	1,33	2	2	1

Suoritteet ja hinta	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Työllisyysvarat			
Työllisyysvaroin työllistäminen	130 671	139 800	139 900
- palkkatukea työllistämiseen	69 998	64 400	67 000
Koululaisten ja opiskelijoiden työllistäminen	45 177	37 000	37 000
Tukeva työvalmennussäätiön työllistämispalveluihin	152 500	156 000	162 000
Työmarkkinatuen kuntaosuus (sis. työllisyyskoordinaattorin palkan)		600 000	730 000
Muut työllistämismenot	0	41 000	33 000
Työllisyystyöntekijöiden lukumäärä keskim. /vuosi	7,5	6	6
Koulutus			
Henkilöstön koulutus €	42 559	68 400	67 400
Luottamushenkilöiden koulutus €	5 482	7 500	7000
Henkilöstön koulutus €/ kunnan palveluksessa oleva	82	140	139
Työpaikkaruokailu /ateriat kpl	6 255	6000	7000
Tyhytoiminta	29 103	34 500	34 500
Työsuojele			
menot	13 572	41 703	26770
Työterveyshuolto			
menot	341 698	315 000	316 000
tulot	120 547	130 000	130 000

*) ei sisällä sote-henkilöstön (150) mahdollista siirtoa

Toimielin: 15 Tilintarkastus

Tulosalue: 150 Tilintarkastus

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	0	0	1	1	1
Toimintamenot	-28	-25	-26	-26	-26
Toimintakate (netto)	-28	-25	-24	-24	-24

3. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

- Olennaisten tulojen määräytymisperusteiden ja kertymisen valvonta
- Olennaisten menojen tarkastus
- Investoinnit ja investointien rahoitusosuudet
- Sopimukset

4. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

--

5. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Suoritteet ja hinta	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Tilintarkastuspäivät	17	16	16
Lakisääteisen tilintarkastuksen täydentäminen, pv			
Tarkastuslautakunnan jäsenet	7	7	7
Tilintarkastajat	2	1	2

Toimielin: 16 Keskusvaalilautakunta

Tulosalue: 160 Vaalit

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien toimittamisesta vaalilainsäädännön ja muun sitä koskevan ohjeistuksen mukaisesti.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	17	17	0	0	18
Toimintamenot	-19	-17	0	-25	-18
Toimintakate (netto)	2	0	0	-25	0

3. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Vaalijärjestelyiden sujuminen vaalilakien mukaisesti

4. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Suurimmat riskit vaalisalaisuuden vaarantuminen ja vaalien uudelleen järjestäminen valituksen johdosta. Varaudutaan koulutuksella ja työprosessin huolellisella läpiviemisellä.

5. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Äänestysalueet	9	9	9

- v. 2014 Europarlamenttivaalit
- v. 2015 Eduskuntavaalit
- v. 2016 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2017 Kuntavaalit
- v. 2018 Presidentinvaali
- v. 2019 Eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit
- v. 2020 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2021 Kuntavaalit
- v. 2022 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2023 Eduskuntavaalit
- v. 2024 Presidentinvaali ja europarlamenttivaalit

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta

1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	2 978	2 797	2 940	2 940	2 940
Toimintamenot	-41 271	-41 494	- 42 688	- 42 688	- 42 688
Toimintakate (netto)	-38 293	-38 697	- 39 748	- 39 748	- 39 748

2. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet joihin perusturvalautakunta osallistuu

Asuminen ja elinympäristö	Toimet /hankkeet					Mittarit
	<i>sosiaali- ja perhetyö</i>	<i>varhaiskasvatus</i>	<i>vajaakuntoisten palvelut</i>	<i>hoivapalvelut</i>	<i>terveyden ja sairaanhoidon</i>	
Pakolaisten vastaanotto	0	0	-	0	0	Pakolaisten vastaanottosuunnitelman laatimiseen osallistuminen yhdessä muiden hallintokuntien kanssa
Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö						Toimet /hankkeet
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	0	-	-	-	-	Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.
Kunnalliset palvelut ja henkilöstö						Toimet / hankkeet
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	0	0	-	0	-	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelma-versiot mm. lainsäädännön tms. muutuksessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	0	0	0	0	-	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu. Työtyytyväisyys (3,6) Tehtäväkuvaukset päivitetty (100 %) Koulutuspäivät 2 pv / hlö (ka)

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	sosiaali- ja perhetyö	varhaiskasvatus	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon	Toimet / hankkeet	Mittarit
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	0	0	0	0	-	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö).	Työtyytyväisyyden alamittari: Johtaminen ja esimiestyö (3,6) Sairauspoissaolojen väheneminen 10 % Työtapaturmat (0-tapaturmaa)
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	0	0	0	0	0	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt).	Asiakastyytyväisyyskyselyt ja niiden johtopäätöksistä syntyvät kehityshankkeet
Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset						Toimet / hankkeet	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	0	0	0	0	0	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	Roolit sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien päätöksenteossa sekä kuntayhtymistä saatavan tiedon edelleen toimitaminen ja jalostaminen kunnalliseen päätöksentekoon
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	-	-	-	0	0	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seurantakäytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	

Tulosalue: 211 Johtamisen tukipalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalueen tehtävänä on huolehtia perusturvalautakunnan päätöksenteon edellytyksistä sekä osaston hallinnosta sekä varmistaa vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintaedellytykset. Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisesta

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	3	2	2	2	2
Toimintamenot	-198	-212	-233	-233	-233
Toimintakate (netto)	-195	-210	-231	-231	-231

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

- Taloudellisuus, talouden seuranta
- Henkilöstöhallinnon päätökset

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Koko perusturvalautakunnan talouden osalta merkittävin riski on palvelutarpeiden ennakoimattomuus/väärä arviointi. Vuoden 2015 talousarvio on rakennettu tiukasti vuoden 2014 lopun palvelutarpeen pohjalle. Riskinä on talousarvion ylittyminen, lautakunta seuraa talouden toteutumista jokaisessa kokouksessaan ja päättää taloutta tasapainottavista toimenpiteistä.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja

Perustiedot henkilöstömäärä	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Henkilöstömäärä	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75
Hallinto	1	1	1	1	1
Toimistopalvelut	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta**Tulosalue: 221 Sosiaalihuollon palvelut****1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tulosalue järjestää ja tuottaa sosiaalihuollon palvelut kuntalaisille.

- Varhaiskasvatuksessa
- sosiaali- ja perhetyössä
- vajaakuntoisten palveluissa
- hoivapalveluissa

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	2 930	2 752	2 896	2 896	2 896
Toimintamenot	-18 016	-17 458	-18 404	-18 404	-18 404
Toimintakate (netto)	-15 086	-14 706	-15 506	-15 506	-15 506

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015**

Maksuliikenne kunnasta ulospäin
Talousseuranta

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Palvelutarpeen oikea arviointi
Talouden kuukausittainen seuranta ja poikkeamista raportointi ja niiden taustalla olevien syiden selvittäminen ja mahdollinen ratkaiseminen.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja tulosalue 221

Perustiedot	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Henkilöstömäärä, josta	188,57	191,42	186,58	187,08	187,08
Sosiaali- ja perhetyö	10,65	10,65	10,65	8,65	8,65
Varhaiskasvatus	72,88	75,73	70,89	70,39	70,39
Vajaakuntoisten palvelut	7,04	7,04	7,04	7,04	7,04
Hoivapalvelut	98	98	98	101	101

Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastuualue järjestää sosiaalityön, perheneuvolan ja perhetyön palvelut kuntalaisille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	454	534	544	544	544
Toimintamenot	-4 043	-3 466	-3 806	-3 806	-3 806
Toimintakate (netto)	-3 589	-2 933	-3 262	-3 262	-3 262

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	<p>Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien aktivointi sosiaalihuollon keinoin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäaikaistyöttömien aktivointisuunnitelmien tehokas tekeminen yhteistyössä TE-toimiston kanssa - Varkauden seudun työllistymistä edistävään monialaisesta yhteispalveluun osallistuminen - Kuntouttavan työtoiminnan ohjausresurssin lisäys (1 henkilötyövuosi ostopalveluna) 	<ul style="list-style-type: none"> - Tehtyjen aktivointisuunnitelmien määrä - Kuntouttavan työtoiminnan toteutuneet päivät/toimintaan osallistuneet henkilöt - pitkäaikaistyöttömien ryhmä toimii - Kunnan työpaikkojen kuntouttavan työtoiminnan määrä ja suhteellinen osuus kaikesta kuntouttavasta työtoiminnasta

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	osallistuminen yhteiseen perhoidon ohjelmistohankkeeseen lastensuojelun kehittämisyksikön kautta
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkauksen kehittäminen. (Asia-	Isyyslain muutoksen mukainen päivitys lastenvalvoja-ohjelmaan Parhaiden käytänteiden hakemisen lastensuojelun avohuoltoon sekä työttömien aktivointiin

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	kastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Toimeentulotuen päätökset ja maksatukset

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Palvelutarpeen arviointi; Talousarviossa ei ole varauduttu palvelutarpeen lisäksi sosiaalityössä lukuunottamatta kuntouttavaa työtoimintaa. Talousarviossa pysyminen edellyttää ostopalvelujen maltillista käyttöä ja oman toiminnan tarkastelua ja muuttamista oman toiminnan suuntaan.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Henkilöstömäärä	10,65	10,65	10,65
Tulosyksikkö: 2205 Sosiaalityö			
Kustannuspaikat 2206, 2207,2210,2211,2212,2219			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Toimeentulotuki			
Toimeentulotukiruokakunnat	439	450	450
Menot €/ruokakunta	2 586,23	2 782,89	2 796,76
Nettomenot /ruokakunta	1 668,30	1 665,11	1 663,44
Kelan työmarkkinatuen kuntaosuus	436 966	**)	**)
**) siirto henkilöstöhallintoon			
Lastensuojelu			
Lastensuojeluilmoitusten lkm	154	140	160
Avohuollon asiakkaat vuoden aikana	116	90	100
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 31.12.	15	15	13
Hoitopäivät	7 349	5 047	4 745
Jälkihuollossa olevat	15	12	15
Päihdepalvelut			
Avohoitokäynnit	178	250	200
Laitoskuntoutus hoitopäivät	28	50	30
Vammaispalvelut			
Asiakkaat vuoden aikana	242	260	260
kuljetuspalveluasiakkaat	117	200	200
Lastenvalvoja			
Isyys-, elatus-, huolto- ja tapaamisoikeus sop.	181	160	150
€/sopimus	181,73	214,25	217,57
isyden selvityksiä	28	30	30
elatus- ja huoltosopimuksia	153	130	120
Vastuualue: Perheneuvolatyö			
Kustannuspaikka 2360			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Henkilöstömäärä			
Perheneuvola	2	2	2
Asiakkaita vuoden aikana	111	100	100
€/asiakas	1 009,90	1 283,98	1 334,09
Vastuualue: Perhetyö			
Kustannuspaikka 2380			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Henkilöstömäärä			
Kustannukset	43 639	46 792	44 791
Asiakaskäynnit	251	210	240
Asiakasperheet vuoden aikana /	26	20	25
Menot /asiakas	1 678,42	2 339,60	1 791,64

Vastuualue: 2203 Varhaiskasvatus**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:**

Vastuualue järjestää ja tuottaa päivähoidon ja esiopetuksen palvelut kunnassa asuville lapsille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	608	550	547	547	547
Toimintamenot	-4 210	-4 198	-4 156	-4 156	-4 156
Toimintakate (netto)	-3 602	-3 647	-3 610	-3 610	-3 610

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittämisen</i>	Mobiilisovellusten käyttöönotto ja sen yhteensopivuus olemassa olevien ohjelmien kanssa. Ohjelmistohankinnan tekeminen tehtyjen selvitysten pohjalta	Ohjelmisto hankittu ja käyttöönotto projektoitu (+/-).
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Palvelustrategian laatiminen vuonna 2015 tehdyn asiakaskyselyn pohjalta ja uusi varhaiskasvatuslaki huomioiden (+/-)

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Talouden seuranta.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Merkittävin riskitekijä palvelutarpeen ennakointi lyhyellä ja pidemmällä aikavälillä. Palvelutarpeella oleellinen vaikutus henkilöstötarpeeseen sekä investointien tarkoituksenmukaisuuteen. Riskiin varaudutaan henkilöstön liikuteltavuudella, toimipisteiden välisellä sijaistamisella sekä muuttoliikkeen ja syntyvyyden seurannalla.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2203 Varhaiskasvatus			
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Päivähoito (sis.toimistovirk.)	72,88	75,73	70,89
Tulosityksikkö: 2220 Varhaiskasvatuksen hallinto			
Kp2230			
Henkilöstömäärä	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Hallinto (tstovirk siirto tukipalveluista)	1,98	1,98	1,98
Tulosityksikkö: 2231 Perhepäivähoito			
Henkilöstömäärä	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Perhepäivähoito	16,42	21,63	16,78
Ryhmäperhepäivähoito, pph hoitajan kotona, kolmiperhehoito			
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Perhepäivähoitopaikat	71	75	56
hoitopaikka/meno	10 144,39	10 451,89	12 352,13
Tulosityksikkö: 2250 Päiväkodit			
Henkilöstömäärä	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Päiväkodit	42,22	42,82	42,4
Erityislastentarhanopettaja	1	1	1
Päiväkodit Kirkonkylä, Sorsakoski, Viitosvinttiöt, Timola ja Omentarhan osapäivähoito eo.			
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Päivähoitopaikat	223	210	232
hoitopaikka/meno	9 324,71	9 570,61	9 219,56
Alle 3-vuotiaita lapsia hoidossa	41	38	36
3-6 vuotiaita lapsia hoidossa	147	155	151
Esioppilaita osapäivähoidossa	55	79	73
Tulosityksikkö: 2260 Esiopetus			
Esiopetus			
Henkilöstömäärä	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Esiopetus	8,26	8,3	8,73
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Esiopetus lapset, josta	96	97	101
pelkästään esiopetuksessa	41	18	28
Esiopetuspaikka/meno	5 686,03	5 596,80	5 222,68
Tulosityksikkö: 2280 Lastenhoidon tuki			
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Kotihoidontukimenot	481 428	500 000	456 000
Hoidettavat lapset 31.12.	153	161	130
euroa/lapsi	3 146,59	3 105,59	3 507,69
Yksityisen hoidon tukimenot (sis. tuen kuntalisän)	194 627	211 000	210 000
Hoidettavat lapset 31.12	43	50	41
euroa/lapsi	4 526,21	4 220	5 122

Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Vastuualue järjestää ja tuottaa sosiaalihuollon palvelut kehitysvammaisille ja mielenterveyskuntoutujille
---

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	153	142	161	161	161
Toimintamenot	-3 324	-3 428	-3 744	-3 744	-3 744
Toimintakate (netto)	-3 171	-3 287	-3 583	-3 583	-3 583

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.	Työilmapiirikartoitukset Poissaolot
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Palvelujen saatavuus nettohinta/suorite

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolin selkeyttäminen.	Yhteisesti sovitut tavoitteet; poliittinen toiminta/operatiivinen toiminta Yhteiset prosessikuvaukset
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Vaalijala- yhteistyö, talouden ja toiminnan ennakoitavuus

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Yksityisten palveluntuottajien valvonta
---

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Ostopalveluvaltaisella vastuualueella riskinä talousarvion ylittyminen ennakoimattomien palvelutarpeiden seurauksena. Usein palvelutarpeen arviointi luisuu palveluntuottajalle
---

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut			
Tulosyksikkö: 2312 Kehitysvammahuolto			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Henkilöstömäärä			
Avohuollon ohjaaja	0	0	0
Paasonkallio	7,04	7,04	7,04
Avohuollon ohjaus			
Avohuollon asiakkaat	88	88	88
kuntoutusohjaus	20	25	30
poliklinikkakäynnit	125	130	130
Päivä- ja työtoiminta			
Paasonkallion käyttöpäivät / kokopäivä	4 391	4 300	4 300
Paasonkallion iltapäivähoitopäivät	966	700	930
meno/käyttöpäivä	77,26	77,56	78,5
päivätoiminnan ostopalvelupäivät	96	120	60
Päivä- ja työtoiminta Vaalijalassa	893	850	800
Avotyötoiminnassa asiakkaita	4	6	6
Perhehoito			
perhehoitopäivät	755	745	766
perhelomituspäivät	17	17	20
Asumispalvelut			
Palveluasumispaikat	32	31	35
Asumispäivät	11 120	11 315	13 010
nettomeno/pvä	105,99	123,86	114,62
Asumispalveluasiakkaat Vaalijala	3	3	3
Laitoshiito (Vaalijala)			
Laitoshiitoasiakkaat 31.12. (jatkuva)	5	5	5
Laitoshiitopäivät; sis. tilapäisen	2 451	2 125	2 100
Menot /laitoshiitopäivä	264,26	253,7	260,82
Tulosyksikkö: 2363 Mielenterveyden tukeminen			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Mt-päivätoiminta			
(ostopalvelut Ukonhattu ry:ltä, Mt tuki ry:ltä)			
Kustannukset	89 024	85 650	85 650
Asiakkaat; Mt-tuki ry kotikuntoutus	41	40	40
Ukonhattu ry; päivätoiminta	23	25	25
/asiakas	1 391,00	1 317,69	1 317,69
Psyk. Asumispalvelut			
Palveluasumisasiakkaat 31.12.	20	20	23
hoitopäivät	7 326	7 384	8 531
Nettomeno/asumispäivä	82,14	82,69	89,64
Menot €/asiakas	34 422	30 529	37 828
Tukiasukkaat	2	2	2

Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Vastuualue järjestää ja tuottaa sosiaalihuollon asumispalveluiden palvelut ikääntyneille kuntalaisille sekä kotihoidon palvelut apua ja hoivaa tarvitseville kuntalaisille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	1 716	1 526	1 644	1 644	1 644
Toimintamenot	-6 439	-6 366	-6 698	-6 698	-6 698
Toimintakate (netto)	-4 723	-4 840	-5 054	-5 054	-5 054

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta. Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt).	Palvelujen saatavuus Työajan käyttö (välitön/välillinen työaika) Asiakaskyselyt

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Kotihoidon työajan käyttö. Vastuualueen työyksiköiden henkilöstömitoitus, osaamisen arviointi ja kehittäminen. Toiminnan menojen seuranta.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Osaavan ja koulutetun työvoiman saanti. Varaudutaan huolehtimalla hyvästä työnantajaimagosta ja hyvästä perehdyttämisestä.
Avainhenkilöiden vaihtuminen. Varaudutaan kuten edellä.
Ikäihmisten lisääntyvä hoitaminen vuodeosastoilla, jos asumispalvelupaikkoja ei ole riittävästi. Varaudutaan lisäämällä kotihoitoa ja asumispalvelupaikkoja.
Hoivakustannusten kasvu ikäihmisten määrän noustessa. Varaudutaan muuttamalla toimintatapoja ja/sekä tarkastelemalla palveluja kriittisesti.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Henkilöstömäärä	98	98	98
Tulosityksikkö : 2501 Hoivapalvelut hallinto			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Hallinto	1	1	1
Varahenkilöstö	3	3	3
Tulosityksikkö: 2410 Kotihoitopalvelut			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Henkilöstö/kotihoitopalvelut	38	38	38
Henkilöstö/päivätoiminta	2	2	2
Kotipalvelun asiakkaat vuoden aikana	245	290	250
Nettomeno/asiakas	5 566,00	4 485	5 478
Kotisairaanhoidon asiakkaat	380	400	380
Nettomeno/asiakas	1158	1 130	1 300
Tukipalveluasiakkaat	309	410	410
Palveluseteliasiakkaat	27	40	40
Päiväosaston asiakkaat	74	80	80
Omaishoidontukiasiakkaat	91	85	85
KOTIHOITOPALVELUT			
Nettomeno/kuntalainen	227,1	224	236,7
Tulosityksikkö: 2520 Asumispalvelut			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Henkilöstömäärä	54	54	54
Tehostetun asumispalvelun paikat (sis vuorohoitopaikat)	88	87	87
Asumisvuorokaudet	29 434	29 900	29 900
Vuorohoito/lyhytaikainen asuminen	1 778	1 800	1 800
Asumispalvelut ostopalveluna	0		365*)
Asumisvuorokaudet	0		
Nettomeno/asumisvrk	75,13	72,66	74,08
*) kotikuntalaki			
HOIVAPALVELUT			
Käyttömenot	6 438 987	6 365 631	6 698 116
Käyttötulot	1 715 677	1 525 850	1 643 800
Nettomeno/kuntalainen	471,4	483,98	505,43

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta**Tulosalue: 241 Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut****1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tulosalue järjestää terveyden- ja sairaanhoitopalvelut kuntalaisille. Terveydenhuollon palvelujen järjestämistä vastuu on Pohjois-Savon sairaanhoitopiirillä, jonka liikelaitos Kysteri tuottaa perusterveydenhuollon palvelut. Sairaanhoitopalvelut kuntalaisille tuottaa pääosin Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ja Varkauden kaupunki

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	45	43	43	43	43
Toimintamenot	-23 057	-23 824	- 24 051	- 24 051	- 24 051
Toimintakate (netto)	-23 012	-23 781	-24 008	-24 008	-24 008

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**Vastuualue: 2402 Terveyspalvelut****1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Terveydenhuollon palvelut tuottaa kuntalaisille Kysteri-liikelaitos ja sairaanhoidon palvelut hankitaan pääosin Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä ja Varkauden sairaalalta

Kysteri-liikelaitoksen tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus siten, että palvelut ovat vaikuttavia, oikea-aikaisia ja oikein mitoitettuja. KYSTERIn palvelujärjestelmän tavoitteena on myös tukea palveluiden rajapintojen kuntien kotihoidon ja muun sosiaalitoimen tarkoituksenmukaista toimintaa ja keskinäistä työnjaon porrastusta. Toisaalta suhteessa erikoissairaanhoidon KYSTERI huolehtii osaltaan tarkoituksenmukaisesta hoidon porrastuksesta ja potilaiden sijoittumisesta asianmukaiseen hoitopaikkaan. KYSTERI omalta osaltaan on mukana sairaanhoitopiirin tuottavuushankkeessa ja sitoutuu toiminnassaan omalta osaltaan edistämään hankkeessa yhdessä sovittuja päämääriä.

Kuntalaisia kannustetaan itsestään ja läheisistään huolehtimiseen, omatoimisuuteen ja vastuunottoon omasta ja läheistensä hyvinvoinnista ja terveydestä. KYSTERI toimii kumppanuudessa kuntien eri hallintokuntien kanssa kehitettäessä terveellistä ja turvallista elin- ja asuinympäristöä ja vastattaessa kansanterveystyön ennaltaehkäisyn haasteisiin.

Palvelujen tuotanto- ja järjestämistapojen kehittämällä parannetaan tuottavuutta ja varaudutaan ikärakenteen muutokseen ja työvoiman saatavuuden turvaamiseen

Palvelujen rahoitustason tulee vastata kuntien taloudellisia mahdollisuuksia huomioiden kuitenkin lainsäädännön edellyttämä palvelutaso.

Kuntastrategian mukaiset tavoitteet kysteri-liikelaitoksen osalta määritellään vuosittain kunnan ja Kysteri-liikelaitoksen välillä laadittavassa palvelusopimuksessa. Kysteri-liikelaitos määrittelee itse operatiiviset tavoitteensa huomioiden kuntien väliset palvelusopimukset.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-9 349	-9 251	-9 432	-9 432	-9 432
Toimintakate (netto)	-9 349	-9 251	-9 432	-9 432	-9 432

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Kunnan edustajien roolien selkeyttäminen tilaajatoimikunnassa sekä KYSTERIN johtokunnassa Tilaaajan ja tuottajan roolien selkeyttäminen	- selkeä tehtäväjako - Oikea-aikainen tiedonkulku
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Talouden seurantaraporttien pohjalta tehtyjen johtopäätösten oikeellisuus

Ostot Kysteriltä TA 2015				Ostot Kysteriltä TA 2016			
Tuotteet	kpl	€	Yhteensä	Tuotteet	kpl	€	Yhteensä
Avohoito			4 031 688	Avohoito			3 874 620
Fysioterapia				Fysioterapia			
yksilökäynnit	1 170	82	95 940	yksilökäynnit	1 050	102	107 100
ryhmät	300	82	24 600	ryhmät	350	102	35 700
apuvälinekäynnit	280	21	5 880	apuvälinekäynnit	280	26	7 280
Kouluterveydenhuolto	2 600	43	111 800	Kouluterveydenhuolto	2 600	43	111 800
Lastenneuvola	1 628	51	83 028	Lastenneuvola	1 550	51	79 050
Äitiysneuvola	1 100	43	47 300	Äitiysneuvola	1 050	43	45 150
Sairaanhoitajan vast				Sairaanhoitajan vast			
käynnit	12 000	39	468 000	käynnit	14 000	39	546 000
puhelinkontaktit	9 500	5	47 500	puhelinkontaktit	9 000	7	63 000
sh.ryhmät	280	39	10 920	sh.ryhmät	300	39	11 700
Lääkärinvastaanotto				Lääkärinvastaanotto			
käynnit	16 000	131	2 096 000	käynnit	15 000	131	1 965 000
puhelinkontaktit	3 350	11	36 850	puhelinkontaktit	3 400	14	47 600
Mielenterveyststo	2 000	105	210 000	Mielenterveyststo	2 000	105	210 000
Puheterapia	510	93	47 430	Puheterapia	600	93	55 800
Psykologi	-			Psykologi	-		
Päivystys	3 200	157	502 400	Päivystys	3 000	157	471 000
Erikoisl. kons.			244 040	Erikoisl. kons.	360	329	118 440
Vuodeosasto			4 132 500	Vuodeosasto			4 151 000
lyhyt hoito	16 500	163	2 689 500	lyhyt hoito	15 500	268	2 604 000
pitkäaikaishoito	11 100	130	1 443 000	pitkäaikaishoito	11 900	130	1 547 000
Suun terveydenhoito			515 600	Suun terveydenhoito			874 500
hammaslääkäri	10 350	41	424 350	hammaslääkäri	10 350	70	724 500
suuhygienisti	3 650	25	91 250	suuhygienisti	3 000	50	150 000
yhteensä			8 629 398	yhteensä			8 900 120

Vastuualue: 2601 Sairaanhoitopalvelut**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Vastuualue hankkii lainmukaiset erikoissairaanhoidon, ensihoidon ja muun sairaanhoidon palvelut. Kuntastrategialla ei voida suoranaisesti ohjata lakisääteisten sairaanhoitopalvelujen tuottamista. Kunnat osallistuvat kuntayhtymien tavoiteasetteluun toimimalla osaltaan kuntayhtymien hallinnossa.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	45	43	43	43	43
Toimintamenot	-13 708	-14 573	-14 619	-14 619	-14 619
Toimintakate (netto)	-13 663	-14 530	-14 576	-14 576	-14 576

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolin selkeyttäminen.	Selkeät roolit sairaanhoitopiirin päätöksenteossa
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Osallistuminen sairaanhoitopiirin tuottavuushankkeeseen

4. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

VASTUUALUE: 2601 Sairaanhoitopalvelut

Pohjois-Savon SHP (=KYS), Varkauden sairaala, muut erikoissairaanhoidon sairaalat, muut sairaalat

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
KYS			
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	11 465 988	12 193 000	12 315 000
(sis. netto menot	11 465 988	12 193 000	12 315 000
Toiminta			
Hoitopäivät	6 510		
Hoitojaksot	1 686		
Avohoitokäynnit	13 778		
Leikkaukset	764		
Jonossa	136		
Ensihoito (sis. KYS T 2012 alk.)			
toimintakulut	453 533	449 937	454 346
Varkaus			
Toimintakulut	1 466 522	1 590 000	1 500 000
Hoitopäivät	1 398		
Hoitojaksot	210		
Avohoitokäynnit	2 144		
Leikkaukset	75		
Muu erikoissairaanhoito			
Toimintakulut	52 970	48 000	50 000
Muut sairaalat (Matti ja Liisa koti, kuntoutuskoti Oiva, Kuel siirt. palvelusuhteet)			
Toimintakulut	268 673	292 290	299 672
Toimintatuotot	44 942	42 900	42 800
Nettomeno	223 682	249 390	256 872

Toimielin: 30 Koululautakunta

Tulosalue: 311 Koulutoimi

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Perusopetuksen tehtävänä on auttaa lasta kasvamaan hänen omien kehitysedellytystensä pohjalta itsetun-
noltaan vahvaksi yhteiskuntakelpoiseksi yksilöksi, kasvattaa hänet jatko-opintoihin kykeneväksi, kulttuuripe-
rintöään arvostavaksi, avarakatseisesti kansainvälisyyteen ja monikulttuurisuuteen suuntautuvaksi, ihmisoii-
keuksia sekä sukupuolten välistä tasa-arvoa kunnioittavaksi ja ympäristön suhteen vastuuntuntoiseksi ihmi-
seksi.

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ih-
misiksi sekä yhteiskunnan jäseniksi. Koulutus antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten
sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot. Lisäksi tuetaan
opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana. Yhteiseen
päämäärään päästään yhteistyössä nuorten ja heidän kotiensa kanssa.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	290	200	200	200	200
Toimintamenot	-9 777	-10 051	-9 937	-9 937	-9 937
Toimintakate (netto)	-9 488	-9 851	-9 737	-9 737	-9 737

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Yhdenvertainen oppimisympäristö	Uusi opetussuunnitelma	Käyttöön 1.8.2016 lukien luokilla 1 - 6
Pakolaisten vastaanotto	Pakolaisten vastaanottosuunni- telman laatiminen yhdessä mui- den hallintokuntien kanssa	Laadittu elokuun loppuun men- nessä.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Passiivisen työmarkkinatuen mi- nimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtämi- nen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpitei- siin.	Kahden työntekijän sijoittaminen koulutoimeen

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelma-versiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Sähköisten ylioppilaskirjoitusten toteuttaminen portaittain syksystä 2016 alkaen. Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen uuden opetussuunnitelman mukaisesti
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Opetussuunnitelman käyttöön ottoon liittyvä koulutus; osa toteutetaan alueellisena
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.	Kehityskeskustelujen painottaminen enempi opetusmenetelmien kehittämisen edistämisen ja tiimityöskentelyn suuntaan
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Opetustyön toetutumiseen liittyvä kysely toteutetaan alueellisena samojen kuntien kanssa, joiden kanssa on laadittu uusi opetussuunnitelma

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolin selkeyttäminen.	
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Uuden opetussuunnitelman toetutuminen käytännössä kouluittain.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Yksittäisten koulukiinteistöjen sisäilmaongelmat

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit**Tulosyksikkö: 3121 Perusopetus**

Opetusryhmien keskokoot alakouluissa lv 2015/16		Oppilaita yht.	Alakouluja
vuosiluokat 1-6 keskimäärin	16 oppilasta/ryhmä	606	6
3-opettajainen koulu	13 oppilasta/ryhmä	116	3
6-opettajainen koulu	14 oppilasta/ryhmä	163	2
Alapihan koulu	18 oppilasta/ryhmä	289	1
Opettajia, rehtori yhteensä 42			

Opetusryhmän keskokoko Kivelän koulussa lv 2015/16		Oppilaita yht.	Luokkia
vuosiluokat 7-9 keskimäärin	16 oppilasta/ryhmä	323	19
7.lk	16 oppilasta/ryhmä	114	7
8.lk	17 oppilasta/ryhmä	103	6
9.lk	18 oppilasta/ryhmä	106	6
Opettajia, rehtori yhteensä 32			

Eriyisen tuen luokkamuotoinen opetus lv 2015/16				
Opetusryhmien koot Tietolan ja Kivelän kouluissa	Ea	Eb	Ec	7 - 9 lk.
Tietola	6	7	6	
Kivelä				9
Opettajia yhteensä 3 (Tietola)				

Toiminta ja tunnuslukuja	lv 2013–14	lv 2014–15	lv 2015–16
Peruskoulun kokonaisoppilasmäärä (1-9.lk)	949	924	910
Koulukuljetuksessa oppilaita	443	423	426
Eriyistä tukea saavat oppilaat	51	50	40
* luokkamuotoinen opetus	30	29	19
* integroidut	21	31	21
Peruskoulun päättäneet	101	100	110
Leppävirran lukioon menneet	48	46	33
Opettajien lukumäärä	84	79	77

3121 perusopetuksen kustannukset (sis. aamu/ip-toi)	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Toimintamenot yhteensä, €	8 559 236	8 845 178	8 957 426
Toimintatuotot yhteensä, €	217 136	200 000	200 000
Toimintakate, €	8 342 099	8 645 178	8 757 426

Tulosyksikkö: 3611 Lukiokoulutus

	lv.2014–2015	lv 2015–2016
Lukion tuntikehys	230	231
Keskiarvoraja	7,0	7,0
Oppilasmäärä 1. vuosikurssi	51	36
Oppilasmäärä 2. vuosikurssi	47	48
Oppilasmäärä 3. vuosikurssi	38	36
Oppilasmäärä 4. vuosikurssi	1	1
Yhteensä	137	131
aineopiskelijat	0	0
Kurssien min/ max -koot	min	max
Opiskelijaa/ryhmä	4	36

Toiminta- ja tunnuslukuja	lv 2013–14	lv 2014–15	lv 2015–16
Lukion oppilasmäärä	117	139	131
Lukion päättäneet (kevät + syksy yht.)	41	kevät 29	
Opetustuntien kokonaismäärä	237	237	171
Voimavarat:			
Opettajien lkm + rehtori	11	11	10
Muu henkilökunta	1	1	1
huom. tilapalvelu			

3611 lukiokoulutuksen kustannukset	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Toimintamenot yhteensä, €	1 136 746	1 120 406	931 100
Toimintatulot yhteensä, €	72 606	0	0
Toimintakate, €	1 064 139	1 120 406	931 100

Vastuualue: *3011 Koulutoimen hallinto*

1. Koululautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	- 81	-85	-48	-48	-48
Toimintakate (netto)	- 81	-85	-48	-48	-48

Vastuualue: *3120 Opetustoimi*

1. Koululautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	290	200	200	200	200
Toimintamenot	- 9 696	-9 966	-9 889	-9 889	-9 889
Toimintakate (netto)	- 9 406	-9 766	-9 689	-9 689	-9 689

Toimielin: 40 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tulosalue: 471 Sivistystoimi

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Sivistystoimen tehtävänä on kehittää, edistää ja järjestää monipuolista kulttuuri- ja vapaa-ajan tarjontaa eri toimijoiden kanssa. Sivistystoimen kokonaisuuteen kuuluu kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut, kotiseutu- ja ystävyyskuntatyö sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaaliminen ja edistäminen. Leppävirran kunta huolehtii sivistystoimen kokonaisuudesta omana toimintanaan talousarvioon kirjatun määrärahan puitteissa.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	55	38	40	40	40
Toimintamenot	-1 614	-1 473	-1 508	-1 508	-1 508
Toimintakate (netto)	-1 558	-1 435	-1 468	-1 468	-1 468

Vastuualue: 4711 Sivistystoimen hallinto

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Leppävirran kunta huolehtii sivistystoimen kokonaisuudesta omana toimintanaan talousarvioon kirjatun määrärahan puitteissa. Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on huolehtia, että vastuualue toimii taloudellisesti, tehokkaasti ja toimintoja kehittäen.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	8	3	3	3	3
Toimintamenot	-202	-177	-184	-184	-184
Toimintakate (netto)	-194	-175	-181	-181	-181

3. Valtuuston ja lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Kyläyhdistysten kehittämishankkeiden tukeminen avustuksin	Avustusta saaneiden kyläyhdistysten sekä hankkeiden lukumäärä, myönnettyjen avustusten yhteissumma

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tarjotaan mahdollisuuksien mukaan harjoittelupaikkoja sivistystoimen tulosalueella	Harjoittelijoiden/työkokeilijoiden lukumäärä v. 2016
Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	Liikuntapaikkojen asianmukainen kunto ja käytettävyys	Asiakaspalaute

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Uutiskirjeen käyttöönotto yhdistysten tiedotuksessa (tulosalueen yhteinen)	1 - 2 uutiskirjettä /vuosi
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Koulutustarpeiden kartoittaminen, koulutuksiin osallistuminen	Koulutuspäivien lukumäärä / hlö
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Asiantuntemuksen ja osaamisen vahvistaminen	Kehityskeskustelut, sairauspoissaolojen seuranta

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Palvelusopimusten hallinta	v. 2015 päivitettyjen sopimusten seuranta (kansalaisopistotoiminta sekä liikuntapalvelut)	Sovittujen tavoitteiden toteutumisen seuranta osavuositarkastusten yhteydessä.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Tulosalueen sopimusten ajantasaisuus.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Riskitekijä: Muutos henkilöstössä. Varaudutaan kuvaamalla keskeiset tehtävät työohjeiksi.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Sivistystoimen avustukset	111 067	97 323	104 320
Avustetut seurat yhteensä lkm	59	59	59
josta liikunta- tai urheiluyhdistyksiä lkm	12	12	12
kulttuuri-, nuoriso- tai harrasteyhdistyksiä lkm	12	12	12
kyläyhdistyksiä lkm	19	19	19
eläke- tai vammaisyhdistyksiä lkm	16	16	16
Avustukset €/as.	10,99	9,6	9,7
Avustukset liikuntajärjestöille, €	38 342	33 650	33 650
josta perusavustukset	19 500	17 500	17 500
ohjaustoiminta-avustukset	9 542	7 150	7 150
ohjaajakoulutusavustukset	3 000	3 000	3 000
stipendit yksityisille urheilijoille	3 300	3 000	3 000
tapahtuma-avustukset	3 000	3 000	3 000
Avustukset muille yhdistyksille € (kulttuuritoimi, kylätoiminta)	37 225	31 870	38 870
josta Kylätoimikunnat ja -yhdistykset	19 560	16 300	23 300*
Eläkeläis- ja vammaisjärjestöt	6 120	5 170	5 170
Kulttuuri-, harraste- ja yleishyödylliset toimijat	11 545	10 400	10 400
Kulttuuripalkinto	500	500	500
Leppäkerttu Oy:			
Uimala-kylpyläpalvelujen kuntatuki	26 000	25 000	25 000
Alle 15-v. jäävuorojen tukemiseksi	6 300	6 300	6 300
Seurakehittämö-hanke 2013–2014 (projekti, ei avustuksissa)	420	0	0
Palvelusopimukset			
Liikuntapalvelujen tuottaminen kuntaan (Leppäkerttu Oy:n palvelusopimus)	274 048	204 048	230 548**
Kansalaisopistopalvelujen tuottaminen kuntaan (Soisalo-opisto-sopimus)	209 274	155 000	155 000

* Sisältäen 7 000 €:n lisämäärärahan (KH 7.12.2015 § 210: Kylätoiminnan tukeminen)

** Sisältäen 27 000 €:n lisämäärärahan (KH 7.12.2015, § 210: Leppäkerttu Oy:ltä *kylätoiminnan ostopalveluihin (mm. latujen ylläpito). *Sana kylätoiminnan lisättiin tarkennukseksi kv:ssa 14.12.2015.

Vastuualue: 4713 Kulttuuritoimi**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Edistetään, tuetaan ja järjestetään kulttuuritoimintaa kaikille kuntalaisille yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on paikallisen kulttuuritarjonnan aktivointi ja kehittäminen.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	1	0	0		
Toimintamenot	-38	-35	-35		
Toimintakate (netto)	-37	-35	-35		

3. Valtuuston ja lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Paikallisten kulttuuritoimijoiden hyödyntäminen kulttuuritoimen tapahtumatuotannossa	Toteutuneiden kulttuuritapahtumien lukumäärä/v.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittämisen</i>	Uutiskirjeen käyttöönotto tiedotuksessa (tulosalueen yhteinen), kulttuuritiedotus	1 - 2 uutiskirjettä /vuosi

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Tapahtumien sopimuseuranta.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Kotiseutumuseo-rakennuksen kunto: sisäilmakartoitus v. 2016 (ei tehty 2015)

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: **4750 Kirjastotoimi**

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Edistetään asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, elinikäiseen oppimiseen sekä tietoverkkojen käyttöön.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	27	17	17	17	17
Toimintamenot	-563	-551	-546	-546	-546
Toimintakate (netto)	-535	-533	-529	-529	-529

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Kirjastoautopalvelujen tarjoaminen kysynnän mukaan	Pysäkit, aukioloajat

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Pitkäaikaistyöttömien, harjoittelijoiden ja kesätyöntekijöiden määräraikainen työllistäminen	Määräaikaisten määrä

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Uudet sähköisen asiointin muodot: lainattavien e-kirjojen hankkiminen	Hankittujen nimekkeiden määrä
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen	Koulutussuunnitelma, koulutuspäivät / htv
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Esimiestyön kehittäminen	Työturvallisuuskeskuksen työhyvinvointikortti
Tuottavuuden edistäminen	Kirjasto tutuksi -hanke päiväkodin kanssa jatkuu. Kohtaamisia kirjastoissa ja kouluissa -hanke Varkauden ja Heinäveden kirjaston kanssa jatkuu. Kirjavinkkaustoiminnan aloittaminen.	Kirjastonkäytön opetusten määrä, osallistujien määrä Kirjailijavierailujen määrä, osallistujien määrä Kirjavinkkauskertojen määrä, osallistujien määrä

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Uuden kirjastojärjestelmän tietoturvallisuus.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Äkilliset sairastumiset, vaikea saada lyhytaikaisia sijaisia. Varaudutaan laajentamalla osaamista.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Kokoelmat, kpl/1000 as	8 696	8 900	8 900
Lainat, kpl	183 440	193 000	185 000
Fyysiset käynnit, kpl	90 186	90 000	90 000
WWW-käynnit Web-Origossa, kpl	21 190	20 000	21 000
Asiakastietokoneet, kpl	9+2	9+2	9+2
Kirjahankinnat, kpl	3 660	3 500	3 500
Muut kirjastoaineistohankinnat, kpl	798	700	700
Kirjapoistot, kpl	5 907	3 500	3 500
Ääni- ja kuvatallenteet	9 422	9 600	9 600
Lehtinimikkeet, kpl	219	224	220
Tehokkuus ja taloudellisuus			
Aineistokustannukset €/asukas	8,68	9,43	9,39
Lainan hinta €/laina	2,92	2,84	2,86
Nettomenot €/asukas	53,42	53,83	52,81
Taloudellisuus = (aineistokulut + henkilöstökulut) / (lainat + käynnit)	1,46	1,38	1,35
Voimavarat			
Vakanssit	*8	7	6
Tilat m ²	1 020	1 020	1 020

*Kaksi työntekijää on osatyökyvyttömyyseläkkeellä

Vastuualue: 4772 Soisalo-opisto

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Soisalo-opiston isäntäkunta on Varkaus ja se tuottaa kansalaisopistotoiminnan sekä taiteen perusopetusta Heinäveden, Joroisten ja Leppävirran kuntiin ostopalvelusopimusten mukaisesti.

Vapaan sivistystyön sekä taiteen perusopetuksen (yleinen ja laaja) tavoitteet määritellään vuosittain kunnan ja Soisalo-opiston välisen palvelusopimuksen mukaisesti. Soisalo-opisto määrittelee itse operatiiviset tavoitteensa huomioiden kuntien väliset palvelusopimukset.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-209	-179	-180	-180	-180
Toimintakate (netto)	-209	-179	-180	-180	-180

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Päivitetyn sopimuksen toteutumisen sovitusti	Osavuosisikatsaukset, talouden toteutuma

4. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Riski: kurssien peruuntuminen opiskelijamääristä johtuen ja talousarvion ylittyminen. Varautuminen: asiakaspalautteen hyödyntäminen kurssisuunnittelussa, talouden seuranta osavuosisikatsauksin.

5. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 4803 Nuorisotoimi**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Nuorisopalvelut ovat kaikkien nuorten tavoitettavissa. Nuoriso-palvelujen tehtävänä on lasten ja nuorten sosiaalinen vahvistaminen, kasvun, kehityksen ja itsenäistymisen tukeminen sekä kasvu- ja elinolojen parantaminen. Toiminta on pääosin ennaltaehkäisevää kasvatus-, ohjaus- ja tukitoimintaa, nuorten omaehtoisesta toiminnan tukemista sekä kansalaisvaikuttamiseen ja vastuuseen kasvattamista. Kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat leppävirtalaiset.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	1	3	3	3	3
Toimintamenot	-208	-209	-218	-218	-218
Toimintakate (netto)	-207	-206	-215	-215	-215

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Monipuolisten harrastepalvelujen tarjoaminen haja-alueen lapsille ja nuorille	Osallistujien määrä Toteutuneiden tapahtumien määrä

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tarjotaan mahdollisuuksien mukaan harjoittelupaikkoja nuorille	Harjoittelijoiden/työkokeilijoiden määrä v. 2016

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Uutiskirjeen käyttöönotto tiedotuksessa (sivistystoimen tulosalueen yhteinen)	1-2 uutiskirjettä/vuosi
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstön osaamisen kehittäminen.	Koulutuspäivät/työntekijä Kehityskeskustelut 100 %
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Esimiestyössä varhaisen puuttumisen kehittäminen	Tehtävien ja työajan oikea mitoitus
Tuottavuuden edistäminen	Pitkäjänteistä ennaltaehkäisevää nuorisotyötä nuoren elämänlaadun parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi Nuorisotyö koulussa antamaan omalta osaltaan tukea yleisen kouluviihtyvyyden edistämiseksi	Toimenpiteisiin ohjautuneet alle -29-vuotiaat Toimintaan osallistuneiden nuorten määrä

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Sairauspoissaolot	Sairauspoissaolojen seuranta
Työvuorosuunnitelma	Toteutunut suunnitelman mukaan

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Äkilliset sairastumiset ja pitkät poissaolot. Osaamisen jakaminen työyhteisön sisällä.
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Nuorisotilakäynnit, kpl	11 680		
Kerhot, kpl	17	17	19
Leirit, kpl	8	9	8
Retket, kpl	2	2	2
Kurssit, kpl	2	2	2
Muita tilaisuuksia, kpl	15	12	12
Avustetut yhdistykset, kpl	6	8	6
Jaetut avustukset, €	3 662	8 000	5 500
Avustukset €/alle 29 v as.	1,40	2,43	2,11
Lehtinimikkeet, kpl vrt. OPM:n suositus			
Nuorisotyön nettomeno/as	20,68	19,07	19,90
Nuorisotyön kokonaismenot/as	20,80	19,37	20,20
Voimavarat			
Vakanssit	3,5	3,5	3,4
oppisopimusopiskelija	0	0	0
Nuorisotilojen lukumäärä (sis. vuokratilat)	6	2**	2

* Tehty sisäisiä kustannusjakomuutoksia

** Kirkonkylän nuorisotila ja Sorsakosken koulu, iltatoiminta

Vastuualue: 4853 Liikuntatoimi**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Liikuntapalvelut tuottaa kunnan tytäryhtiö Virkistysuimala Leppäkerttu Oy erillisellä sopimuksella määrittetyssä laajuudessa.

Liikuntapalvelujen taso ja tavoitteet määritellään vuosittain kunnan ja Leppäkerttu Oy:n välillä laadittavassa palvelusopimuksessa. Virkistysuimala Leppäkerttu Oy määrittelee itse operatiiviset tavoitteensa huomioiden kunnan kanssa solmitun palvelusopimuksen ja kunnan tytäryhteisöilleen asettamat tavoitteet

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	18	15	17	17	17
Toimintamenot	-393	-322	-346	-346	-346
Toimintakate (netto)	-375	-307	-329	-329	-329

Sisältäen 27 000 €:n lisämäärärahan (KH 7.12.2015, § 210: Leppäkerttu Oy:ltä *kylätoiminnan ostopalveluihin (mm. latujen ylläpito).

3. Valtuuston ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Palvelusopimusten hallinta	Tiedottaminen kuntalaisille palvelutasosta/sisäinen tiedottaminen	Viestintäsuunnitelma
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Asiakaspalautteen hyödyntäminen liikuntapalvelujen aktiivisessa kehittämisessä	Asiakaskysely

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Työaikaseuranta, yhteispalaverit, palvelutason seuranta, talouden seuranta

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Henkilöstön ikääntyminen ja työssäjaksaminen, taloudelliset riskitekijät. Varautuminen: henkilöstön työssäjaksamisen toimenpiteet, taloudellisten riskien ennakointi ja varautuminen.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Ylläpidettävät liikuntapaikat, alueet ja rakennukset:			
Urheilu- ja pallokentät, kpl	15	9	9
Luistelualueet ja kaukalot, kpl	2+9	2+8	28
Uimalat	3	3	3
Hiihtoladut, km	110	110	110
Kuntoilureitit, km	30	30	30
Moottorikelkkareitit, km	56	56	56
Muut ylläpidettävät alueet: laavut	4	4	4
Monitoimikentät	4	4	4
Muu urheilutoiminta/kuntatuki:			
Uimala-kylpyläpalvelujen maksualennus	26 000	25 000	25 000
Alle 15-v. jäävuorojen tukemiseksi	6 300	6 300	6 300
Voimavarat			
Vakanssit	0	0	0
Kustannustiedot: (menot)			
Hallinto, €	1 940	400	500
Liikuntapaikat, -alueet ja -rakennukset, €	116 466	117 591	115 176
Ostopalvelut Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	274 048	204 048	203 548
Liikuntatoimen nettomenot €/as	36,8	30,1	30,1
Liikuntatoimen menot yhteensä	392 557	322 039	319 224
Toimintatulot yhteensä	17 506	15 350	18 500
Nettomenot	375 051	306 689	300 724

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta**1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	6 473	6 822	6 654	6 654	6 654
Toimintamenot	-7 029	-6 411	-6 402	-6 402	-6 402
Toimintakate (netto)	-556	412	251	251	251

2. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

Asuminen ja elinympäristö							Toimet /hankkeet	Mittarit
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	vesi- ja viemärilaitos	rakennusvalvonta		
Kirkonkylän asemakaavat	o	pv	o	-	o	o	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet.	Maankäyttö ja kaavoitus huolehtii hankkeiden kaavasuunnittelun etenemisestä. Luonnos - ja ehdotusvaiheet 2016 vuoden aikana.
Suoniemen kehittäminen	o	pv	o	-	o	o	Asemakaava valmistelussa.	
Monipuolisten asumis- ja yrittämistarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	o	pv	o	-	o	o	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevalalla käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	
Pakolaisten vastaanotto	pv	-	-	o	-	o	Pakolaisten vastaanottosuunnitelman laatiminen	Tilapalvelut osallistuu asiantuntijana laatimiseen: valmis elokuun loppuun mennessä.
<i>Strateginen maahankinta</i>	-	pv	-	-	-	-	Pyritään aktiiviseen maanhankintaan strategisesti tärkeillä alueilla	Tekninen toimi valmistelee maanhankinnat hyväksymiskäsittelyyn.

Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	vesi- ja viemärilaitos	rakennusvalvonta	Toimet /hankkeet	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	-	o	o	o	o	-	Passiivisen työmarkkinatuen mini-mointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.	Tekninen toimi järjestää työllistettäville sopivia tehtäviä vähintään 3 henkilölle.
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	-	o	o	o	o	o	Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).	Tekninen toimi osallistuu asiantuntijana kehittämishankkeeseen.
Kunnalliset palvelut ja henkilöstö							Toimet / hankkeet	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	o	o	o	o	o	o	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelma-versiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Osallistuu kunnan hankesuunnittelun laatimiseen asiantuntijana teknisen toimen osalta.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	o	o	o	o	o	o	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnitelma.	Tekninen toimi valmistelee omalta osaltaan koulutussuunnitelman.
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	o	o	o	o	o	o	HR-proessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö).	Tekninen toimi osallistuu kehittämiseen henkilöstöhallinnon johdolla.
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	pv	o	o	o	o	o	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä bench-markkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Talouden tunnuslukujen myönteinen kehitys. Osallistutaan kehittämään hallintopalveluyksikköä (yksikön muodostaminen vuoden loppuun mennessä).
Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset							Toimet / hankkeet	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	pv	o	o	o	o	o	Strategian ja taloushallinnon pro-sessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	Strategian jalkauttaminen.

Tulosalue: 511 Tekninen toimi**1. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	4 698	4 995	4 755	4 755	4 755
Toimintamenot	-5 996	- 5 417	-5 509	-5 509	-5 509
Toimintakate (netto)	-1 297	-423	-755	-755	-755

Vastuualue: 5100 Hallinto, 5115 ostopalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:**

Johdetaan toimialan palvelujen järjestämisen ja tuottamisen suunnittelua ja toteutusta sekä tuotetaan taloushallinnon, suunnittelun ja toimistotyön palveluja. Toiminnan perustana ovat toimintayksiköiden tarpeet kehittää kuntaa hyväksi ja turvalliseksi asua, liikkua ja toimia järjestämällä ja tuottamalla tätä tukevia palveluja.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5100	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	35	12	12	12	12
Toimintamenot	-348	-263	-267	-267	-267
Toimintakate (netto)	-312	-251	-255	-255	-255

Vastuualue 5115 ostopalvelut	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	33	43	19	19	19
Toimintamenot	-852	-840	-791	-791	-791
Toimintakate (netto)	-819	-797	-772	-772	-772

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
A2. Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Joukkoliikenteen ja palveluliikenteen palvelut	Kuljetustarpeiden yhteen sovittaminen sosiaali- ja koulutoimen kanssa: yhteyshenkilön nimeäminen esim. hallintopalveluyksikköön.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.	Yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa edistetään työllisyyttä sijoittamalla työllistettäviä sopiviin tehtäviin.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Kunnan päivitettyjen intrasivujen hyödyntäminen. Ohjelmistojen päivitykset vuosittain.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Koulutussuunnittelun laatiminen vuosittain.
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö).	Osallistutaan työhyvinvointia edistävään toimintaan yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa (yhteiset koulutukset). Teknisen toimen prosessit valmiit.
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Osallistutaan kehittämään hallintopalveluyksikköä (yksikön muodostaminen vuoden loppuun mennessä).

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolin selkeyttäminen.	Laaditaan hankintastrategia ja -suunnitelma
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Osavuosisikatsaukset ja tilinpäätös

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Sopimusten ajantasaisuus
----

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tietojärjestelmien hallinta: varmuuskopiot
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja 5100				
Perustiedot	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Henkilöstön määrä				
Kuukausipalkkalaiset (tsto, rak.valv)	13	12,5	13,5	13
Kuukausipalkkalaiset (siivous,kiint.,vesil.)	19,5	20	20	21
Tuntipalkkalaiset, lkm, koko tekn.toimi	8	9	9	8
	40,5	41,5	42,5	42
Toiminnan laajuustiedot				
Joukkoliikenne				
Seutuliput				
Seutulippujen myynti, kpl	1 012	900	450	400
Seutulipuilla tehdyt matkat, kpl	31 562	29 500	15 000	14 000
Palveluliikenne				
PALI-bussi				
- ajokilometrit	56 477	65 000	88 000	88 000
- matkustajamäärä, kpl	10 288	15 000	20 000	25 000
- liikenteen nettomenot, €	86 756	69 000	120 000	120 000
- kustannus/matka, €, alv 0 %	8,43	4,60	6,00	4,80
Taksilinjat/asiointiliik. Kurjala, Näädänmaa				
- matkustajamäärä, kpl	1 104	1 000	700	700
- liikenteen nettomenot, €	11 696	11 500	19 500	19 500
- kustannus/matka, € alv 0 %	10,59	11,50	27,86	27,86
Ostoliikenne				
Ostettuja vuoroja/koulupäivä	8	8	8	8
Vuoroja yhteensä/vuosi	1 410	1 500	1 500	1 500
Asiointiliikenteen matkustajamäärä	13 630	19 000	1 300	1 300
Liikenteen nettomenot/vuosi *	135 528	112 000	37 500	37 500
Kustannus/matka, € alv 0 %	9,94	5,89	28,85	28,85
* teknisen toimen osa kokonaiskuluista				

Vastuualue: 5201 Maankäyttö- ja mittauspalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Maankäyttö ja mittauspalvelut tulosalue vastaa kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, maanhankinnasta, maanluovutuksesta, maa- ja metsätiloista sekä kartasto-, mittaus- ja paikkatietopalveluista. Maa- ja metsätilat: kunnan omien metsien hoito ja puun myynti. Haja-asutusalueiden yksityisteiden kunnossapidon avustaminen ja tiekuntien opastaminen yksityistielain mukaisissa asioissa.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5201	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	626	962	725	725	725
Toimintamenot	-593	-592	-653	-653	-653
Toimintakate (netto)	33	371	71	71	71

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet.	Kaavaluonnosten ja – ehdotusten eteneminen hallinnolliseen käsittelyyn vuoden loppuun mennessä.
Suoniemen kehittäminen	Asemakaava valmistelussa.	Yleiskaavan hyväksyminen, asemakaavan eteneminen hyväksymiskäsittelyyn.
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevilla käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	Kaavoitusten eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä luonnos- ja ehdotusvaiheisiin vuoden loppuun mennessä. Yleiskaavojen tonttien valmistelu myyntiin.
<i>Strateginen maahankinta</i>	Edullisten kauppojen tarjoutuessa nopea reagointi.	Selvitetään 2 vk aikana alueen tiedot ostopäätöksen harkintaa varten.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).	Osallistutaan asiantuntijana ja edesautetaan kehittämishanketta.
B4. Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustaaajaman vetovoiman kehittäminen	Kirkonkylän asemakaavoitus (osa-alueet)	Yrityshankkeita sisältävien asemakaavojen eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä: tavoite 1 v kaavan hyväksymiseen.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Extranetin ja kunnan kotisivuja käytetään kaikkien kaavojen nähtävillä olon ilmoittamiseen.
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Taksojen täydentäminen ja tarkistaminen vuosittain.

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Osavuosisikatsaukset ja tilinpäätös

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Sopimusten ajantasaisuus
----

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tapaturmariskit mittaus- ja metsätoissa
---

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja 5201

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Henkilöstön määrä	7,05	7,2	7,2	7,2
Maankäyttö- ja kaavoitus + mittaus				
• kk-palkkaiset	3,5	3,2	3,2	3,2
• tuntipalkkaiset	2	2	2	2
Maa- ja metsätilat				
• kk-palkkaiset, htv	0,55	1	1	1
• tuntipalkkaiset, lkm	1	1	1	1

Suoritteet	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Asemakaava-aluetta, ha	954,19	960	975	975
Ranta-asemakaava-aluetta, ha	3 615,41	3 580	3 700	3 740
Yleiskaava-aluetta, km ²	535	657	696	696
Asuintontteja myynnissä	65	70	70	70
Myydyt /vuokratut uudet omakotitalotontit, asemakaavan ulkopuoliset alueet kpl	2/0	5	5	5
Myydyt / vuokratut uudet omakotitalotontit asemakaava-alueet kpl	1/0	7	7	7
Myydyt / vuokratut rivitalotontit /kerrostalotontit tms.	-	1	1	1
Rakennettujen vuokratonttien myynti kpl	2	5	5	5

Suoritteet	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Muut rakennuskäyttöön myydyt / vuokratut alueet (esim. T-alueet) kpl	11	3	3	3
Maan hankinta kpl	2	3	3	3
Maan hankinta ha	20	10	10	10
Rakennustonttien vuokratuotto (euroa)	126 000	138 000	135 000	135 000
Kartoitus ha I	-	5	10	10
Paalutus kpl				
– tontit kpl	9	15	15	15
– rakennukset kpl	4	15	15	15
Pohjakartta (pinta-ala, hehtaaria)	1 900	1 900	1 900	1 900
Kunnallistekniikan mittausta km/tehty	tehty	10	10	10
Asiakasneuvonta/kaavoitus ja mittausta / kpl	4 200	3 800	4 000	4 000
Viranhaltijapäätökset ja lausunnot /kaavoitus kpl	84	40	70	70
Maa- ja metsätilat				
Maa- ja metsätalousmaa, ha	2 860	2 860	2 886	2886
Myyty puutavara m ³	13 733	17 000	14 000	15 000
Taimikon hoito ha	21,9	150	250	250

Vastuualue: **5301 Kunnallistekniset palvelut**

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaukset:

Liikenneväylien, viheralueiden ja muiden yleisten alueiden sekä vesihuoltoon liittyvä rakentaminen ja kunnossapito.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5201	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	49	27	40	40	40
Toimintamenot	-852	-795	-811	-811	-811
Toimintakate (netto)	-804	-768	-771	-771	-771

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Juottoranta - Ukkonniemi kaavoitushankkeet.	Katurakentamisen yleissuunnittelun eteneminen kaavan mukana.
Suoniemen kehittäminen	Asemakaava valmistelussa.	Rakennussuunnittelun eteneminen kaavan mukana.
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tontti-tarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukkonniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevalle käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	Hoitosuunnitelman mukainen taso toteutuu hoidossa. Katukorjaushankkeet tot. investointiohjelman mukaisesti.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Katurekisteriohjelman hankinnan selvittäminen
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Henkilöstösuunnitelman laatiminen ja jatkotoimenpiteistä päättäminen
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö).	Osallistutaan työhyvinvointia edistävään toimintaan yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa (yhteiset koulutukset).
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Taksojen täydentäminen ja tarkistaminen vuosittain. Energian säästöselvitys (katuvalot) vuoden loppuun mennessä: tavoite 50 % energian kulutuksen vähentäminen, kun kaikki katuvalot on uusittu.

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja -tapoja. Osavuositarkastukset ja tilinpäätös.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Sopimusten ajantasaisuus
----

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Työtaturmat: työsuojelun keinot. Henkilöstöresurssit, henkilöstösuunnittelu; katujen kuntotaso
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja 5301

Perustiedot (tuotannon tekijät)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Henkilöstön määrä				
Kaavatiet, htv	2,65	2	2,65	
Viheralueet ja leikkikentät, htv	2,65	2	2,65	
Toiminnan laajuus ja kustannukset	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
KAAVATIET				
Kadut ja tiet, pituus m	78 460	78 460	78 500	
Kevyenliikenteenväylät, pituus m	25 775	25 775	25 800	
*Alueurakka, €	266 850	266 850	290 000	
*Muu kesä kunnossapito, €	76 000	30 000	30 000	
*muu talvi kunnossapito, €	12 000	10 000	10 000	
*Katuvihreät, €	65 000	30 000	30 000	
*Menot yhteensä, €	419 850	336 850	360 000	
TIEVALAISTUS				
Valaistuspisteitä	2 104	2 104	2 104	
Valaistut kadut ja tiet, m	70 450	70 450	70 500	
Menot yhteensä, €	139 641	168 635	137 000	
VIHERAL PUISTOT				
A1 Edustusviheralue, ha	1,20	1,20	1,20	1,2
A2 Käyttöviheralue, ha	12,00	12,00	12,00	12,00
A3 Käyttö- ja suojaviheriöt, ha	3,70	3,70	3,70	3,70
*Viheral. työnjoht. ja yleiskust.	60 000		18 000	18 000
*Puistot, kpl	2	2	2	2
*Puistometsät, ha	160	160	160	160
*Leikkikentät, kpl	16	16	16	16
*Koirapuistot, kpl	1	1	1	1
*Menot yhteensä, €	155 000	96 000	81 000	81000
MUUT YLEISET ALUEET JA LAITURIT				
*Venelaiturit, kpl	14	14	14	
*Veneiden laituripaikat, kpl	197	197	197	
*Veneiden rantapaikat, kpl	167	168	168	
*Venetarvikkeiden tarvikkekopit	24	24	24	
*Veneenlaskupaikat, kpl	8	8	8	
*Pyykki-/mattolaiturit, kpl	5	5	4	
*Veneilyreitit, kpl	2	2	2	
*Retkeilyalueet ja -reitit, kpl	2	2	2	
*Muut yleiset kohteet – mm. torit, kpl	2	2	2	
*Menot yhteensä, €	56 000	30 700	61 000	

Vastuualue: 5401 Tilapalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tulosalue vastaa kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen kunnossapidosta, peruskorjauksista, siivouksesta, huollosta ja teknisestä isännöinnistä sekä tarvittavien toimitilojen hankesuunnittelusta ja rakennuttamisesta.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5201	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	3 904	3 882	3 959	3 959	3 959
Toimintamenot	-3 244	-2 898	-2 988	-2 988	-2 988
Toimintakate (netto)	660	984	971	971	971

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
A1. Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen tiivistäminen	Kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen.	Palvelutuotannosta poistuneiden kiinteistöjen purku/myynti: Ilopillerin alue

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.	Yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa edistetään työllisyyttä sijoittamalla työllistettäviä sopiviin tehtäviin.
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).	Osallistutaan asiantuntijana ja edesautetaan kehittämishanketta.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Selvitetään sähköinen kiinteistönhallinnointi/-hoito-ohjelman käyttö/käyttöönotto.
Henkilöstö suunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallisen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Siivouspalvelun täydennyskoulutus.
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.	Yhteistyö työterveyshuollon kanssa.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Tuottavuuden edistäminen	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Siivouskohteiden mitoituksen päivittäminen. Siivoustoimen osalta valmistaudutaan ruokahuollon kanssa yhteistyöhön. Energian säästöselvitys vuoden loppuun mennessä: tavoite 5 % energian kulutuksen vähentäminen.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Henkilöstösuunnitelman laatiminen ja jatkotoimenpiteistä päättäminen. Siivoustoimen osalta valmistaudutaan ruokahuollon kanssa yhteistyöhön (yhdistelmätyöntekijät).

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja -tapoja. Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Sopimusten ajantasaisuus
----

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Työtapaturmat: työsuojelun keinot; henkilöstöresurssit; kiinteistöjen käyttöikä
---

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

<i>Käyttökustannukset</i>	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Asuinrakennukset				
Kohteita, kpl	6	6	6	6
Huoneistoala yht. m ²	2 749	2 749	2 749	2 749
Ylläpitokustannukset/v, €	129 400	121 000	110 000	110 000
Poistot /v,€	79 900	78 000	70 000	60 000
Yhteensä	209 300	199 000	180 000	170 000
Kustannus/m ² /kk	6,34	6,03	5,46	5,15
Hoitoalan rakennukset				
Kohteita, kpl	10	8	7	6
Huoneistoala yht. m ²	15 724	15 724	15 002	14 627
Ylläpitokustannukset/v, €	703 800	670 000	670 000	670 000
Poistot /v,€	309 000	310 000	260 000	250 000
Yhteensä	1 012 800	980 000	930 000	920 000
Kustannus/m ² /kk	5,37	5,19	5,17	5,24
Toimisto- ja hallintorakennukset				
Kohteita, kpl	1	1	1	1
Huoneistoala yht. m ²	3 184	3 184	3 184	3 184

<i>Käyttökustannukset</i>	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Ylläpitokustannukset/v, €	139 000	102 000	110 000	120 000
Poistot /v,€	77 700	73 000	60 000	55 000
Yhteensä	216 700	175 000	170 000	175 000
Kustannus/m ² /kk	5,67	4,58	4,45	4,58
Kokoontumisrakennukset				
Kohteita, kpl	3	3	2	1
Huoneistoala yht. m ²	2 643	2 643	1 899	837
Ylläpitokustannukset/v, €	106 000	60 000	40 000	30 000
Poistot /v,€	31 200	32 000	20 000	10 000
Yhteensä	137 200	92 000	60 000	40 000
Kustannus/m ² /kk	4,33	2,90	2,63	3,98
Opetusrakennukset				
Kohteita, kpl	12	12	11	11
Huoneistoala yht. m ²	20 532	20 532	19 910	19 910
Ylläpitokustannukset/v, €	1 080 100	606 000	850 000	850 000
Poistot /v,€	473 500	445 000	305 000	290 000
		1 051		
Yhteensä	1 553 600	000	1 155 000	1 140 000
Kustannus/m ² /kk	6,31	4,27	4,83	4,77
Sivistysrakennukset				
Kohteita, kpl	3	3	3	3
Huoneistoala yht. m ²	1 743	1 526	1 526	1 526
Ylläpitokustannukset/v, €	72 600	35 000	45 000	45 000
Poistot /v,€	66 300	20 000	45 000	45 000
Yhteensä	138 900	55 000	90 000	90 000
Kustannus/m ² /kk	6,64	3,00	4,91	4,91
Liikunta- ja vapaa-aikarakennukset <i>pl. jäähalli, kylpylä ja hiihtoareena</i>				
Kohteita, kpl	5	5	5	5
Huoneistoala yht. m ²	1 229	1 229	1 229	1 229
Ylläpitokustannukset/v, €	59 500	61 000	63 000	65 000
Poistot /v,€	25 000	25 000	20 000	15 000
Yhteensä	84 500	86 000	83 000	80 000
Kustannus/m ² /kk	5,73	5,83	5,63	5,42
Varastorakennukset				
Kohteita, kpl	6	5	5	5
Huoneistoala yht. m ²	2 468	2 468	2 468	2 468
Ylläpitokustannukset/v, €	110 000	92 000	95 000	95 000
Poistot /v,€	48 600	48 000	35 000	30 000
Yhteensä	158 600	140 000	130 000	125 000
Kustannus/m ² /kk	5,36	4,73	4,39	4,22
Liikenteen rakennukset				
Kohteita, kpl	1	1	1	1
Huoneistoala yht. m ²	476	476	476	476
Ylläpitokustannukset/v, €	44 600	55 000	55 000	55 000
Poistot /v,€	17 500	17 000	13 000	10 000
Yhteensä	62 100	72 000	68 000	65 000
Kustannus/m ² /kk	10,87	12,61	11,90	11,38
Liikerakennukset ja -tilat				
Kohteita, kpl	5	5	5	5
Huoneistoala yht. m ²	1 422	1 422	1 422	1 422
Ylläpitokustannukset/v, €	94 000	84 000	84 000	85 000
Poistot /v,€	90 000	110 000	65 000	60 000
Yhteensä	184 000	194 000	149 000	145 000
Kustannus/m ² /kk	10,78	11,37	8,73	8,50
Teollisuusrakennukset				
Kohteita, kpl	10	9	9	9
Huoneistoala yht. m ²	26 000	25 472	25 472	25 472

<i>Käyttökustannukset</i>				
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Ylläpitokustannukset/v, €	187 000	153 000	160 000	160 000
Poistot /v,€	450 000	381 000	380 000	380 000
Yhteensä	637 000	534 000	540 000	540 000
Kustannus/m ² /kk	2,04	1,75	1,77	1,77
Osakehuoneistot				
Kohteita, kpl	16	16	15	14
Huoneistoala yht. m ²	964	964	910	850
Ylläpitokustannukset/v, €	68 500	65 000	66 000	65 000
Poistot /v,€	0	0	0	0
Yhteensä	68 500	65 000	65 000	65 000
Kustannus/m ² /kk	5,92	5,62	5,95	6,37

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta

Tulosalue: 900 Vesi- ja viemärlaitos

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Jaetaan puhdasta talousvettä ja vastaanotetaan asiakkaiden jätevedet rakentamalla ja ylläpitämällä verkostoja ja niihin liittyviä kunnallisteknisiä laitteita ja rakennelmia.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	1 660	1 708	1 782	1 782	1 782
Toimintamenot	-858	-803	-729	-729	-729
Toimintakate (netto)	802	904	1 052	1 052	1 052

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet.	Vesihuollon yleissuunnittelun eteneminen kaavan mukana.
Suoniemen kehittäminen	Asemakaava valmistelussa.	Vesihuollon rakennussuunnittelun eteneminen kaavan mukana. Selvitetään uusien toiminta-alueiden kustannustasot ja – jaot.
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevalla käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	Vesihuollon rakennussuunnittelun eteneminen tonttitarjonnan mukaan.
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Vesihuollon järjestäminen toiminta-alueilla	Liittymien rakentaminen 3 viikon/sovitun aikataulun mukaisesti

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustaajaman vetovoiman kehittäminen		Liittymien rakentaminen 3 viikon/sovitus aikataulun mukaisesti

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Päivystäjälle kannettava tabletti-tietokone tarvittavine vesihuoltolaitoksen seurantaohjelmineen. Tekstiviestipalvelun selvittäminen häiriötilanteiden ilmoittamiseksi kuluttajille.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Henkilöstösuunnitelman laatiminen ja jatkotoimenpiteistä päättäminen
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.	Osallistutaan työhyvinvointia edistävään toimintaan yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa (yhteiset koulutukset).
Tuottavuuden edistäminen	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja – tapoja. Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös. Energian säästöselvitys (pumpapaamot) vuoden loppuun mennessä. selvitetään mahdollisia säästökohteita.

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Vesihuoltolaitoksen toimintamallin selvittäminen. Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja – tapoja. Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Sopimusten ajantasaisuus
----

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Jakelun keskeytyminen sähkökatkon vuoksi: varavoimajärjestelyt; tietojärjestelmien toimivuus: varmuuskopiointi, varasähköt, tietojärjestelmien yhteydet. Henkilöstöresurssit, henkilöstösuunnittelu
---

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnusluvut 900	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Veden jakelu				
Vesijohtoverkoston pituus, m	318 876	319 000	320 000	
Pohjavesilaitoksia, kpl	varalla 2	varalla 2	varalla 2	
Pumpattu vesimäärä, m ³	395 771	370 000	360 000	
Laskutettu vesimäärä, m ³	333 151	350 000	335 000	
Vesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	1,70	1,77	1,70	
Vesilaitoksen käyttömenot, €	312 393	235 659	318 770	
Vesilaitoksen käyttötulot	746 729	730 230	736 000	
Viemärointi ja jäteveden käsittely				
Viemäriverkoston pituus, m	151 987	153 000	153 000	
Jätevedenpuhdistamoita, kpl	1	1	1	
Pumppaamoita, kpl	56	58	58	
Varkauteen johdettu jv-määrä, m ³	499 293	520 000	510 000	
Laskutettu jätevesimäärä, m ³	280 148	320 000	285 000	
Jätevesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	2,54	2,72	2,96	
Viemärlaitoksen käyttömenot, €	545 898	475 194	503 070	
Viemärlaitoksen käyttötulot, €	907 885	977 280	1 035 700	
Vesihuoltolaitos yhteensä				
<i>Tuloslaskelma</i>				
Toimintatuotot	1 657 158	1 707 510	1 782 000	
Toimintakulut	858 280	710 853	730 000	
Toimintakate	801 971	996 657	1 052 000	
Poistot	-819 309	-800 000	-750 000	
Rahoitustuotot ja -kulut	-376 430	-375 000	-208 000	
Tilikauden tulos	-393 768	-178 343	94 000	

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta**Tulosalue: 590 Rakennusvalvonta****1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa. Tehtävänä on valvoa rakentamista sekä osaltaan huolehtia rakennetun ympäristön hyvästä laadusta, käsitellä rakentamiseen ja maa-ainesten ottamiseen tarvittavat luvat (6/2016 saakka), suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille. Käsitellään korjausavustukset ja energia-avustukset.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	114	120	118	118	118
Toimintamenot	-175	-190	-164	-164	-164
Toimintakate (netto)	-61	-70	-47	-47	-47

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Joustava ja nopea lupakäytäntö	Lupien käsittelyaika keskimäärin 18 pv.
Taajamaympäristön viihtyisyys	Ympäristökatselmukset	2 katselmusta/vuosi
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukoniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevalan käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	Osallistuminen asiantuntijana kaavoituksen ohjaamiseen. Lausunnot kaavahankkeisiin 2vk aikana.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustaajaman vetovoiman kehittäminen	Edistetään kaavoitusta: Kirkonkylän asemakaavat.	Osallistuminen asiantuntijana kaavoituksen ohjaamiseen. Lausunnot kaavahankkeisiin 2vk aikana.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Selvitetään sähköisten palvelujen hyödyntämistä. Otetaan sähköisiä palveluita käyttöön kun ne edistävät toimintaa taloudellisuus huomioiden.
Tuottavuuden edistäminen	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta	Taksojen tarkistaminen vuosittain: tuottojen ja kuluja vastaavuus väh. 60 % kuluista katetaan maksutuotoilla.

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja – tapoja. Osavuositarkastukset ja tilinpäätös.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Sopimusten ajantasaisuus
----

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tietojärjestelmien hallinta: varmuuskopiot,
---

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja					
590 Rakennusvalvonta	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Rakennuslupahakemukset kpl	240	240	220	230	240
Rakennuslupahakemusten käsittelyaika keskim. (pv)	20	18	18	18	18
Rakennusvalvonnan menot yht.	174 958	189 622	164 017	145 000	147 000
Tulot yhteensä, €	114 353	120 000	117 500	110 000	115 000
Nettomenot yhteensä	60 605	69 622	46 517	35 000	32 000

Toimielin: 65 Keski-Savon ympäristölautakunta**Tulosalue: 650 Ympäristötoimi****1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Ympäristötoimi vastaa ympäristönsuojelun, terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon viranomais- ja muiden tehtävien hoitamisesta yhteistoimintakunnissa. Yhteistyökunnat ovat Leppävirta, Heinävesi, Joroinen, Pieksämäki ja Varkaus. Joroisten kunta on mukana vain terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon osalta.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	1 197	1 272	1 355	1 355	1 355
Toimintamenot	-1 485	-1 610	-1 737	-1 737	-1 737
Toimintakate (netto)	-288	-338	-383	-383	-383

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
A2. Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Haja-asutusalueen jätevesienkäsitteilyn neuvonnassa huomioidaan kiinteistökohtainen vesihuollon kokonaisuus.	Asiakasneuvonta
A6. Taajamaympäristön viihtyisyys	Varkauden ilman laadun tarkkailu ostopalveluna Kuopion kaupungilta. Neuvonnan/valvonnan myötä roskaantumisen vähenee. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman toteuttamiseen osallistuminen valvontatyöryhmän esitysten mukaisesti (hyvä juomaveden	Tarkkailu toteutuu Tarkastuskäyntien lukumäärä Viranomaisen toteuttamat valvonta/neuvontatoimet kpl

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseudun yritystoiminnan kehittäminen	Hyötyeläinten sairaanhoito toteutetaan ympärivuorokautisesti. Kunnan varoista korvataan vuonna 2015 kunnaneläinlääkäriä käynnistä hyötyeläimen luona matkakustannusten ja ensimmäisen eläimen käyntimaksun osalta se osuus, mikä ylittää 50 € (veroton) käyntikertaa kohden. Korvaus on sama kaikkina päivinä ja vuorokaudenaikoina.	€/ kpl seurataan kuntakohtaisesti

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	Nettisivujen ylläpito siten, että lupa- ja ilmoituslomakkeet ovat kaikkien saatavilla sähköisesti. Ympäristönsuojelun/ maa-ainesluvituksen ohjelmiston hankinta.	Kaikki lomakkeet ovat saatavilla sähköisesti ja päivitettyinä. Seuranta kaksi kertaa vuodessa. Ympäristönsuojeluohjelmisto valittu.
Palvelustrategian laatiminen ja sen noudattaminen	Ympäristölupien käsittelyaika < 5kk. Rekisteröinti- Ilmoitusten käsittely < 90 vrk. Muut ilmoituskäsittelyt ja lausunnot < 2kk. Terveysvalvonnan suunnitelman mukaisista tarkastuksista toteutuu 70 %.	Lupien käsittelyaika Suunnitelmallisten tarkastusten määrä
Palveluiden kattavuus	Pieneläinten ja harrastuseläinten osalta turvataan päivystysaikainen peruseläinlääkintähuoltoon kuuluva palvelu. Virka aikoina em. palvelu säilytetään paikkakuntakohtaisena resurssien puitteissa	Palvelun käytön seuranta kunta-kohtaisesta.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Turvataan riittävät resurssit valvontaan. Tarpeen mukaan määräraikaista tarkastajatyövoimaa ympäristönsuojelussa ja terveystarkastuksessa. Maa-aineslupien valvonnan siirtymisen vuoksi tarvittava koulutus ja resurssointi. Laaditaan koulutussuunnitelma vuosittain.	Suoriteseuranta Henkilöstön koulutuspäivät kpl/hlö Koulutussuunnitelman toteutumisen.
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Hyödynnetään toimintamallit, työhyvinvoinnin kehittämiseksi. (esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö). Pidetään yllä yksikön omaa Tyhy-toimintaa.	Osastojen työtyytyväisyyskysely

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Ympäristötoimen talouden- ja toiminnan raportointi peruskunnille (osavuositarkastukset ja tilinpäätös).	Talousseuranta

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2015

Myyntilaskutus
----

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Henkilöstö (henkilöstömuutokset, ison alueen vaikutus työhyvinvointiin/ paljon ajokilometrejä)
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosbudjetti (1000 €)	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Toimintatulot	1 197	1 272	1 355
Myyntitulot / Liikevaihto			
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vä-			
Valmistus omaan käyttöön			
Muut tulot			
Tuet ja avustukset, kunnalta			
Toimintamenot	-1 485	-1 610	-1 737
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-39	-42	-62
Palvelujen ostot	-153	-242	-253
Henkilöstömenot	-1 181	-1 201	-1 284
Muut menot	-112	-125	-139
Toimintakate (Netto)	-288	-338	-383
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot (sisäiset)			
Muut rahoitustulot			
Korkomenot (sisäiset)			
Korvaus peruspääomasta			
Laskennallinen korko (nettoyksikkö)			
Muut rahoitusmenot			
Vuosikate			
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot			
Arvonalentumiset			
Satunnaiset tulot ja -menot			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
Tilikauden tulos	-288	-338	-383
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
Tuloverot			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-288	-338	-383

Perustiedot henkilöstö, henkilötyövuosina

Perustiedot	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Henkilöstömäärä				
- Hallinto	2,5	2,5	2,5	2,6
- Ympäristönsuojelu	5,0	5,1	5,4*	6,0*
- Terveysvalvonta	7,8	8,0	7,5	7,5
- Eläinlääkintähuolto**	6,1*	6,1*	7,3**	7,3**

*maa-aineslupien valvonta syyskaudella ympäristöviranomaiselle, ja kokonaan 2017

** myynti valvontaell. valtion tehtäviin 0.8 htv.

Suoritteet ympäristönsuojelu	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Tarkastukset	478	350	400	450
Lupapäätökset	84	200*	100	100
Lausunnot	165	200	200	200
Inventoinnit/selvitykset	15	15	15	15
Näytteet	9	30	15	15
IImanlaadun tutkimukset (Varkaus ja Pieksämäki)	ostopalvelu	ostopalvelu	ostopalvelu	ostopalvelu
Asiakasneuvonta kpl	1 118	1 200	1200	1 200

*) jätevesi ym. poikkeukset

Suoritteet terveysvalvonta	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Päätökset	83*	80*	80*	80*
Tarkastukset	876	1 000	900	900
Lausunnot	91	185	100	100
Näytteet	969	1 150	800	800
Asiakasneuvonta				
Asiakasneuvonta htp	447htp	450htp	400	400 htp

* sisältää ilmoitusten käsittelyn

Suoritteet eläinlääkintähuolto	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017
Tilakäynnit	2 072	2 000	2000	2 000
Pieneläinasiakkaat	2 333	2 000	2000	2 000
Maatilojen terveydenhuolto-käynnit	102	80	80	80
Eläintautilain mukaiset tarkastukset	30	Eviran ohjeistuksen mukaan	Eviran ohjeistuksen mukaan	Eviran ohjeistuksen mukaan
Eläinsuojelukäynnit	130	70	100	100

4 Tytäryhteisölle asetettavat tavoitteet kunnan talousarvioissa

Kunnan tytäryhtiöillä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä ja muita yhteisöjä, joissa kunnalla on määräämisvalta. Leppävirran kunnan tytäryhtiöitä ovat Leppävirran Kiinteistö Oy, Virkistysuimala Leppäkerttu Oy ja Kiinteistöyhtiö Leppävirran Monitoimitalo Oy. Leppävirran Loma Oy on ns. lepäävä eikä sillä ole toimintaa tällä hetkellä.

Kuntaa tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallintoelimissä edustavien tulee pyytää ao. kunnan toimielimiltä ohjetta ainakin seuraavissa asioissa,

- toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen,
- Hallitusten ja vastaavien hallintoelimien jäsenten valitseminen,
- Uusien tytäryhteisöjen hankkiminen tai perustaminen
- Toiminnan olennainen laajentaminen, supistaminen tai muuttaminen,
- Muiden kuin tavanomaisten vakuuksien antaminen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tavanomaisesta poikkeavan riskin ottaminen

Myös muutoin ohjetta voidaan pyytää, milloin siihen on aihetta. Kunnanhallitus voi antaa myös ohjeen aina, milloin se katsotaan tarpeelliseksi.

Kunnan konserniohjeen mukaan "Konsernin tytäryhteisöjen tulee elokuun loppuun mennessä antaa talousarviostaan ja

– suunnitelmastaan konsernihallinnolle ja kunnan asianomaisille tulosalueille niiden talousarvion laadinnassa tarvitsemat tiedot vuoden toiminnastaan ja taloudestaan". Samassa yhteydessä on esitettävä konsernihallinnolle seuraavien vuosien lainanotto suunnitelmat.

Leppävirran kunnanvaltuuston asettamat tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta ohjaavat tavoitteet:

4.1 Leppävirran Kiinteistö Oy

- käyttöaste on vähintään 95 %
- kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmaa (PTS) toteutetaan ja rahoitetaan toimintatuotoilla
- asuinneliövelan alentaminen nykyisestä ja pitkän tähtäimen talous- ja rahoitussuunnitelman laatiminen tavoitteena pitkäaikaisen vieraan pääoman suunnitelmallinen alentaminen
- yhtiön kannattavuutta parannetaan
- tulokehityksestä/menojen kasvusta huolehditaan siten, että tulo-rahoitus riittää korjausinvestointeihin sekä lainojen ym. veloitteiden hoitamiseen takaisinmaksusuunnitelmia noudattaen
- toiminta toteutuu Leppävirran kunnanvaltuuston hyväksymien toimintaa ja taloutta ohjaavien tavoitteiden mukaisesti.
- vuokrasaavat pyritään minimoimaan
- energiansäästömahdollisuuksien kartoittaminen, toteutusvaihtoehtojen laatiminen ja energiansäästöinvestoinnin rahoitussuunnittelu

LEPPÄVIRRRAN KUNTA					
Kuntakonsernin tavoitteet					
Leppävirran kiinteistö Oy:					
Leppävirran Kiinteistö Oy	Tunnusluvut	Tilinpäätös 2013	Tilinpäätös 2014	TA 2015	TA 2016
	Liikevaihto, €	2 325 505,07	2 279 540,18	2 396 408,80	2 265 349,57
	Tulos, €	40 860,51	36 372,10	-172 501,86	-309 151,28
	Omavaraisuus, %	19,58	20,71		
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,67	1,46		
	Poistot/sijoitettu pääoma, %	2,54	2,58		
	Koro/lainakanta, %	1,79	1,61		
	Koro/liikevaihto, %	8,87	7,73		
	Kate/liikevaihto, %	25,77	24,73		
Leppävirran Kiinteistö Oy	Tavoitteet /mittari	2013	2014	TA 2015	TA 2016
	Vuokralaisten vaihtuvuus, %	40,55 %	27,29 %	20,00 %	20,00 %
	Bruttoinvestoinnit, €	0,00	0,00	172 500,00	340 000,00
	Käyttöaste, %	96,00 %	92,12 %	95,00 %	95,00 %
	Lainavastuut, lainamäärä, €/asm ²	549,80 €	523,20 €	506,00 €	518,02 €
	Lainakanta, lyhennysohjelmainen	9 602 484,15 €	9 045 515,95 €	8 781 284,15 €	8 153 715,95 €
	Lainakanta €/as	944,20	902,75	860,91	814,15
	Pääomalainat €	1 908 209,00 €	1 908 209,00 €	1 908 209,00 €	1 908 209,00 €

4.2 Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy

- yhtiö tavoittelee nollatulosta
- myynti- ja markkinointiyhteistyön tehostaminen muiden Vokkolan alueen toimijoiden kanssa Vokkolan alueen kehittämishanketta hyödyntäen
- omavaraisuusaste (oma pääoma/koko pääoma) ei alita 29 %
- taloudellinen ja toiminnallinen tehostaminen hakemalla synergiaetuja yritys yhteistyöstä Vokkolan alueen muiden toimijoiden kanssa
- energiansäästömahdollisuuksien kartoittaminen, toteutusvaihtoehtojen laatiminen ja energiansäästöinvestoinnin rahoitussuunnittelu

LEPPÄVIRRRAN VIRKISTYSUIMALA LEPPÄKERTTU OY:n tunnusluvut, tavoitteet/mittarit					
	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Liikevaihto, 1 000 €	1 498 520	1 508 020	1 551 591	1 445 248	982 167
Tulos, 1 000 €	-133 773	-18 635	42 980	37 192	-161 199
Henkilöstö, lkm	13	13	12	12	12
Liikevaihto / henkilö 1 000 €	115 271	116 002	129 299	120 437	81 847
Henkilökustannus / hlö 1 000 €	-35 967	-35 088	-37 024	-33 817	-37 586
Omavaraisuusaste-%		29,25 %	31,23 %		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-14,73	-1,50	0,16		
Korot / lainakanta, %	1,07 %	0,87 %	0,74 %	0,71 %	0,64 %
Korot / liikevaihto, %	3,94 %	3,04 %	2,35 %	2,46 %	3,31 %
Käyttökate / liikevaihto, %	6,55 %	13,12 %	16,12 %	16,46 %	3,38 %
Käyttöomaisuusinvestoinnit, 1 000 €	0	0	0	10 000	
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12.	3 005 750	2 803 567	2 601 383	2 399 200	2 399 201
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12. / as	292	276	260	240	240
Pääomalainat 31.12.	2 496 361	2 496 361	2 496 361	2 496 361	2 496 361

4.3 Kiinteistöyhtiö Leppävirran Monitoimitalo Oy

- kiinteistön vuokratuotoilla pyritään hoitamaan pääomakustannusten suunnitelmanmukainen lyhentäminen
- Leppävirran Kiinteistö Oy:n hallinnoitavaksi vuonna 2016
- yhtiön hallinnoinnin siirto hyväksyttäväksi varsinaisessa yhtiökokouksessa 2016

LEPPÄVIRRRAN MONITOIMITALO OY:n tunnusluvut, tavoitteet/mittarit

	<u>TA 2016</u>
Liikevaihto, 1 000 €	446 000
Tulos, 1 000 €	36 000
Henkilöstö, lkm	0
Liikevaihto / henkilö 1 000 €	0
Henkilökustannus / hlö 1 000 €	0
Omavaraisuusaste	6,07 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,69
Korot / lainakanta, %	1,36 %
Korot / liikevaihto, %	20,14 %
Käyttökate / liikevaihto, %	97,76 %
Käyttöomaisuusinvestoinnit, 1 000 €	0
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12.	6 627 660
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12. / as	663
Pääomalainat 31.12.	0